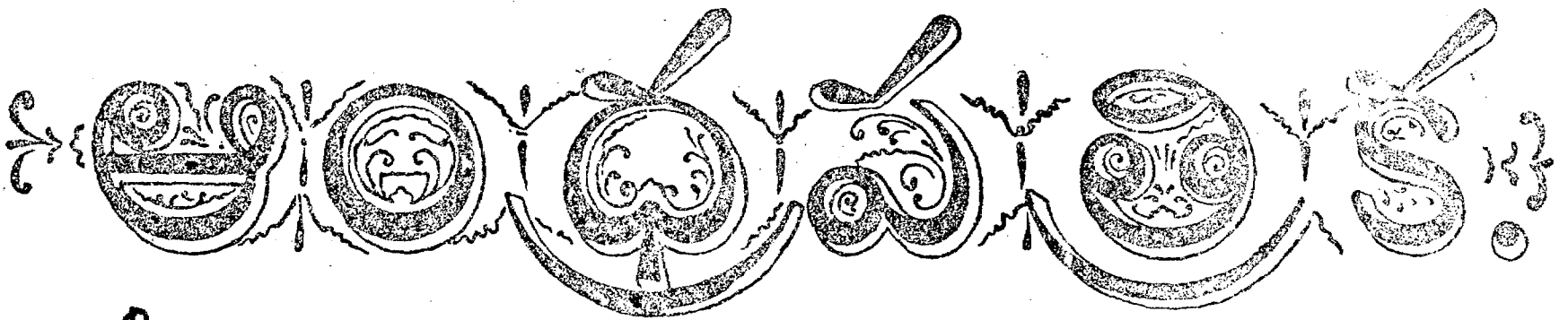

కాంగ్రెసు వృత్తాంతము

Register No. M III8

చందా సం॥ 1-కి 24-0-0.

నిడివలెక 1-కి 0-1-0

21/130

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 30-వ తేది బుధవారము } No. 309
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ పౌర్ణమి ౧౩. } సంచిక 30౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారితే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభావ చీటి చూచి కొనిన మూలముగలుగదు

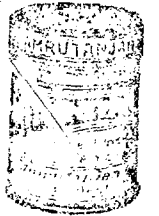
అమృతాంజనము న కల విధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మండలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింటు నుండవలెనని.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 219 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The safest, simplest, strongest and the most
advantageous Oil Engine with many improvements.

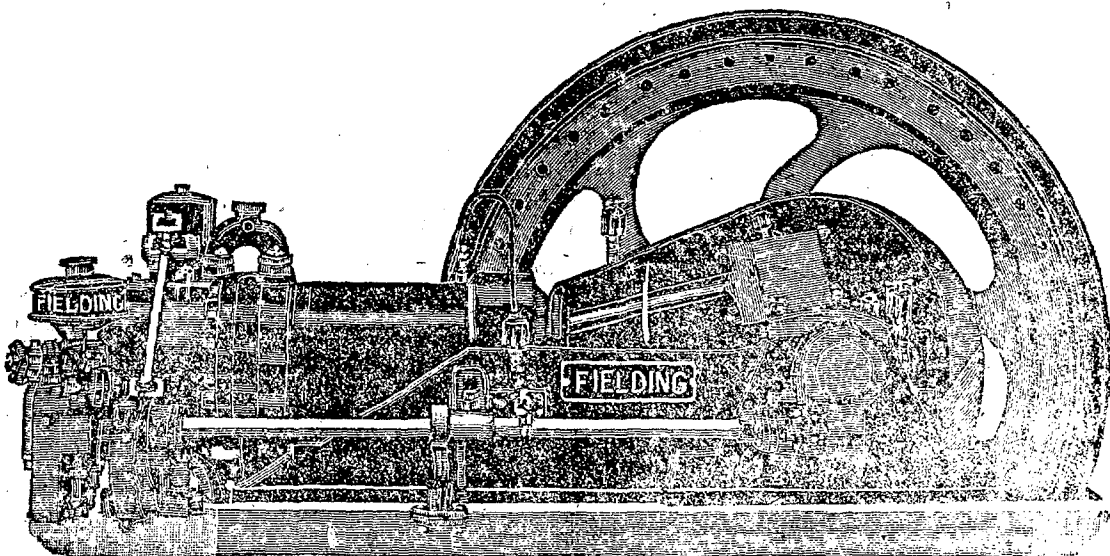
“ఫీల్డింగు”

వేటెంటు సేప్టిక్విక్ స్టార్టింగు శమిడీశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

వేపరైజరు స్ట్రెత్తో కాల్పనలసిన అవసరములేకుండగనే

586

రెండే నిమిషములలో స్టార్టుకాగలదు.

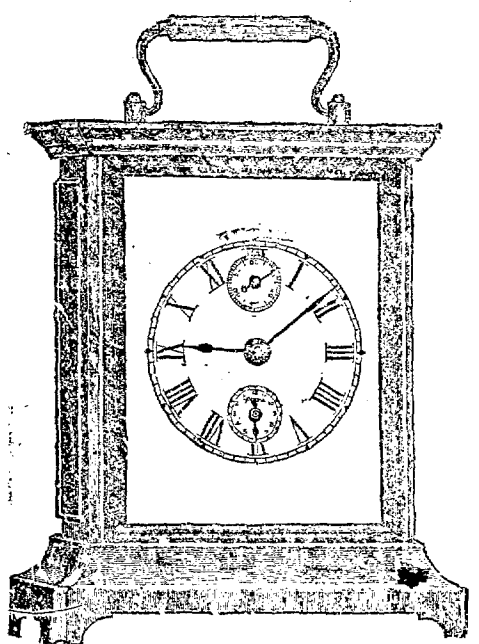
వీటిసామానులు చాలాబలముకలవిగా నుమంచి టెంపరు కలవిగాను వుండుటవల్ల చాలాకాలము
అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెంది వున్నవి.

క్రూడ్డు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమడ్డి క్రూడ్డు ఆయిలుతో నయినను బహు
చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టాకులో వుంచ
బడును. థరలు బహుసరసముగావుండును.

కోల్ వజ్రెట్టు:— డి. ఎల్. శాస్త్రి అందుకో, 12, తంబుచెట్టివీధి, మెద్రాసు.

బ్యాంచి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

కారేజిగడియారము

2

2305

ప్రపంచమందు సుప్రసిద్ధమైన జర్మనీలోనుండు జర్
ఘన్సు కర్మాగారమువారిచే తయారు చేయబడుచున్నవి. ఇవి
గంటలు, అరగంటలు, అలాగనుకొట్టును. ఎత్తు 6" సాగైన
డయలుగలవి. ధర రు 15-8-0 నేలలుమాత్రము కొట్టునది
ధర రు 18-0-0. సంగీత అలూరం గలది. ధర రు 19-0-0 ఒక
శలలమునకు గానంటి పత్రముతో సహా సరఫరాచేయబడును.
అర్జునపురపుకు గుర్తింబు అచ్చావన్నగా పంపబోచెయు.

Kader & Yousuf Bros.

Watches & Clock Dealers Since 1888

Govt. & Ry. Suppliers, Madras

ప్రపంచమందు అంతటను మంచిస్వాగతము

“కామశాస్త్రమునకు” గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వేంద్రము,

౪ వృత్తి మొదలగు వాటినిగతించి సలహా యిచ్చు గ్రంథము.
150 పుటలు గలది. విశిష్ట తేజస్సు ఒకటిని తెల్పిచూపబడును.
ఇది ఉచితముగా తపోల్ ఖర్చులేక పంపబడును. కాని సిన
వారు ఈదియ విలాసమునకు ప్రాయము.

219

ఆతంకర్మగ్రహ బోధశాల,

26, బ్రాహ్మే, మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఇన్ సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్) మచిలీపట్నం.

మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ బాక్టరు కె. అహోబలరావుగారు
కార్యదర్శి:— యర్రమల్లి మంగయ్యగారు

గ మ ని ం పు డు

ప్రీమియములు తక్కువ. మితవ్యము ప్రధాన కార్యాలయము

మీ చూపులోనున్నది. సుప్రసిద్ధనాయకులు డైరెక్టర్లుగానున్నారు.

భీమాపని చురుకుగా జరుగుచున్నది. అన్ని ప్రాంతములనుంచి యేజంట్లు కావస్తున్నవి.

వివరములకు కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను.

2414

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ ల నుండి నేను లోకమయహరకస్తూరి మాత్రములను తయారుచేయుచున్నాను. ఇండియావారుమాత్రమే ప్రతి సం॥ రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నాను. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీక్, మలయా, ఫిజీ, ఇండో, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందు వారుగూడ నాతో నేను మాను చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి సప్తదున్న మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు) చంద్రపీఠము, బాలెంథల, పడుచు వా, ముసలివారు, వారు వీరననేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తజాతులు, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయిడ్డు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదము, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు, క్షయకాశము, పల్లనోప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకొల్లాయెంబా, ప్లేగ్, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక సుఖముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకుంటే గలవు. ఒకదాని నాతో నేను మాను చేసిన వారు మరెవ్వరు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రముల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్లు వెల పోస్టుఖర్చుతో రూ. 1-8 0. 12 బుడ్లు రూ. 2-18-0. 25 బుడ్లు రూ. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దినపత్రికను నకు వ్రాయుడు. ఆయుర్వేదవైద్య పాఠ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల మైనారు.

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టర్డ్)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధికెక్కిన వస్తువులచే కాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శిరోజములు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదళ్లకు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండా కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండా కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువల్లెవ్వుచువుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతియే గాక ఇది చర్మమును కుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చల్లదనమును కలిగించి సుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రుప్రసాదము. దానియొక్క ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిల్లూమా ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

మతిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ ట్రా. 3 బుడ్లు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ ట్రా. వై కామినియా నూనె ప్రతివ ర్తమనదనము, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న పోల్ యేజంట్లను:—ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జమ్మామసీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోదిల్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది. ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును. కొన్ని చుక్కలను మీ చేతి రుమాలుమీద చల్లినయెడల కనునీయమైన సువాసన అన్ని దిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు కలకత్తా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.
1 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 | 1 డ్రాం బుడ్డి ధర రూ. 0-12-0
1 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

పోల్ వేజంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జమ్మామసీదు, బొంబాయి.

మద్రాసు పోస్టు సమావేశము గుంటూరుశాఖ

నరసారాపుపేటలో 13 తేదీన గూడెను

ముహారాజక్రీ నైయదు ఇస్మాయిల్ సాహెబు గారిని అగ్రాసనాధిపతిగా వుండునటుల ప్రేరేపింపబడి ఆహ్వానింపబడెను. మొదట దైవప్రార్థన జరిగినది. చెన్నపురినుండి వచ్చిన శ్రీ వి. శ్రీనివాసులు నాయకుగారు వుపన్యసించిన పిమ్మట క్రింద కనుపరచిన తీర్మానములు అందరిచే నామోదించబడెను.

తీర్మానములు

1. గుంటూరు జిల్లాలోవున్న Post men & Menials మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుమెన్ యూనియన్ గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు బ్రాంచిలో సభ్యులుగా చేరుటకు తీర్మానించడమైనది.
2. క్లార్కుల సంఘములో చేరుటనలన యేలాటిలాభములు కలుగవనియు, కష్టనిష్ఠారములను తొలగించుకొనుటకు అవకాశము యేర్పడవనియు మొదలుగాగల కారణములు తెలియపచ్చినవి గనుక వారి సంఘములో యెవ్వరును చేరగూడవనియు యిదివరకే చేరియున్నవారు ఇకమీటి చందా చెల్లించక సభ్యత్వమును విడిచిపెట్టవలయుననియు తీర్మానించడమైనది.

3. చెన్నపురియందు స్థాపింపబడియున్న 'Madras Presidency Post men' Lower Staff Mutual Benifi Fund' నందు యెల్లవారు వెంటనే చందాదారులుగ చేరునటుల తీర్మానించడమైనది.

చెన్నపురియందు ప్రచురింపబడు పోస్టుమెన్ పత్రికను ప్రతి ఒక్కరును చందాదారుగా చేరవలెనని తీర్మానించడమైనది.

5. గుంటూరు జిల్లా కార్యదర్శిగారికి తపాలావారు క్రిందివుద్యోగములు అనుభవించుచున్న కష్టనిష్ఠారములను వ్రాత మూలకముగా తెలుపుకొనుచు చందాలు పంపవలయునని తీర్మానించడమైనది.

నరసారాపుపేట } నైయదు ఇస్మాయిల్,
18-12-25 } ప్రెసిడెంటు.

ఆంధ్రఆయుర్వేద సమ్మేళనము

అష్టమాంధ్రాయుర్వేద సమ్మేళనమునకు తిరుపతి సుత్తే శ్రంలో ప్రకృతం నివసించు వేదమూర్తుల బ్రహ్మశ్రీ డాక్టరు సి. వి. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారిని అధ్యక్షతన ఆహ్వానించ గలందుకు నేను కోరుచున్నాను. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు ఆయుర్వేదమునందు ముప్పదినవ్వరులుగా అనుభవము గలవారు. తిరుపతిలో శ్రీ వేంకటేశ్వర వైద్యకళా పాఠశాలలో ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నున్నారు. ఆంధ్ర మహాత్ములు నా విన్నపమును అంగీకరించుదురుగాక.

పుల్లపంతుల రామచంద్రయ్య శర్మ.

గుడివాడ తాలూకాబోర్డుఎన్నికలు.

స్వరాజ్యపార్టీ

పై పార్టీవారి మాటింగును 20 వ తేదీనుండి యీనెల 31 వ తేదీకి మార్చుకొనిరి. 31 వ తారీఖు వరకు అభ్యర్థుల దరఖాస్తులు తీసుకొనబడును. ఆ తేదీన మనప్రచార కార్య విధానమును నిర్ణయింపవలసియుండును. కాన అభ్యర్థులందరు తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు. నామినేషనుల తేదీ సమాపించుచున్నది. కాన అందరును తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు. పై మాటింగు యథాప్రకారము కమ్యూనారిటీ ప్రభుత్వవనమున సాయం త్రము 2 గం॥ నుండియు జరుగును.

కాజా వెంకట్రామయ్య,

శారదానికేతనము, గుంటూరు

వివాహ కట్నములు

మ.రా.శ్రీ. కోటంరాజు హనుమంతరావు పంతులు గారి యింట్లో వివాహసందర్భమునను, చీరాల నివాసులగు మ.రా.శ్రీ. ఊటూరారి వెంకటేశ్వర శ్రేష్ఠిగారింట్లో వివాహ సందర్భమునను శ్రీ శారదానికేతనమునకు రు 10-0-0 లు రు 5-0-0 లు క్రమముగా కట్నమునిచ్చినారని తెలియజేయుటకు సంకలించుచు, వారికి మానదనము లిచ్చించుచున్నాను.

అవ్వారి హనుమయ్య,

మేనేజరు.

శ్రీ వాసు హోటలు

తెలిగ్రాము యెస్సెనేడు మద్రాసు తెలిఫోను 3190
 శ్రీ-వాస్ మద్రాసు ఆంధ్రభోజనము !
 ఆంధ్రులచే నడుపబడుచున్నది !
 ప్రసిద్ధిపడసిన హిందూ బ్రాహ్మణుల భోజన హోటలు
 ఫలహారములు గూడ ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడును.
 నివాసవసతి !! విద్యుద్దీపములు పంకాలు గలవు. భోజనవసతి !!
 నగరమధ్యమున నున్నది !!! ఆరోగ్యమైన భోజనము !!!
 ఇతరచోట్లనుండి వచ్చువారికి యోగ్యముగా ఆదర్శక నియమములతో నడుపబడు
 హోటలు. హోటలుమార్గమును చూపువారు ప్రతి రైలుదగ్గరకు వచ్చుచుండురు.
 అద్భుతమైన యేర్పాట్లు
 ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చు పెద్ద మనుష్యులకు సమయానుకూలముగ ప్రత్యేక
 సౌకర్యములు చేయబడును.
 రేటు విస్తారముగా తగ్గింపబడినవి. (2497)

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు పి. వి. యస్. పి. యం. బి. గారి

జీవామృతము (రిజిస్టరు చేయబడినది)
 ఆరోగ్యమును ధైర్యమును గలుగజేయు వరియు బలమును, ఉత్సాహమును వృద్ధిపరచును. బలహీనమును పోగొట్టి వ్యాధులను రాకుండజేయును మరియు మెదడునకును, నరములకును ఎక్కువబలము గలుగజేయును. రక్తమును వృద్ధిపరచి చనుబాలను వృద్ధిజేయును. 1045 సీసావల 1-కి రూ. 8 4 0

భృగువటి:—రక్తశైత్యము, పచ్చశర్మ, తెల్లశర్మ మొదలగు రూపుమాపును. అనేకవేలబుద్ధులు విక్రయము. మరియు నరములు టిగడియుట, మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట యిటువంటి లక్షణములుగల శైత్యరూపానామకములను నివర్తింపజేయును.
 (శైత్యరూపములకు సంబంధించి) వెల సీసా 1-కి రూ. 1 12 0

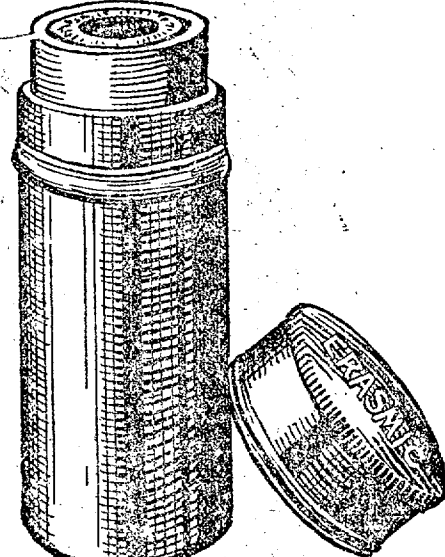
విలాసము:- ఆయుర్వేదాశ్రమము, పోస్టుబాక్సు 287, మదరాసు. 151, గోవిందప్పనాయనివీధి, బ్రాంచి 183, బ్రాడవే, మదరాసు. అన్నిచోట్లను ఏజెంట్లు కావలెను.

వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలికలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేర్లు ప్రాయశఃపాటి 85000 శబ్దములకు అర్థములు కలవు ఇదిఉన్నచో వైద్యకళపరిణతులు, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కరలేదు. క్యాలెండరు 3-4-0 లు.
 ఇందు సమస్తభిజములు శుద్ధిచేసి భిన్నములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. తు 1 కి రూ. 500 కిమ్యతుగల భిన్నములుగూడ గలవు. వెల రూ. 1-8-0
 2454 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

మీగడవలె నమృద్ధిగా నుండు
 నురుగువలన సుఖముగా
 డ్రైరము చేసుకొనుటకు వీలగును.
 ముఖమును ఎండనీయదు. 1

“ఎరాన్ మిక్”
వే. వింగుస్టిక్
 ఎరాన్ మిక్ పర్ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.
 అన్ని స్టోరులందును దుకాణదారులయొద్దను దొరకును.

ఆంధ్ర గాత్రమే ఆశ్రమము

అమరవరము (నిజాంరాష్ట్రము)
 శ్రీవైకుంఠ యేకాదశీ మహోత్సవములకు భద్రాచల పుణ్యక్షేత్రయాత్ర సేవించుకొనుటకై విచ్చేసిన జనులతాలూకా ఖండవిని వాస్తవ్యులు సంగీతవిద్వాంసులు సీతారామకృష్ణగారు రెడ్డి పోలవరం వాస్తవ్యులు శ్రీయుత తూము రామారావు పంతులుగారు మున్నగు ప్రముఖులు మార్గమధ్యమున యిచ్చుట ఆసరి. భద్రాచల దేవస్థాన సంస్కృతపాఠశాలాధ్యాపకులు ను వేదాంత తర్క ఆయుర్వేద శాస్త్రసంపన్ను లగు బ్రహ్మశ్రీ విద్వాన్ అల్లూరి సీతారామ కృష్ణగారును, కుటుంబ వాస్తవ్యులు వర్తకభిజ్ఞులు శ్రీయుత నిర్మల ప్రకాశం గారునుగూడ ఆనాడుదయము దయచేసిరి. వీరిల కెల్లరకు ఆశ్రమమున నాతిభ్య మొసంగుభాగ్యము లభించినందుల కెంతయు సంతోషించుచున్నాము. వీరిలెల్లరు యాయాశ్రమ కార్యక్రమమును, అభివృద్ధిని పరిశీలించి తమ యానందమును వెల్లించిరి. ఆరాత్రి ఆశ్రమముల సన్దేశ్వితో కాలక్షేప మొనరింపబడెను. గ్రంథాలయమునకు సంగీతవిద్వాన్ సీతారామకృష్ణగారు, తమ గ్రంథములను, తమ మిత్రులవద్దనున్న గ్రంథములను సంపాదించి ఉచితముగా నొసంగెదమని వాగ్దానము చేసినందులకు మాకృతజ్ఞతాభివందనము లర్పించుచున్నాము.
 ఈ యాశ్రమాభివృద్ధికై శ్రీయుత నిర్మల ప్రకాశం గారు తమక క్షికాలడి తోడ్పడెదమని తలపినందులకును, గొల్లగూడెం వాస్తవ్యులు దేశపాంధ్య మంద్రవిగడ పెంకట్రామా రావు పంతులుగారు ప్రప్రథముననే నెల 1కి రూ 1-0-0 చందా చెల్లించుట కంగీకరించి ‘అభిమాని’ తరగతిలో జేరి సభ్యులకెల్లరకు మార్గదర్శకులై మాతృభాషాభిమానమును జూపినందులకు మాకృతజ్ఞతాము శ్రీదేశోద్ధారక పతనమందిరమునకు విఖ్యాతాంధ్రనాయకులగు శ్రీయుత డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్యపంతులు బి.వి.యం.బి.సి.యం. గారు తమ యంగ్లవారపత్రిక ‘జన్మభూమి’ని ఉచితముగా నొసంగుచున్నందులకును, ఆశ్రమపాఠశాలలు బ్రహ్మశ్రీ వేలూరి సుబ్రహ్మణ్యం గారు ‘ఆంధ్రవిజ్ఞానసర్వస్వము’ను, ఆంధ్రరంజని, త్రిజ్ఞ, ఆంధ్రవైద్య సమ్మేళన పత్రికాభివృద్ధి తమపత్రికలను, ఉచితముగా నొసంగుచున్నందులకును, ఆశ్రమాద్దేశములను విలాసములను ఉచితముగా నచ్చొందించి బంపిన శ్రీ నీలగిరిపత్రికాధిపతులమైన మాకృతజ్ఞతాపూర్వక నమస్కృతు లర్పించుచున్నాము.
 ఆమరునాడు రాత్రి బ్రహ్మశ్రీ వేలూరి సుబ్రహ్మణ్యం గారి యాధిపత్యమున సంస్కృతపండితులు విద్వాన్ శ్రీసీతారామకృష్ణగారు ‘విద్య ఆనగా నేమి, దానివలన ప్రయోజనములు’ అను విషయమును గురించి తేట తెల్లముగ 2 గంటలసేపు ఉపన్యసించిరి. గ్రామప్రముఖులు విద్యాగ్రులు విచ్చేసిరి. వీరు విద్యావిషయమునందు మహోన్నతభావములను వెల్లడించుచు మానవప్రకృతికిని మాతృభాషకును గల సంబంధమును గురించియు, మాతృభాషయందుగల అక్షరములయొక్క శబ్దములయొక్క యథార్థమైన యుత్పత్తిని గురించియు, మానవ ప్రకృతినా మాన్యమును స్వవిద్యాభర్తృములను గురించియు, చక్కగ ప్రబోధమును గలుగజేసి, మహాకవుల, పంచతంత్ర, కాకుంఠల, భగవద్గీతాది యాన్యగ్రంథములనుండి శ్లోకములను రసరంతముగ జదిపి మానవుడు విద్యను పొందుటకు గల కారణములను, సమీతుకముగ నిర్వహించిరి. ఇచ్చటి విద్యావిధానమును, ఆశ్రమ కార్యక్రమమును, దీనియభివృద్ధికి దోడ్పడుచున్న మహానీయులను ప్రశంసించుచు, గ్రామస్థులయొక్క సహాయము ప్రబలమైనచో నిరంతరాభివృద్ధి గాంచగలదనుటకు సందియము లేదనియు, విద్యాలయమునకు సంబంధించిన గ్రంథాలయముగూడ విద్యాగ్రుల విద్యావైభవమునకును, ప్రోత్సాహమునకును, వాగ్విలాసమునకును భవిష్యత్కాలము కాగలదనియు మున్నగు విషయములను అభిప్రాయ పుస్తకమునందు వ్రాసి ప్రోత్సహించిరి. ఇట్టి మహాద్వాంసుల యాగభవ సంవత్సరముప దేశములచే మా యాశ్రమము పవిత్రమైనందుల కెంతయు కృతజ్ఞులము. వారు మేముకోరిన పుణ్యక్షేత్రములకు పయనమై విద్యావిషయములందు తమ హోదావేశము లొనరించెదమని ప్రతిజ్ఞపడినందులకు మాభ్యాసము పూర్వక సమస్కృతు లర్పించుచున్నాము. ఇట్టి విద్యాభిమాని దయ చేసినపు డెల్లరుచ్చేసి, వారి యాదేశములను సుసరించుచుండి విద్యావిషయమునందుగల లోపములు సంక్షేపముగఁగొని బడసెలవు.
 కొ. వెం. రా. ల. నా. శర్మ,
 కార్యదర్శి.

తక్షణము రోగులకు గుణము నిచ్చునది

ప్రపంచమునందలి వైద్యులందరూ శిశువులకు ఆరోగ్యము పెంచువారికిని "క్వాకర్ ఓట్స్" తయారు కాబడిన గంజి, పాయసమును నాడుటకు ఏర్పాటుచేసియున్నారు. క్వాకర్ ఓట్స్ పుచ్చుకొనినయెడల నరములకు పుష్టినియిచ్చి కండకములను బాగుగ వృద్ధిపరుస్తు. క్వాకర్ ఓట్స్ మాంసముకన్న ఏబదిరెట్లును, బియ్యముకన్న ఇరువదిరెట్లును బలమును యిచ్చుచున్నది. రుచికరమును. స్వల్ప జీర్ణకృతిని కలుగజేసి శరీరమునందు వేడిని తగ్గించును.

Quaker Oats

క్వాకర్ ఓట్స్ చేతితో తాకబడుటలేదు

బందరు

(స్వకీయవిలేజు)

డిశంబరు 28:— అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభ్యులగు మణిపాక కమలమ్మగారి భర్త శ్రీయుత మణిపాక కళ్యాణయ్య నాయుడుగారు నిన్నటి ఉదయము తుమరొగముచే చాల కాలమునుండి బాధపడి స్వర్గస్థులైరి. శ్రీ నాయుడుగారు ఖిష్టరు అభిమానులు. జాతీయోద్యమము యెడల సదభిప్రాయముతో సందరించినవారు. క్రైస్తవమతమునుండి ఆర్యసమాజ సాంప్రదాయానుగుణ్యముగ హిందూమతమును స్వీకరించిన మణిపాక కమలమ్మగారిని వివాహమాడి సంఘసంస్కరణమునందు తమ కుగల అపారప్రేమను వెల్లడిచియుండిరి. శ్రీ నాయుడుగారి మరణమువలన జాతీయోద్యమమునకు నాయుడుగారి కుటుంబమునకును అపారముగ నష్టముచాటింపందున, మణిపాక కమలమ్మగారికి పురవాసులు తమసానుభూతిని వెల్లడిచుచున్నారు.

జిల్లాసర్జను

మాజి జిల్లాసర్జనుగారు శ్రీ కాపెన్ ఎస్. కె. పిల్లెగారు శైలపురిబజార్లోని వారి స్థానే కాపెన్ కొత్తి వెంటటరమడా రావుగారు చార్జి వహించుకొనినారు. అసిస్టెంటు సర్జనుగారు సంతకరావుగారు కాపెన్ ఎస్. కె. పిల్లెగారికి బీహార్ని 23 వ తేదీని యొసంగి గౌరవించిరి.

సాంవత్సరికోత్సవము

విద్యార్థిస్వచ్ఛంద శాఖాసంఘముయొక్క సాంవత్సరికోత్సవము యీరోజున జరుపబడినది. ఆ సందర్భమున వివేకానంద మండరములో తోటపల్లి కొండలవాసులను శ్రీ శాంతి ఆశ్రమ వాసులను అగు శ్రీ సచ్చిదానంద స్వామిలవారు "సుఖనివాసమును" నురించి యుపన్యసించిరి. శ్రీ స్వామిలవారు పురమందిరమునందు "శివస్మరణమును" నురించి యుపన్యసించిరి. సాంవత్సరికోత్సవసందర్భమున నిన్న సాయంకాలము 7-30 మొదలు 9 వరకు భజన సలుపబడెను. ఈ రోజున బీదలకు బియ్యము పంచి పెట్టబడెను.

ఆకస్మికమరణము

సుప్రసిద్ధులగు చెరుకువాడ వెంటటరసింహం పంతులుగారి మేనల్లుడు కోనూరి నారాయణరావు అను 16 సంవత్సరముల కుర్రవాడు స్వగ్రామమున గేదనోకదానిని చెరువునుండి వెలుపలకు తోల యత్నించుచున్న సమయమున నీటిలోనున్న లోతగు గోయిలోనికి కాలుజారి మునిగిపోయి మరణించెను. నారాయణరావు హిందూ హైస్కూలు విద్యార్థులందు ఉపాధ్యాయులమైనను పొందినవారిలో నొకడగుటచే నీ కుర్రవాని మరణమెల్లరకు విచారమును కలిగించకమానదు.

*
కీర్తి శేఖరులగు మణిపాకం కళ్యాణనాగభూషణం నాయుడుగారు

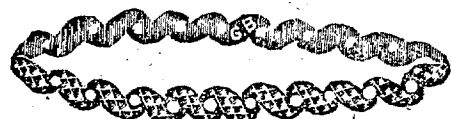
మాతండ్రిగారు మణిపాకం కళ్యాణనాగభూషణం నాయుడుగారు బందరులో తొమ్మిదిమాసములనుండి తుమ్మవ్యాధిచే బీడితులై డిశంబరు 23 వ తేదీ రాత్రి 10½ ఘంటలకు మమ్మలను మహాదుఃఖసముద్రములో ముంచి పరలోక ప్రాప్తులైరి.

మణిపాకం వంగల్వరాజు

(వీరి మరణమున కెంతయు విచారించుచు, కుమారులగు వంగల్వరాజుగారికిని, సతీతిలకమును కాంగ్రెసు సేవాపరాయణులగు కమలమ్మగారికిని మాసానుభూతిని చెలుపుచున్నారము.

అం. పం. సం.)

సవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరీ రు 4-0-0 మాత్రమే

దైవండు కట్టింగు చేయబడినవి. అనుభవమున పని తనము. అనేక రకములలో గలవు. సవరను బంగారుకు గారంటి, యెప్పుడయిననూ సరే మీ కవసరము లేనియెడల సవరనుల ధర ప్రకారం సొమ్ము వాపసు యివ్వబడును. కోరువారికి కేటాకు వుచితముగా పంపబడును. 2489-1264

గోల్డుబేంగిల్సు మేనుపాక్చరింగ్ కో

18 జనరల్ ముత్తయ్య మొదటికి, సాపుకారుపేట మద్రాసు.

విద్యబంధ

2024) పరిచయిర్యము గట్టిపరచియు తమలోనున్న మందును విద్యనవ్వచుచున్న తక్షణం నిలిపివేయును. వారంలో ముదిమిని నపుంసకత్వమును పోగొట్టి నుతన యౌవనం శక్తి, యింద్రియ పటుత్వ మిచ్చును. అశీర్వము పొందినోప్పులు కాలాతీత రూపు మాపును. లండను, సిల్వాన్, వేలేములందు గూడ మంచిపేరు పొందిన సిద్ధాంతం. 1 సీపా రూ 3-0-0. అశక్తులై నిరాశులైనవారికి ప్రేరేపకత తెలుసు రూ 5-0-0. తపాలాఖర్చు 0-6-0 అమృతరత్నాకరము 45, బందరువీధి మద్రాస్

ఆంధ్రరంజనీ 2484

ప్రతి దశమియందును ప్రచురించబడు పక్షపత్రిక ఇందు, నీతి, మత, ధర్మవాణిజ్య, వార్తా, సారస్వత, రాజకీయ, హాస్య, విశోదాది సమస్త విషయములను ప్రచురించబడుచుండును. సంవత్సరం చందా 1-12-0. ఆంధ్రులందరూ చందాదారులై పోషింప ప్రార్థించుమన్నాము. మాదిరి యుచితము. గ్రంథాలయములు తమ విలాసమును తెలియజేసి యుచితము పంపెదము.

మేనేజరు, ఆంధ్రరంజనీ, నల్లూరు.

పండితులు ఏమని చెప్పచున్నారు?

'కొలినాన్ వాడు చొట్టలో పురుగులు వుండవు'

నోటియందును, గొంతుకయందును వుండే పురుగులవలన పండ్లు అశుభ్రముగా నుండుటయు, పంటినోపు, సాధారణ జబ్బులు కలుగుచుండును.

కొలినాన్ డెంటల్ క్రీమునందు చేర్చబడు అద్భుతశక్తి వంతములైన ఓషధులవలన కొట్టకొలది యీపురుగులు నశింపబడుచున్నవి. ఇది పండ్లను కాపాడుటయేగాక శుభ్రముగా నుంచును.

కొలినాన్ ధరకూడా చాలా చౌకగానుండును. అర అంగుళము వెడల్పున మందు బ్రష్ మీద చదిమి వాడుకొనిన చాలును. ఒకట్యూబ్ మందుచే 100 మార్లు తోముకొనవచ్చును. ఇది ఎల్లప్పుడూ పసుపు పచ్చ ట్యూబులలో విక్రయింపబడుచుండును.

ఏజెంట్:— డేటర్ ప్రెస్ అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్,

బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, కరాచి, రంగూన్, కొలంబు.

KOLYNDOS

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై 30-12-25

ఇరువదిగజముల "ఫీస్" ధరలు

కారికా ముల్లులు 22x22 ముంగిసమార్కు (బి)

రు 11-8.

కారికా ముల్లులు 22x22 వేరు రకములు (బి)

రు 10-6, సరాసరిరకము రు 9-6.

తెలుపుముల్లులు 1708 రు 15-1; గ్లాస్ 9000 రు 15-12; ఎల్. ఎల్. 78 రు 10-4; ఇ. సి. 78 రు 11-0; 88-888 రు 15-2; బి. సి. 78 రు 10-8; 8978 రు 10-8, 2908 రు 9-4, 380 రు 10-8.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు) - బ్రాక్డ్ - రు 6-15, పచ్చరంగు రు 10-4; పడవ రు 9-4-0; కాకి రు 9-4; సవరన రు 8-12.

40 నెంబరు, జపాను (పదిపానులకట్టు) - నత్త - రు 12-12-0, నీలసవరము రు 12-9-0

60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు) - అడక తెర - నెమలి రు 18-14; "కేట్" రు 18-10; గొడ్డలి రు 10-7-0; గడ్డిబండి రు 10-6-0; ఎద్దుగడియారము రు 10-4; సింహము వేటకాడు రు 10-8-0 పెసరలు రు 10-2-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) - భూగోళము రు 18-14 నీలచేప రు 20-1-0.

లోహములు

ఇనుము: - తెల్లయను చట్టకమ్మిలు ఒక బారునకు ధర రు 34.

ఇత్తడిరేకు: - ఇంగ్లీషు రు 252; జర్మను (డిట్మాన్) రు 251; రాకేకు: - రు 276.

టిన్ రేకు: - (90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి) రు 19-4-0.

కలాయి పెంపురేకు: - 24 "కేజ్" 6" 7" 8" రు 15;- 9" రు 15-2; 10" రు 15-2.

సిమెంట్ పిపాకు వెల: -

నార్త్ ఆఫ్ మార్కు రు 11-4; "వెన్-కేర్" రు 10-12-0, జర్మని నెమలి రు 10-0, తోళము వెచ్చి 9-10-0.

చక్కెర (రెడి) రు 30-8.

నాయిదాధరలు: - జనవరి 30-8, ఫిబ్రవరి రు 30-6. మ్యారి రు 30-6.

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్సెల్స్ ధరలు: - "ఫిషిన్" రు 47, 48. పాదా పాసు రు 41, 44.

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 108, "ప్రెస్" రు

ఆముదము

రు 100, 102. (గ్రామధర)

పదును చేసిన తోలు రతి 1 టికి

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రతులు) రు 0 14 8	రు 0 14 9	
" (తేలిక) రు 1 1 0	రు 1 1 6	
" బెంగళూరు (8 మొదలు 8 1/2) రు 0 14 9	రు 0 15 2	
" (తేలికైనరకము) రు 1 1 6	రు 1 1 9	
" (మట్టాడ) రు 0 18 9		
" (విజయనగరం 7 1/2 7 3/4) రు 0 15 1	రు 0 15 6	
" (ఏలూరు 7 1/2 7 3/4) రు 15 10	రు 1 0 8	
గోడతోలు రు 0 9 9	రు 0 10 8	
గోడూడతోలు రు 1 0 0	రు 1 1 8	
ఆవుదూడతోలు రు 1 10 0	రు 1 11 6	

క్రొను థియేటరు

26-12-25 శనివారమునుండి 1-1-26 శుక్రవారమువరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6-15 ని, రాత్రి 9 గం-30 ని. ప్రతి శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని ప్రత్యేక మాటనీగలుడు. మదన్ థియేటర్లు వారు

క్రొత్త ఇండియన్ ఫిల్మ్, "ఛాంత్" కోరికలు, దుఃఖము, శ్రీల దుర్గములు, దుఃఖము మొదలగునవిగల కథ. 7 పెద్దరిల్లుగలుడు, మదన్ థియేటర్లు వారు తయారుచేయబడినది.

నరసాపురం (స్వకీయచిట్టె)

జులై 30-12-25

డిశంబరు 24: - ఈ పాఠశాలయొక్క మేనేజరులు డబ్బులేమిచే మాజీల్లాబోర్డు కిచ్చివేయవలెనని పాఠశాలయొక్క కమిటీలోని అధిక సంఖ్యాకులచే అర్జీ మా సబుకోర్టులో దాఖలు చేయబడినట్లు యిదివరకు నాల్గవలలో వ్రాసియుంటిని. ఇప్పుడు ఆ అర్జీపై ముమ్మడి కమిటీవారిపై తగుయోచన చేయబడినది. మొన్న మా సబుకోర్టుకు గారియెదుట వారి బంకాలో ఆలోచన ఫలితముగా జరిగినది. స్కూలుకు డబ్బులేదు. డబ్బుసంపాదించుటలో తగు ప్రయత్నము లిదివరకు జరుపబడినవి. తగు పాఠశాల కనుపడలేదు. అందుచేత జిల్లాబోర్డున కిచ్చుటపై శ్రద్ధ దీయు కనుబడ అర్జీ పెట్టబడినది. ఇప్పుడు డబ్బుసంపాదించుటకు తిరిగి నడుముకట్టుకొని దిగవారంటే మేముకూడా సహాయము చేస్తామని అధిక సంఖ్యాకులనిరి. డబ్బు తప్పక సంపాదించగలుగుదుమని తక్కినవారనిరి. ఇట్టి వ్యర్థ పుమాటలతో చాలా కాలము వ్యర్థముకాగా చివరకు ప్రస్తుత కార్యదర్శి గారి రిటైరింగ్ "మిరందరు సహాయముచేసినయెడల నేను తప్పక పదివేలరూపాయలు వచ్చే సంవత్సరాంతములోపల వసూలుచేయగలుగుదును. అట్లు చేయలేనియెడల వసూలుచేసినదిపాను పదివేలలోను మిగత సొమ్ము వాస్తవత సొమ్ములోనుండి పెట్టుకొందును. కాని కోర్టులోని అర్జీ మాత్రము తీసివేసుకొనలేను." ఈ మాటలు అందరకు నచ్చినవి. అందరు దానికి సమ్మతించిరి. మరునాడు సరిగా సమాజేమై కార్యదర్శిగారి ఉపపాదనకుబద్ధుకొని అర్జీ నిలిపివేసికొనుటకు కోర్టులో ఇంకొక అర్జీని పెట్టిరి. కోర్టువారు దానిని నిన్నటిదినము అంగీకరించిరి. కనుక స్కూలును జిల్లా బోర్డున కిచ్చియేర్పాటుపొయినది. ప్రాథమిక్ పాఠశాల ప్రజలున్న తగిన ప్రాంతాన్నిపొంది ఇప్పటికి 70 సం||లనుండి ప్రజలైన పాఠశాల తిరిగి ప్రజలకింద ఉండులాగున చండాల నివ్వవలెను. డబ్బులేనియెడల రికగ్నియను ఇవ్వబడదు. కాబట్టి యీ పాఠశాలకు తిరిగి ప్రాథమిక్ పాఠశాలయందు ఆంధ్రదేశము డెప్యూ నున్న అధ్యక్షులను కోర్టునీ ముప్రకారము రు 5 ల నిచ్చి యొసగు రిజిస్టరుచేయించుకొనలేను.

విడుకొలు విందు

మా రేంజి డిప్యూటీ యిన్ స్పెక్టరుగారైన భవిషిపాటి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి యం. ఏ. యల్. టి. గారు నెలపు విదాన వెల్లిపొవుటచేత మాతలాకా ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాయాలు నిన్నటిదినము శాస్త్రిగారికి అల్పాహరణిదోసిగి గౌరవముచేసిరి. శాస్త్రిగారు మా గ్రామమునకువచ్చి స్వల్పకాల మైనప్పటికి వీరు రేంజిలో చాలా పలుకుబడినిన్ని మర్యాద నున్న సంపాదించినట్లు నిన్నటిదినవర్యశుబట్టి కనుపించినది. స్వతః వీరు చాలా పిన్నవయస్కులైనప్పటికి విస్తారము నవ్రతగలిగినవారు. ఆడంబరములేనివారు. మరలభాష వ్యక్తాన నిర్ణయమున్నవారు. ముఖవర్ణము బట్టిచూచిన ఇవన్నియు స్పష్టముగను. తదుపరి తాలూకాబోర్డు (వెసి డెంటుగారు)ను ఒకరితరువాతనొకరు ఉపాధ్యాయులును ఇచ్చిన ఉపన్యాసములలో పైనచెప్పిన యంశములేగాక ఇంక నెన్నియోకలవు. వీరు రేంజిలో మహాపకారమును గావించిరి. వాచకము చూచి వ్రాతలేక్కలు (రి రూ.) పిటివియమై బహు ఒత్తిడి చేసినని వివరుటకు ఎంతే సంతోషించవలసినది. వారికి పిడ్డోలు ప్రతికను పట్టుదుమని పైన అచ్చొత్తించి సమర్థించి గౌరవించిరి. వీరికి ఆయురారోగ్యములనిచ్చి ఉన్నతోద్యోగముల నలంకరింపజేసి భగవానుడు వీరిని బ్రోచుగాత యని ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాయులెల్లరు ప్రార్థించిరి.

వరవిక్రయము

ఇన్నాళ్లకు మా వై. యస్. కె. వి. నాటకసమాజము వారు తిరిగి ప్రదర్శనముల నిచ్చుటకు ప్రారంభించిరి. నిన్నటి రాత్రి వరవిక్రయ మును నూతన నాటకరాజును కడు మనోహరముగా ప్రదర్శించిరి. ఒక్క పురాణగాథలుతప్ప ఇతరనాటకములు రక్తికట్టునని నే నిదివరలో అనుకొనియుండలేదు. నిన్నటి ప్రదర్శనము నామనస్సులోనుండి ఆపివచ్చు తొలగించి వేసెను. మొదటినుండి ఆఖరువరకును నాటకము మంచి రక్తి కట్టి ప్రేక్షకులను మార్పున్నచోటనుండి కదలనివ్వలేదు. ప్రతి పాత్రధారుడు నిన్నటిదినమున తన పాత్రపోషణ బహు చక్కగా నెరవేర్చుకొనెను. ఇక ప్లాటువిషయమై శ్రీ కాళ్ల కూరి నారాయణరావుగారిని సంఘసంస్కరణాభిమాను లెంతేని కొనియాడవలసినది. గ్రామగ్రామములందును వరవిక్రయ ప్రదర్శనమును జరపినచో ప్రజలనుండి యీ దుర్మతి కొంతవర కయినను విడుచు నేమో!

నందూరివార్తలు (ఒక విలేఖరి)

కాంగ్రెస్ పని: - మా యూరియందు ఖద్దరువాడుక బాగుగకలదు. కాని ఇక్కడ ఖద్దర్ సాపు లేకపోవుటచే ప్రజలకు కొంతకష్టముగా నున్నది. కనుక గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘమువారిని ఈ గ్రామముందు ఖద్దరుకొట్టుమని పెట్ట ప్రార్థించుట న్నాము.

గ్రంథాలయపు వార్షిక కోత్యవము: - 23-12-25 బుధవారము సాయంత్రము నాలుగున్నర గంటలకు బాపట్ల పురవాసులగు కోన వెంకట్రావుగారి అధ్యక్షత్వక్రింద మా గ్రంథాలయపు వార్షిక కోత్యవపునభ జరుపబడెను. అధ్యక్షులును సుమారు పదిమంది ఉపన్యాసకులును గ్రంథాలయపు ఆవశ్యకతను గురించి ఎల్లరకు తెలియనట్లుల బహురమ్యముగా నుపన్యసించిరి. కార్యనిర్వాహకవర్గమునుకూడ నవ్వడే ఎన్నుకొనడమైనది.

మాయూరిలో గ్రంథాలయము తరఫున వర్తమాన్ క్రింద ట సాపింపబడిన సి.ఆర్. దాసు రాత్రిపాఠశాలలో పడుపు వీడ బాలరకు సభలోనే అధ్యక్షునిచేత పలకలు బలపము ఉచితముగా విప్పించడమైనది. గ్రామస్థు అందఱును సహాయము చేయుటకు అమితోత్సాహము చూపుచున్నారు.

మహారాజశ్రీ అన్నంరాజు సుబ్బరాజుగారు గ్రంథాలయమునకు కొన్ని పుస్తకము లిచ్చుటకును రాత్రి పాఠశాలలో ఉచితముగా పనిచేయుటకును వాగ్దానముచేసిరి. సభ జయజయ ని నాదములతో ముగిసెను. సభాసంతోషము బాపట్లతాలూకాలో రు దై సుప్రెసి డెంటుగారైన ఇనగంటి వెంకటప్పయ్య చౌదరి గారు రాత్రి పాఠశాలకు గావలసిన పలకలు, బలపములు, పుస్తకములకు ఉచితముగా నిచ్చుటకు వాగ్దానముజేసి తమ బౌదార్యమును వెల్లడించిరి. ఈ రాత్రిపాఠశాలకు రు 115-11-0 రూపనూలు చేయబడినవి.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

మాపుంటురోడ్డు, మద్రాసు. 29-12-25 మంగళవారమునుండి 1-1-26 శుక్రవారమువరకు క్రొత్తసంవత్సరమునకు ప్రత్యేకముగా "అన్ని సూతనతమాషాలు" ప్రదర్శించబడును ఆనందమును, సుఖమును గలిగించును

మద్రాసు అండు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడనది)

నో టీ సు

1926-వ సంవత్సరము జనవరి నెల మొదటి తారీఖునుండి 31-వ తరగతి ప్రయాణీకులను తీసుకొనిపోవు రైల్వే కోచ్ తెనాలి - రేపల్లె స్టేషనులకు మధ్య ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాల పరిమితి ప్రకారము పోవును.

నెం. ఎమ్. 148 రు	తెనాలినుండి బయలుదేరుట పగలు	1-0
	జంపాని	1-19
	కొల్లూరు రోడ్డు	1-29
	భట్టిప్రోలు	1-52
	పల్లికోన	2-1
	రేపల్లె చేరుట	2-10
నెం. ఎమ్. 151 రు	రేపల్లెనుండి బయలుదేరుట పగలు	2-30
	పల్లికోన	2-39
	భట్టిప్రోలు	2-48
	కొల్లూరు రోడ్డు	3-14
	జంపాని	3-22
	తెనాలి చేరుట	3-45

1-వ, 2-వ, 3-వ తరగతులు గల ఆర్డినరీ బండి ప్రస్తుతము రైల్వే కోచ్ కి బదులు తెనాలినుండి పగలు 12 గంటల 50 నిమిషములకు బయలుదేరి రేపల్లె వరకు మధ్యాహ్నము 2 గంటల 45 నిమిషములకు చేరును. (2516)

అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర కాంగ్రెసు

అమరావతియందలి ద్వితీయసమావేశము

తీర్మానములు

అమరావతి, డిశంబరు 28:—అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర కాంగ్రెసు అధ్యక్షులును, మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రి యు నగు పానుగల్లు రాజాగారు, అభివృద్ధికాఖామంత్రియగు టి. ఎమ్. శివబాపప్ప, సర్ కె. వి. రెడ్డి, రామనాథపురం రాజా, ఓ. టి. చెట్టి, ఎ. రామస్వామిమొదలియారుగార్ల సహితముగ 120 మంది డెలిగేటులతో, మదరాసునుండి ప్రత్యేకరైలుబండిలో ప్రయాణమై ఆదివారం ఉదయమున అమరావతిలో దిగిరి. ప్రయాణమునందు దారిపాడునను గల రైలుస్టేషనులందు రాజాకారికి స్వాగతము యియ్యబడెను.

అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర సంఘసంస్కరణసభకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన కొల్లాపురం మహారాజాగారు కల కత్తామిదుగ వచ్చి మదరాసు డెలిగేటులను బాడ్మెరా రైలు సంధివద్ద గలసికొనిరి. అమరావతి రైలుస్టేషనువద్ద పీఠకు ఘన మగు స్వాగతము సన్మానసంఘాధ్యక్షులు మొదలగు బ్రాహ్మణేతరనాయకు లిచ్చి, పట్టణముమట్టును ఊరేగించిరి. జనము విశేషముగ వచ్చెను. కాంగ్రెసునందు పాల్గొనుటకు బొంబాయి నుండి ఆదివార ముదయమునకు గాల్ భాస్కరరావు యాదవ గారు దిగిరి.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసమునందు రాజమాత అల్లజ్ఞాంధ్ర రాణిగారి మరణమునకు, భారతసేనాధిపతి రాలివ్వనుప్రభువు, సురేంద్రనాథ ఠేన్సి, స్వామికన్నుపిల్లెగార్ల మరణములకై విచారము దెల్పిరి.

అమరావతి, డిశంబరు 28:—మహమ్మదీయ ఉన్నత పాఠశాల ఆవరణయందు నిర్వహించిన పెద్దపెండాలులో అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర ద్వితీయకాంగ్రెసు ఆదివారము మధ్యాహ్నమున సమావేశమయ్యెను. ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకులతో సభ సంపూర్ణముగ కిక్కిరిలాడుచుండెను. కార్యక్రమమునకు పూర్వము అకస్మాత్తుగా వర్షముగురిసి సభయొక్క ఉత్సాహమునకు భంగముగలిగించెను. అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన పానుగల్లు రాజాగారు వచ్చుటతోడనే సభయందు ఆసక్తియు బయలుపడెను.

సన్మానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు రాయబహదూరు కె. ఎన్. నాయుడుగారు డెలిగేటుల నాహ్వానించుచు దిగువ ప్రకటించిన రీతిని ఉపన్యసించిరి:—మాకును మాసోదరులను మహమ్మదీయులకును స్వర్థులుపుట్టించుటకు కొంతమంది రాజకీయాభిప్రాయ ప్రేమికులు బ్రాహ్మణులు రాష్ట్రముం దల్ల ప్రచారముచేసి హిందూసభలను స్థాపించి, మహమ్మదీయులనుర్రలను పగల గొట్టవలెనని బాధించిరి. అందుచే కొన్ని అల్లరులు జరిగెను. ప్రాణమునకు నష్టమునంభవించెను. న్యాయస్థానములందు కేసులు విచారించబడుచున్నవి. భగవంతుని దయవలన వాటివయత్నములు నివృత్తయోజనమయ్యెనని యిప్పు డిచ్చట సమావేశమైన అధికసంఖ్యాకులుగల సభయే ప్రకటించుచున్నది. మాశిబిరము మహమ్మదీయ ఉన్నతపాఠశాల ఆవరణయందు నిలుపుట, మహమ్మదీయ సోదరులు పూర్వపురార్థముగ మాతోగలసి పని చేయుటవలన ఉభయులు బ్రాహ్మణుల నిరంకుశముం దుండి బైలువెడలి మోక్షము నొందుటకు సాధనము ఐకమత్యమని దెలియుచున్నది. బ్రాహ్మణుల కుతంత్రములపాలుగాక బ్రాహ్మణేతరులు మోక్షమునొందుటకు స్వశక్తిపై నాధారపడవలయును. బ్రాహ్మణులు దేశమందు బ్రాహ్మణపరిపాలనను స్థాపింప బ్రయత్నించుచున్నారు. ప్రజాస్వామికవాదులగు బ్రాహ్మణేతరులు బ్రాహ్మణులపాదములందుండి అధికారమును లాగుటకు పాటుబడుచున్నారు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముద్వారా ఐకమత్యమును వృద్ధిచేయుటకు బ్రాహ్మణేతరకాంగ్రెసు యత్నించుచున్నది.

సన్మానసంఘ ఉపాధ్యక్షుడగు సయ్యదు అబ్దుల్ రహిమాన్, ఎమ్. ఎల్. సి. గారు పానుగల్లు రాజాగారు అధ్యక్షత వహించవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. కాంగ్రెస్ వాస్తవ్యులగు పటేలు, ఎమ్. ఎల్. సి. గారు ప్రతిపాదన ననువదించిరి.

మదరాసునందు ప్రాతిపదికగనుండిన సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. గతమందు రాజాగారి

సహాయోద్యోగియగు తాను పానుగల్లు రాజాగారు గావించిన మహత్కార్యముల బాగుగ నెరుంగుదునని సర్ కూర్మా సాక్ష్య మిచ్చెను. డాక్టరు నాయరు, సర్ పి. టి. చెట్టి పరమపదించిన పిదప బ్రాహ్మణేతర ఉద్యమమునిమిత్తము అహర్నిశములు కృషిచేయుచున్న జుట్టునందు రాజాగారు రథికులు అని సర్ కూర్మా రెడ్డిగారు వచించిరి.

పెక్కురు తీర్మానమును బలపరచినపిదప రాజాగారు అధ్యక్షస్థానము నలంకరించి, అధ్యక్షోపన్యాసమును గావించ ప్రారంభించిరి. అధ్యక్షోపన్యాసాంతరము విషయసార్ధరణకమి టి సభ్యులకేర్లు ప్రకటించబడెను.

సోమవారమువరకు కాంగ్రెసు నిర్వహింపబడెను.

తీర్మానములు

అమరావతి, డిశంబరు 29:—సోమవారం మధ్యాహ్నము అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర కాంగ్రెసు తిరిగి సమావేశమయ్యెను. రాజమాతయగు అల్లజ్ఞాంధ్రరాణిగారి మరణమునకు రాజకుటుంబమునకు సానుభూతిసంపుచు తీర్మానము ప్రథమమున గావించబడెను.

బ్రాహ్మణేతర ఉద్యమనాయకుడగు సర్ త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి మరణమునకు కాంగ్రెసువిచారించి, ప్రతిసంవత్సరముందును ఏప్రిలు 28-వ తేదీ త్యాగరాయదినముగ నెంచవలయునని అఖిలరాష్ట్రము లను ఉద్బోధించుచు మరియొక తీర్మానము గావించెను.

కీర్తిశేఖరులగు గ్వాలియరుమహారాజా, సర్ సురేంద్రనాథ ఠేన్సి, సి. ఆర్. దాసు, స్వామికన్నుపిల్లె మొదలగువారల మరణమునకు విచారమునూచించుచు తీర్మానములుగావించబడెను. కీర్తిశేఖరులగు సామంతులపతిగారి స్మారకదినముగ మే 6-వ తేదీ యెంచవలయునని సభ్యు లుద్బోధింపబడిరి.

రాజకీయ సంస్కరణముల గురించి నాల్గవతీర్మానము గావించబడెను. తీర్మానముపై ఠేక్కురు ఉపన్యసించిరి. తీర్మానము దిగువ ప్రకటించబడెను. “పెక్కురాష్ట్రములు సుహృద్భావముతో రాజకీయసంస్కరణములను కొనసాగించి ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వతత్వమును, స్వపరిపాలనవిధానమును నడిపిండునను, మధ్యరాష్ట్రముల బీరారు పరగణాల బ్రాహ్మణేతరులు సంస్కరణముల కొనసాగింపనున్నందునను, సంస్కరణముల విస్తరింపజేయుటకు తగినసమయము వచ్చినదని కాంగ్రెసు కంక్షోక్తిగ బల్కుచున్నది. బ్రిటిషుప్రభుత్వము భారతదేశమునకు స్వాధీయ పూర్వకముగ స్వపరిపాలన నీయదలంచుటలేదను దురభిప్రాయమును దోలించుటకు సాధ్యమగునంతత్వరతముగ, అవసరమగు కట్టుదిట్టములకై రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రసాదించవలసినదని రాజప్రతినిధి బ్రిటిషుప్రభుత్వమున కెరిగించవలయును.” రాజోవు శాసనసభయందు బ్రాహ్మణేతరులు మంత్రివర్గమును యేర్పరచుటకు అధికసభ్యులు శాసనసభాసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడుటకు మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, పార్సీలు, మొదలగు బ్రాహ్మణేతరులు సర్వప్రయత్నములుచేసి, ప్రభుత్వముతో సంస్కరణముల కొనసాగించుటకు సహకారము చేయవలయును.

ఎన్నికవర్గమునకు కేంద్రప్రభుత్వముగూడ బాధ్యత వహింపవలయునని యీ కాంగ్రెసు కంక్షోక్తిగ డెల్చుచున్నది. మదరాసువాస్తవ్యులగు ఎ. రామస్వామిమొదలియారుగారు తీర్మానము బ్రతిపాదించి “అవసరమైనచో ఉచితముగ కట్టుదిట్టములకై” అని ఆర్. సి. ప్రధానుగారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి.

సర్ కె. వి. రెడ్డి, పటేలుగారు తీర్మానముపై ఉపన్యసించిరి. ఏకగ్రీవముగ తీర్మానము అంగీకరింపబడెను.

వక్షిణాఫ్రికా డిప్యూటీ గవర్నరునకు కాంగ్రెసు హృదయ పూర్వకముగ స్వాగతమునిచ్చి, వక్షిణాఫ్రికాయందు సంపూర్ణ స్వస్థియులు తెల్లజాతులవారిచే గుర్తింపబడుటకు భారతీయులు గావించు ఆందోళనకు యీ దేశీయులు వారి యావచ్చక్తిని ఉపయోగించెదరు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముం దొకప్రాంతమున భారతీయులయొడ జూపబడు అనాదరణవలన గలుగు క్రోధమువలన కంటే బ్రిటిషుసామ్రాజ్య ఐకమత్యమునకు భంగము మరియే దియు గలిగింపజాలదనియు, ప్రతీకారచర్యలుగాని మరియితర సాధనములుగాని అవలంబించి దక్షిణాఫ్రికా శ్వేతజాతులు భారతీయులహక్కులను గుర్తించునట్లు చేయవలసినదని. రాజప్రతినిధిని, యిండియా ప్రభుత్వమును, బ్రిటిషుకాబినెట్టును బ్రాహ్మణేతరకాంగ్రెసు గోరుచున్నది.

తీర్మానము ఆమోదించబడెను. రేపటివరకును సభనిర్వహింపబడెను.

మరికొన్ని వివరములు

అమరావతి, డిశంబరు 29:—ప్రారంభమందు ప్రకటించబడిన దానికంటే మొదటి దినమునను రెండవదినమున వచ్చిన ప్రేక్షకుల సంఖ్య విస్తారముగ నుండెను. చోటు లేక నందల కొలది జనులు బైట నిలువబడిరి. సన్మానసంఘము గావించిన యేర్పాట్లు బహు చక్కగ నున్నవి. కార్యదర్శియగు అమృతకారు సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు రాయ బహదూరు కె. ఎన్. నాయుడుగారు ముఖ్యముగ బ్రతీకసన్నియులు.

రాజకీయసంస్కరణములపై తీర్మానము

అమరావతి, డిశంబరు 29:—రాజ్యాంగమును కొనసాగించుటకు ప్రయత్నించినవారి కెల్ల ద్వంద్వ పరిపాలన వలన గలుగుయిబ్బందులు అనుభవమే అని రామస్వామి మొదలియారుగారు తీర్మానమును బ్రతిపాదించుచు ఉపన్యసించుసాగిరి. అయినప్పటికినిమదరాసునందు ఇతరప్రదేశములందు ద్వంద్వపరిపాలన జయప్రదముగ నిర్వర్తింపబడెను. రాజ్యాంగసంస్కరణములు మరికొన్ని అడ్డంకుగ నీయవలయును. అందుకొరకు నిరంతరముగ డిమాండుచేయుట ఆవశ్యకమని రామస్వామి మొదలియారుగారు నుడివరి.

తీర్మానముపై సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు ఉపన్యసించుచు ప్రభుత్వమునకు చెల్లించు రివిన్యూ మొత్తములో అధికభాగము బ్రాహ్మణేతరులు చెల్లించుచున్నారని మనంబునందు జ్ఞాపకముంచుకొనవలసినదని దెల్పి రాజోవు శాసనసభ యెన్నికయందు బ్రాహ్మణేతరులనే అధికముగ సభ్యులుగ నెన్నుకొనవలసినదని ఉద్బోధించిరి.

హిందూ మహమ్మదీ యొకమత్యము

అమరావతి, డిశంబరు 29:—డిప్టీలో 1924 లో ప్యాసుచేసిన ఐక్య తీర్మానమును అంగీకరించుచు తీర్మానమును ప్యాసు చేసిన ఐదవ అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతరసభ సమావేశము ముగిసెను. హిందువులును మహమ్మదీయులును సఖ్యముగ నుండవలయుననియు ఐక్యతీర్మానము ప్రకారముగ ఉభయ సంఘములును సోదర భావముతో మెలగవలయుననియు తీర్మానింపబడెను.

ఉభయసంఘములమధ్య సఖ్యము గుదురుటతోడనే స్వరాజ్యము లభించునని సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు నుడివరి.

శాసనసభలందు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము అన్వేష్యతా నివారణగురించి తీర్మానములు గావించబడెను.

బ్రాహ్మణేతరపక్షము తరపున ప్రయోగించబడుచున్న “జస్తిను” పత్రికను పోషించవలసినదని కాంగ్రెసు సభ్యుల నుద్బోధించెను.

కాంగ్రెసు సమావేశమును ముగించుచు, ఎడతెరిసి తేకుండ బ్రాహ్మణేతరులందు ప్రచారము సలుపవలసియున్నదని అధ్యక్షుడు నుడివెను.

ఉపసంహారము

కాంగ్రెసు సమావేశము నిర్విఘ్నముగ జరిగినందులకు రాజాసాహెబు సంతుషించెను. పదివేలకంటే అధికులు ఆ భాష బ్రాహ్మణేతరకాంగ్రెసునకు హాజరైన రాజాగారికి దెప్పిరట. సమావేశమందు జూపబడిన ఆసక్తియునకు హద్దులేదు. ఉన్నత తరగతులపై ప్రజాసాహస్యము తిరుగుబాటు గావించుటయే బ్రాహ్మణేతర ఉద్యమమనియు, సాంఘిక రాజకీయ శృంఖలములచే బంధింపబడిన బ్రాహ్మణేతరులు స్వశక్తిప్రభావముచే విముక్తినిందవలయు ననియు రాజాగారు బ్రాహ్మణేతరుల ఉద్బోధించిరి.

దీర్ఘ హర్షధావనములు చెలరేగుచుండ రాజాగారు మాలాలంకృతులు కాబడిపెండాలు విడిచిరి. రాత్రిబండిలో మదరాసునకు రాజాగారు బయలుదేరిరి. (ఆ. పై)

చెన్నపురి పౌరులకోరిక ననుసరించి
శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక
సమాజము, ఏలూరు
ఎస్.ప్లెనేడ్ నాటకశాలలో
మ ర ల
వ ర వి క్ర మ 31-12-25 గురువారము
సాయంత్రము 6 గంటలకు
నాటకము ప్రదర్శింతురు
ఎమ్. ఎన్. రావు జుబిందారు, ప్రాత్రైటరు.

అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర సంఘసంస్కరణసభ

కొల్హాపురం మహారాజా అధ్యక్షోపన్యాసము
అమరావతి, డిశంబరు 28:—అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర కాంగ్రెసు సమావేశానంతరము ఆ. భా. బ్రాహ్మణేతర సంఘసంస్కరణసభ కాంగ్రెసు పెండ్లాయనందు కొల్హాపురం మహారాజా అధ్యక్షతన జరిగెను.

సన్మాన సంఘాధ్యక్షుని ప్రసంగము

సంఘసంస్కరణసభకు వచ్చిన డెలిగేటులను ఆహ్వానించుచు, బ్రాహ్మణులు ప్రజలయెడ జూపు తృణీకరణభావమును సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు రాయసాహెబు బి. జి. నింబాలగూడూరు ఖండించిరి. హిందూమహమ్మదీయ విమత్యమునకు, అస్పృశ్యతనివారణకు, తద్వారా భారతజాతీయతకు ఎవరైన శత్రువులుగలనో, బ్రాహ్మణులే పరమశత్రువులు. సర్వేంటుని యొడియా సాపెటివలె నాగపురముందు ప్రధానకార్య స్థానముగ గల అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర సాంఘిక సేవకు లను పేర నొక సంఘమును స్థాపింపవలయుననియు, అఖిలభారత మందుగల బ్రాహ్మణేతరకోటి అభివృద్ధికి దెచ్చుటకు గట్టినిశ్చయ మవలంబింపవలసిన దనములు వచ్చెననియు సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు చెప్పెను.

అధ్యక్షోపన్యాసము

ఆధునిక భారతదేశముందు ప్రజాపరిపాలన గావించు వారు మత సాంఘికసంస్కరణములతో తాము జోక్యము కలిగించుకొనరాదని యెంచుచున్నారు. అభివృద్ధి యందువలనచాల వెనుకబడుచున్నదని తాను దలంచవలసివచ్చుచున్నదని కొల్హాపురం మహారాజాగారు నుడివిరి. అధికారముపలన గలుగు పలుకు బడి విశాలభావములచే ప్రేరింపబడిన ఉద్యమముల కధిక సహాయకరములగు నుండును. నిమ్మజాతుల నాయకులకు గవర్న మెంటునకు మధ్యగల సహకారము అభివృద్ధిహార్దమనకు దారి జూపుచున్నదని యెంచవలయును. రాజకీయ సంస్కరణముల గాని, రాజ్యాంగసంస్కరణముల ప్రాముఖ్యమునగాని తగ్గించ కుండ సజీవయుక్తమును, సదాభిప్రాయములును గల సాంఘిక పునాదులపై నిర్మింపని రాజ్యాంగసౌధము నిలువజాలదని తాను విశ్వసించుచుండెనని కొల్హాపురం మహారాజాగారు నుడివిరి.

తీర్మానములు

అమరావతి, డిశంబరు 29:—కొన్ని తీర్మానములను పాస్సుచేసిన పిదప అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర సంఘసంస్కరణసభ నేడు ముగింపబడెను. కులభేదములు దేశాభ్యుదయమున కనర్థదాయకముగ నున్నదనియు, బ్రాహ్మణేతరులం దంతర్గత కాఖిలైక్యముగలకు బ్రాహ్మణేతరులు సర్వప్రయత్నముల గా వింశవలయుననియు తీర్మానింపబడెను.

మైకమును గలగజేయు సారాయి మొదలగు త్రాగు పదార్థముల సంపూర్ణముగ నిషేధించుటకు శాసనసభలద్వారాగాని పేరుమార్గముగ గాని ప్రయత్నములు చేయవలయును.

దేశమందలి సర్వకాఖిలవారును సమానముగ హక్కులను, సమత్వమును అనుభవించుటకు సాంఘిక శాసనములు ప్రభుత్వము గావించవలయు నని సభ తీర్మానించెను.

మదరాసు దేవాదాయముల చట్టమును గావించినందులకు పానగలురాజాగారిని కాన్సరెంసు అభినందించి, అట్టి శాసనము లు యితరరాష్ట్రములందు గూడ గావించుట ఆవశ్యకమని నూ చించెను.

కొంతకాలము జరిగిన పిదప అధ్యక్షస్థానమును విడిచి కొల్హాపురం మహారాజా బొంబాయి వెళ్లిరి. వారి స్థానమునందు గా. యాదవుగారు కార్యక్రమమును నడిపిరి. మహారాజాగారు డెలిగేటులకు ఉదయమున విందుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

సాంఘికసభ ముగియుట

బొంబాయి 29:—అమరావతిలో జరిగిన బ్రాహ్మణేతర సంఘసంస్కరణసభ నిన్నటిసాయంత్రముతో ముగిసెను. కొల్హాపుర మహారాజాగారు బొంబాయికిబోయిరి.

సభలో ఇతరతీర్మానములతోబాటు బ్రాహ్మణేతరు లలో జాతిభేదము లుండరాదనియు, బ్రాహ్మణేతరులందు విధవావివాహములు జరిపించవలెననియు, మద్యపానమును పూర్తి గా నిషేధించు సాంఘిక కట్టుదిట్టములను తీయవలెననియు, అస్పృశ్యత తొలగించవలెననియు, తీర్మానింపబడెను. ఇద్దరు మద్రాసు స్త్రీలు విధవావివాహములు, స్త్రీవిద్యప్రోత్సహించు తీర్మానముల జలపరచిరి. (ప్రెస్సు)

ప్రథమ ఆర్యవెశ్య యువజన మహాసభ

జనవరి 2, 3, 4 తారీఖులందు గోల్కొండలోనుండు

తొందర్ని చెంచయ్య బి. యస్. సి. (యుటా అమెరికా) గారధ్యక్షత వహింతురు

గౌరవ వత్సరముల వయస్సుగల యువజనులెల్లరు రా ప్రార్థితులు ఆహ్వానసంఘమువారు.

అఖిలభారత మహిళాసభ

అమరావతి, డిశంబరు 29:—కె. ఎస్. నాయుడుగా రి సతి అధ్యక్షతన అఖిలభారత మహిళా సభ నిన్న జరిగె ను. సంఘసంస్కరణము స్త్రీల స్థితి నుద్ధరింపుట మొదలగు అంశముల గురించి తీర్మానము గావించబడెను. విశేషముగ జనము కాన్సరెంసునకు వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

అఖిలభారత క్రైస్తవ మహాసభ

సంపూర్ణమధ్య నిషేధతీర్మాన మంగీకరించుట

కలకత్తా డిశం 29:—

12 వ అఖిలభారత, భారతక్రైస్తవ మహాసభయందు నేడు సి. ఆర్. దాసు, సర్ మరేంద్రనాథ టెనెన్టాగారల మరణములకు సంతాపము చెప్పుచును, విదేండ్లలో సంపూర్ణముగ మద్యమును నిషేధింపవలెననియు తీర్మానింపబడెను.

శాసనసభలందు భారతక్రైస్తవుల స్థితినిగూర్చి చర్చించు చుండ సభ అపివేయబడెను. మరల రేపు సమావేశమగును. (ఆ. ప్రె.)

ఆ. భా. గ్రంథాలయమహాసభ

కేల్కరుగారు అధ్యక్షతవహించిరి

దేశమంతయును గ్రంథాలయములు పఠనమంది రములు స్థాపింపవలెనను తీర్మానములు గావించబడెను

కాన్పూరు, తిలకునగరము, డిశం 29:—అఖిలభారత గ్రంథాలయ మహాసభ నేటియుదయమున యస్. కేల్కరు గారి అధ్యక్షతన అఖిలభారత మహిళాసభయొక్క సన్మానసంఘాధ్యక్షుడురాయబహదూర్ బి. విక్రమజిత్ సింగుగారుఅధ్యక్షునికి ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసంగెను. కేల్కరుగారు తమయూప న్యాసములో గ్రంథాలయములు దేశమందంతటను వ్యాపించు లెంతయవసరమో దేశమును పునరుద్ధరించుట కవియెంతయూప యోగిండునో తెలియజేసిగ్రంథాలయోద్యమము నూతనముగా ప్రారంభమైనదనియు, నైననది సంతృప్తికరముగానే పనిజేయు చున్నదనియు, మహారాష్ట్ర ఆంధ్రదేశములందు జరుగుచున్న ట్లుగా నీవిషయమున అందరును కలిసి పనిచేయవలె ననియు జెప్పిరి. దేశమందంతటను గ్రంథాలయములు పఠనమందిరములు స్థాపింపవలెననియు, అందుకొరకు కేంద్రసంస్థ యొకటి యుండవలెననియు రెండు తీర్మానములు గావించబడెను.

(ఆ. ప్రె. స్పెషలు సర్వీసు)

రాజప్రతినిధి

జనవరి 9 తేదీన ఢిల్లీకి బోవును

కలకత్తా, డిశంబరు 28:—జనవరి 9 తేదీ కనీవార మునాడు రాజప్రతినిధి రిడింగుగారు భార్యతోను పరిశారము తోను కలిసి బెల్జియమునకుండి ఢిల్లీకి పయనమగుదురని కలకత్తా అవసరగజేటు ప్రకటించుచున్నది. బీకి హారాన్వేషమున ద్ద లిట్లను దంపతులు స్వాగత మొసంగుదురు. బెల్జియమునకుండి రిడింగుప్రభువు బయలుదేరునప్పుడును హారాన్వేషమునకుండి రైలుబండి బయలుదేరునప్పుడును 51 ఫిరంగులు ప్రేల్పువకును. (ఆ. ప్రె.)

ఖిలాఫత్తు కాన్సరెంసు

సమావేశము పరిసమాప్తమగుట

ముఖ్యమగు రెండు తీర్మానములు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెసులు సర్వీసు)

తిలకు నగరము, డిశంబరు 29:—మరికొన్ని తీర్మానము లను గావించిన పిదప ఖిలాఫత్తు కాన్సరెంసు సమావేశము ఆం త్యము నొందెను. అండమానుదీవులకు మాపిల్లాల సంపుట, హెడ్డాజి సమస్య వీషయముల గురించి ముఖ్యమగు రెండు తీర్మాన ములు పాస్సు చేయబడెను. మదరాసు వాస్తవ్యులగుయాహూ బు హుస్సేనుగారు మాపిల్లాల విషయముగ తీర్మానమును కాన్సరెంసులో ప్రతిపాదించెను. అండమానుదీవులు ఖైదీలనివాస యోగ్యముగ లేవని జైలుకమిటీ యిదివరకే ప్రకటించినను, కుటుంబముల సహితముగ మాపిల్లాలను జన్మస్థానములందుండి గొంపోయి అండమాను దీవులలో కాపురముండుటకు ఇండియా దొరతనము చేయు ప్రయత్నములను తీర్మానము ఖండించు చున్నది. ఎంత నివాసయోగ్యకరముగ ప్రదేశములకైనను మాపిల్లాలను వారి స్వస్థలమునుండి గొంపోవుటను తీర్మానము నిరసించు చున్నది. స్త్రీలకంటె పదిరెట్లు పురుషుల సంఖ్య ద్వీపమందు అధికముగ నుండుటచే మాపిల్లాల నీతి చెడుననియు, అందువలన మాపిల్లాల సంతతి దుస్థితి పాలగుననియు తీర్మానము నూచించు చున్నది.

హెడ్డాజి తీర్మానము

మదీనా జెడ్డా నగరముల కాంతముగ యిబినుసాదు స్వాధీనపరచుకొనినందులకును, పె రీ ఫు కుటుంబముయొక్క నిరంకుశ ప్రభుత్వము నుండి హెడ్డాజి సంపూర్ణ ముగ విముక్తిజే : నం దుల కు ను కాన్సరెంసు యిబిను సాదును అభినందించెను. హెడ్డాజి భావినీ గురించి యిబిను సాదుగా రవలంబించు విధానముపై కాన్సరెంసునకు సంపూర్ణ సమతి గలదనియు, మహమ్మదీయ ప్రపంచము యిబినుసాదు గారి ఆహ్వానము నంగీకరించి ప్రాపంచిక యిస్లాముకాన్సరెంసు వందు బాల్గాని, హెడ్డాజి భావినీ నిశ్చయింప యిబినుసాదుగారికి తోడ్పడవలయుననియు తీర్మానింపబడెను.

రాబోవు హాజియాత్ర నిరపాయముగ గావించుటకు హెడ్డాజియందు పరిస్థితులు కాంతముగ గలవనియు, అధిక సంఖ్యాకులగు హాజియాత్రకులు పవిత్రస్థానముల సందర్శించుటకు ఉచితముగ వసతులు గలవనియు, ఖిలాఫత్తు కమిటీ భారత దేశ మందు ప్రచారము చేయవలయుననికాన్సరెంసునందుతీర్మానింప బడెను. యాత్రకులు సురక్షితముగ యాత్రజేయుటకు, మంచుపస తుల స్థాపించుటకొరకు, జెడ్డాయందుగాని మరియితర స్థానము లందుగాని ఖిలాఫత్తు కమిటీ కార్యాలయమును స్థాపింపవలయు నని తీర్మానము గావించబడెను.

శిల్లీయందు నెలకొల్పబడిన జాతీయ మస్లిము విశ్వవిద్యాలయము నిమిత్తము ధన సహాయము చేయవలయునని కాన్సరెంసు మహమ్మదీయులకు విన్నవించు చున్నది.

భండార్కరు ఓరియెంటల్ రిసర్చిసంస్థ

బొంబాయి, డిశంబరు 28:—కీ. శి. డాక్టరు రామ కృష్ణ భండార్కరుగారికి సరియైన జ్ఞాపకవిహ్నుముగా నుండు టకై ప్రజలనుండి విరాళములు కావలెనని పూనాలాని భండా ర్కరు ఓరియెంటల్ రిసర్చి సంస్థవారు కోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

లిబరలు పక్ష మహాసభ

కలకత్తాలో సమావేశమగుట

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము.

అఖిల భారత విశేషావళి కమిటీ కమిటీ సమావేశము నిన్నటినుండి కలకత్తాలో జరిగినది. మధ్య పరగణాల ప్రముఖుల సర్. మోక్షగుప్తాచార్యులు అధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులు ప్రభుత్వమున సర్ ఆర్. భండార్కర్లు, గ్వాలియరు మహారాజులుగారు మరలములకు విచారములదెల్పి, చిత్తరంజన దాసుగారి నిర్వాహమునకు చింతిల్లును ఆధునికయుగమున దేశ రాజనీతి గొప్ప ఆచరణలని ప్రశంసించిరి.

క్రొత్త సంస్కరణలు.

అధ్యక్షుడు రాజకీయ సంస్కరణముల గూర్చి మాట్లాడుచు, విశేషములు సానుభూతితో సంస్కరణముల నిర్వహించుటకు ప్రాధాన్యత లేదని బట్టించుచు ప్రభుత్వ రాజకీయముల కట్టి ఆచరణ లేదని తెల్పిరి. ఏదోయో రాజకీయ పక్షము వారు నిరాశానకులై నిరుపయోగములకు ప్రతిష్ఠాంధ్ర విధాన మవలంబించినంతమాత్రమున అందుకు ప్రజలందరిని కీడించు యత్నంపరాదు. అయినను యితరులు కాంగ్రెసునాడ అసహాయ ద్వయమును నిరసిచేసెను. స్వరాజ్యపక్షమువారుగూడ తమ ప్రతిష్ఠాంధ్ర విధానమును వదిలి క్రమముగ రిస్కాన్స్ను సహకార విధానమునకు మరలుచున్నారు. అందుచే భారతీయులు సహకారము లొసర్చినపుడే క్రొత్త సంస్కరణము లొసంగజునునని బట్టించుచు ప్రభుత్వము గారు దెప్పిన మరకు చాల దుర్బలమైనది. ప్రభుత్వమువారు సానుభూతితో విచారించిన యడల యే ప్రజలైననుగూడ సహకారమునందుకు సిద్ధముగనుండురు. అంతియేగాని ప్రతిపక్షము సంపూర్ణముగ లొంగిపోలేనని పట్టు పట్టి గూర్చుంటు రాజకీయజ్ఞత గావాలి. వ్యవహార పరిస్థితులండు గలిగిన యీ మాట్లాడుట గమనించి బట్టించుచు ప్రభుత్వ గారు తమనిర్ణయమును సవరించుకొందునని తలచుచున్నాను.

బట్టించుచు ప్రభుత్వ క్రొత్త సంస్కరణల కొనసాగుటకు నిరాకరించుచు చాల ఆక్షేపణల చేసిరి. భారతదేశ మొకజాతి గాదు. దేశ రక్షణమునకు జాతీయ సైనికదళము లేదు. ప్రజలందరు వేరు వేరు కులములవారు మతములవారు పోట్లాడు కొనుచుండిరి. భారతదేశమునకు సంస్కరణముల కొనసాగుటకు ఈ ఆక్షేపణలనే దెబ్బచుండుట చిత్రముగ నున్నది.

ఈ ఆక్షేపణలకు భారతీయు లనేకపర్యాయములు సమాధానమునందిరి. హిందూసాన ప్రజలందు అనేకజాతులవారు అనేక భాషలవారుండుట నిజమే. కాని, వారందరి లాభనష్టములు, ఆదర్శములు ఒక్కటే. వారందరు ఒక్కజాతిగ నిలవ బడుటకు వ్యవస్థియైయున్నారన్నారు. విరోధాభిప్రాయములు ఇట్టి పరిస్థితిని ప్రత్యేక రాష్ట్రములందలి ప్రజలకంటే భారతదేశ ప్రజల కెక్కుడు విభేదములు గలవా? అంతేగాక, భారతదేశము శంకరు క్రాంతియుగ నుండజూచుచున్నది. అందుచేత భారతీయులొక్కజాతివారుకారను ఆక్షేపణకు తావులేదు. భారతదేశమును జాతీయ సైనికదళము లేకపోవుట నిజమే. అట్టిలోపమునకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వవిధానమే కారణము. బ్రిటిష్ వారుగూడ కొన్నిసార్లు భారతసామ్రాజ్యనిర్మాణమున కిదియొక ఆక్షేపణగా దెబ్బబుట్టినారు. బ్రిటిష్ పట్టణములు నెంటున పోవలెనని యెవ్వరనలేదు. 25 లేక 30 సంవత్సరములలో భారతదేశమును జాతీయ సైన్యమేర్పరచి ఆత్మరక్షణకు తగినజలము కలుగునంతవరకు బ్రిటిష్ పట్టణములనుండుటకు అంగీకరించుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారికి పక్షాంతిని ప్రకటించినవిధమున రి పటాలములు మాత్రమే ముందుభాగతీయ మొనస్సు విధానమును ప్రతిపాదన తీర్మానము ఖండించిరి. అయినను అవిధానము విజయమునకు వరకును ఒక అడుగు నుముందుబెట్టినది భారతములకి పెంకిపట్టు పట్టెను. స్పష్టముగ విచారణయంతములు చాలసంకుచితముగ నుండినది. దుష్టము సంఘమువారి శిఫార్సులెంత ఆకాంక్షగము లుగనన్నావో స్పష్టము కమిటీవారి శిఫార్సులుగూడ అంత ఆకాంక్షగముగనుండునని సందియము గలుగుచున్నది. జాతివిభేదముల ఆక్షేపణ ప్రభుత్వమువారికి చాల ప్రతిపాదనలనున్నది. భారత ప్రభుత్వము స్థాపించుటనుపుడే వివాదములన్నింటిని తొలగించి కాంతిని స్థాపించగలదు. ఈ ఆక్షేపణలు గణనియములుగావు.

ద్వంద్వ ప్రభుత్వ పరాజయము

ప్రస్తుతవిధానమునందు భారతీయుల స్వపరిపాలనకీ అభివృద్ధిసాధనకు కట్టి అవకాశములేవు. మంత్రులకట్టి బాధ్యత నీయలేదు. మంత్రులందైన సంయుక్త బాధ్యత లేదు. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు మంత్రులను ప్రభుత్వవ్యవహారము ను కలసి చర్చించు నాచారము చాలా ప్రాచీన ప్రభుత్వము అందుగానియుండులేదు. మంత్రుల యదినమొనర్చబడిన కాఖ లభి వృద్ధియంతయు ప్రభుత్వయత్నములపై నాధారపడియున్నది. అందుచే మంత్రులెంత ప్రయత్నించిననుగూడ నిరంతర ప్రభుత్వము అంగీకారము లేనది యెట్టి అభివృద్ధి మార్గముననుకరింపలేదు.

ఇటీవల భారతీయ సభవారిచే గావింపబడిన సంస్కరణల తీర్మానమునకు ఎవ్వరును ఎట్టి ఆక్షేపణలను తెలుపజాలరు. విశేషములు స్వరాజ్యపక్షమువారు స్వతంత్రులు అందరునందు కంగీకరించిరి. బైనిక, విదేశీయ, రాజ్యాంగకాఖలయందు దప్ప విగతిన పరిపాలనాకాఖ లన్నింటియందు భారత ప్రభుత్వము వారు కాసనసభలకు జవాబుదారులుగ నుండవలెను. భారత సైనికదళమున భారతీయులకు ప్రత్యేకముగ అచిరకాలములో భారతీయులమొనర్చవలెనని తీర్మానమునందు తెలుపబడినది. తుదకీ నిర్ణయములు గావింపబడినను పార్లమెంటువారి ఆధిక్యత అంగీకరింపబడును. అందుచే భారత స్వపరిపాలనకు యెట్టి ఆక్షేపణ దెబ్బబడును వీలు లేదు. బ్రిటిష్ వారే భారతీయులను తమ్ములము పరిపాలించుకొన నిచ్చునా లేదా యనునదే ప్రస్తుత ప్రశ్న.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల స్థితిగతుల విచారించి నచ్చుటకు యితరుల ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘము నంపిరి. ఈ సంఘమువారి ఫలితము లెట్లుండునో యింకను చూడవలసి యున్నది. భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికాలో ఎలె హీనులుగ జూచునెడల సంయుక్త సామ్రాజ్యమున పదము నకు అర్థముండదు. కాన్యానిగ్వనకా దక్షిణాఫ్రికా నిగ్వనము భారత స్వరాజ్యావేశ్యకతను నొక్కి చెప్పుచున్నది. ఆధిభిక్షములందు విలసరాజ్యములందు శ్వేతనివాసుల సంఖ్య యెంత స్వల్పమైనను వారి యభివృద్ధి కెక్కువ ప్రాముఖ్యత నొసంగ బడుచున్నది. భారత దేశమంతయు ఒక్కరితో మొరలిడినను వారి మాటయే చెబుటలేదు.

మితవాదుల రాజకీయతర కార్యక్రమము

మితవాదులు రాజకీయమునందేగాక సాంఘిక సహకార కార్యములందుగూడ చాల నేప యొనర్చుచున్నారు. చాలమంది మితవాదులు కార్యకుల తేజముకొరకు, మౌనవారణకొరకు నిమ్మ జాత్యుద్ధరణ కొరకు ప్రయత్నించుల కొనర్చుచున్నారు. ఈ విషయములం దింకను కార్యసాధన మొనర్చవలసియున్నది. మితవాదులు ప్రభుత్వమువారితో సహకారముకొన్ని స్థావర పూర్వకముగ వనికేసిరి. వారెంత జేసినను ప్రస్తుత ద్వంద్వపరిపాలనా విధానము ఆదర్శసాధకము కాజాలక భగ్నమైపోయెను. అందుచే యింకను యెక్కువ సంస్కరణములను సంస్కారముల కొనగవలెనని కోరుచున్నారు. అట్టి సంస్కరణను ద్వంద్వపరిపాలనా విధాన మంగీకరించి సహకార మొనర్చవలసినదని మితవాదులు ప్రజల కెట్లు కోరగలరు? జరియనునాలాబానలు, కాలెలుచట్టములు, పునరుద్ధరణలు శిక్షాస్థానములు మున్నగు నిర్బంధ విధానములు ప్రభుత్వమువారు సాగించుచుండగా అట్టి బాధ్యతారహిత ప్రభుత్వముతో సహకార మొనర్చవలసినదని చెప్పవచ్చును? ఒక్కమాటలో నిజస్థితి దెల్పవచ్చును. ద్వంద్వపరిపాలనమున మితవాదులెప్పుడును వ్యామోహితులుకాలేదు. దాని వలన నేమయిన కాభముకు పొందుటకు వీలున్నయెడల సాధించుట మంచిదను నుద్దేశముతో మాత్రము నిర్వహించుట కంగీకరించిరి. వారి ప్రయత్నములవలన కొంత మంచి కలుగక పోలేదు. ప్రజాపరిపాలన వ్యవహారములగూర్చి ప్రజలకు బోధించుటకు అవి తోడ్పడెను. సంస్కరణల నిర్వహించినయెడల సంపూర్ణ బాధ్యత తాయిత పరిపాలనను సంపాదించవచ్చునని మితవాదులు నమ్ము యుండిరి.

భారతీయ వర్గముల నంగీకరించుటలు

వారికి ఒత్తిడి గలిగించుటకు మితవాదులు యే విధాన మవలంబించెదరు? అను ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పవలెను. ప్రజాశక్తి యందు మితవాదులకు సంపూర్ణమగు విశ్వాసము గలదు. సామాన్య ప్రజలు రాజకీయములం కెక్కుడు దృష్ట వహించునెడల అధినివేత స్వపరిపాలన త్వరలో నలవకును. స్వపరిపాలనా కార్యముల సాధించుటకు చట్ట సమ్మత మార్గములం దాందోళన జేయవలెనని మితవాదుల నమ్మకము. చట్ట సమ్మత మార్గములను మనము యంతరకు పూర్తిగానుపయోగించలేదు. విధిలేక వచ్చినపుడు సాయుధ విప్లవములకుగాని, కాసన తిరస్కారములకుగాని నిరోధ విధానమునకుగాని యెట్టి నిశ్చయము లేదు. కాని ప్రజలకు పూర్తిగా శంసిద్ధ మొనర్చనిది ప్రభుత్వమువారిపై నేపమాన ఒత్తిడిని కలిగించుట సాధ్యముకాదు మితవాదుల నమ్మకము.

మితవాదులు యితర పక్షములు

మితవాదులకు యితర రాజకీయపక్షములతో నెట్టి తత్వత్వము లేదు. ఇతర రాజకీయపక్షములవారు యెట్టి పద్ధతుల నవలంబించినను అందరును ఒక్క ఆదర్శముకొరకే ప్రయత్నించుచున్నారను విషయము మనవరాదు. గాంధీ దాసు నెహ్రూ మున్నగు ప్రముఖులు సహకార భావము ఆప హింసముకొనదు నిరోధవిధానమును అవలంబించుటకు ప్రభుత్వము

వారి చర్యలే కారణము. ప్రభుత్వమువారు యివివయమును గమనించి సవరించుకొనవలెను. మితవాదులు, స్వతంత్రులు, కన్యేకమనువారు, రిస్కాన్స్ను సహకారులు ఒక ద్వయములంద చేరుటకు వీలుగలదు. వీరందరి నొక్కపక్షములోనికి తెచ్చుటకు గావింపబడుతున్నటులు సఫలమునని నమ్ముచున్నాను. నిరోధ విధానము దుస్సాధ్యమని రాష్ట్రీయ కాసనసభయం దనుభవము గలవా రిదివరకే తెలుసుకొనిరి. కాసన తిరస్కారము పన్నులు నిరాకరణము సాధ్యమైనప్పుడు మాత్రమే నిరోధవిధానమునకు అర్థముండును. కాని ఆరెంటికీ గూడ జేతము సిద్ధముగలే దని అందరు అంగీకరించిన విషయమే.

అ. భా. జాతీయ మహాసభవారు కాసనసభయందు పన్నుల నిరాకరణము తమ కార్యక్రమమునండి తొలగించిన యెడల అన్ని వత్తుముల వారు కాంగ్రెసు నందు చేరుట కింకను వీలుగలదు. ఇది అసాధ్యమైనయెడల చట్ట సమ్మత మార్గములందు విశ్వాసముగలవారందరును గలసి వారిని యెదిర్చి పోరాడ వలెను.

పక్ష నిర్వాణము

మితవాద పక్షమునకు యిప్పటికంటే బలమగు నిర్వాణ మేర్పడవలసి యున్నది. క్రమశిక్షణము స్థాపించవలెను. సహాయ నిరాకరణ నిరోధ విధానములను ఖండించి చట్టసమ్మత మార్గముల సందేశము వ్యాపింపజేయవలెను. మితవాదులు గ్రామాంతర నివాసులకు అభ్యర్థులకు బలమొసగి ఎన్నికలందు విజయము చేకూర్చవలెను. స్థానిక కష్టముల నివారించు సాధనముల నరయ వలెను.

అమెరికాయొక్క ప్రజాశక్తి సాయప్రయత్నము విర్వాణమునకు, ఈశిష్టతకు సామర్యమునిచ్చుచేయు. లోకొర్నె యెడల విజిత ఆదరణకువచ్చునెడల ముందుముందు జాతీయమిత్రుల సర్వదేశ ములకానిసత్వమును పొరబోలి ను క్తి నిష్పించగలరు. అంగ్లేజీయు యొక్క కాలము భారతదేశ సమస్యను స్వస్థపాజయముగి జరిగించి యితరులతో కలసి కష్టపూర్వకము. అందుచే ప్రపంచపానధూతిని సంపాదించుటకుగాను మనము కృషి యునర్వవలసియున్నది. అతి వివరక వసజేయుచుండుగాక.

చిక్కు వ్యాధులకు అద్భుత నివారణ

దీర్ఘ కాలమునుండి యిట్టిని తోయకుండిట్టి చిక్కు వ్యాధిచే బాధపడుచుంటిని. నరములనుగల్గిల్గము, శానదులు క్రింద తిమ్మరు, ఈ రెండే నావ్యాధికి మూలకారణములు. బాధ యున్ని భాగములు చాలవట్టుకు చిక్కిపోయెను. నా కన్ను మండి నీరు కారుచుండెను. మతీయు అవి ముడు చుకొనిపోవుచుండెను. కన్నులెప్పుడు పైకెత్తుటకు వీలుకాకుండెను. నాదృష్టి మాడ చాలవరకు తగ్గుచుండెను. నామూత్రము లెల్లగా నుండెను. నావేర్లు పడుచుండెను. తిరునల్వేరెల్లా, పిష్టాపుర వాసియును, ప్రస్తుతం చెన్ననగరము, ఆర్యోనియన్ వీధిలో నెం 72 రు భవనమునున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారివద్ద ఒకమాసము జొవగము తీసికొనినెలరువారి కావ్యాధులన్నియు కుడిరి, నా ఆరోగ్యమునందు క్రొత్తమార్పు గల్గెను. 30-10-22. ఎమ్. ఏ. దాసు చిఫ్ ఆడిటరు ఆఫీసు.

ఎమ్. అంతు ఎస్. ఎమ్. రైల్వే పాక్కు-బ్రాను, మద్రాసు

సుఖసంకటములకు అద్భుత నివారణ

కృష్ణాపుర నివాసమును, ప్రస్తుతము మద్రాసు ఆర్యోనియన్ వీధిలో నెం 72 రు గృహమునందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద చికిత్సకై పంపిన కతినవ్యాధి గల ఒకతోగిని అద్భుతముగా తానుచేసిరి.

నాగుమాస్తా శంకెన వ్యాధినిగొని తెలుపుచున్నాను. అది తుదురునను నమ్మకము లేకుండెను. అతడు సుఖసంకటము లచే బాధపడుచుండెను. తరువాత నీరు సరిగా దిగకుండెను. అతడు మూత్రవిసర్జనము చేయుటకు ప్రయత్నించినపుడెల్లను బాధ కలుగుచుండెను. మతీయు రక్తముగాని తేళెల్లని ప్రయముగాని పచ్చుచుండెను. పాశ్చాత్య వైద్యమునందు ప్రతిబు లైశనా లెల్లగును చికిత్సచేసిరి. కాని అపయోగముగ లేక పోయెను. అసెనిక్ వ్యాధి కుదుగనను ఆక ఆడుగంటెను. అదృష్టవశమున అతనిని పండితులవారివద్దకు చికిత్సకై పంపిరి. అతడు విడుదినములు జొవగమును నేపించిన తగునాత. అతని వ్యాధి లన్నియు నివర్తియైవని, సుఖముగానే యున్నాడు.

ఆర్. తపనముతునాదారు గలించిన రావుజుమారు రత్నసామిశానారు కొమారును పోరయ్యాట, ఆల్బార్తి కంట్రాక్టరు, బ్రాంక్విబారు.

8-1-1923.

కాన్పూరు దేశీయ మహాసభ

(౧) అంగీకరించిన తీర్మానములు

పండితమోతీలాలు తీర్మానము ప్రధానమైనది

కాన్పూరులో యీ నెల డిసెంబరు 26, 27, 28 తేదీలందు సమావేశమైన దేశీయ మహాసభ యీ క్రింది తీర్మానముల నంగీకరించెను:—

చనిపోయిన నాయకులకై విచారతీర్మానము

“భారతదేశనాయకులై చిరకాలము సేవజేసిన దేశబంధువాసు సర్ సురేంద్ర నాథ బెనర్జీ మున్నగు నాయకులను గోల్పోయినందులకు యీ సభ విచారమును దెల్పుచున్నది.

అధ్యక్షురాలు పాదించగా అందరచే అంగీకరింపబడినది.

దక్షిణాఫ్రికా తీర్మానము

“ఈ కాంగ్రెసు దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులకు మనఃపూర్వకమైన స్వాగత మొసంగుచు, ఆపండితులను తమయంతికి భంగము కలిగింపనున్న బలములతో పోరాడునపుడు దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులకు కావలసినంత సాయము చేసెదమని నమ్మకముగా జెప్పుచున్నది. గూడెముల చట్టము, వలస, రిజిస్ట్రేషన్ బిల్లులు మొదలగునవి 1914 లో గావింపబడిన స్పట్టుగాంధీయొడంబడికకు విరుద్ధముగావున ట్రాన్స్ వాలు భారతీయుల విషయమున 1893లో గావింపబడినట్లుగా యీ విషయము మధ్య వర్తించే పరిష్కారము గావలెనని ఈ కాంగ్రెసు గట్టిగా చెప్పుచున్నది. పరిమిత భారతీయ ప్రతినిధులతో కూడిన కాండు కేబిలు సమావేశమే యీ ప్రశ్నను పరిష్కరింపవలెనను నూచనము నీ కాంగ్రెసు హృదయపూర్వకముగ నామోదించుచు యీ నూచనము యూనియను ప్రభుత్వమువారు గూడ ఆమోదించెదరని నమ్ముచున్నది. పంచాయితీ నూచన గెలుపొందకున్నయెడల అట్లు యూనియను పార్లమెంటులో అంగీకరింపబడినను యింగ్లీషులు ప్రభుత్వమువారు దాని నంగీకరింప కూడదని కాంగ్రెసు తన యభిప్రాయమును దెల్పుచున్నది.”

ఈ తీర్మానమును గాంధీవహత్య దుపపాదించగా నందరచే నంగీకరింపబడినది.

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు తీర్మానము

“1818 (3) రెన్యూలేషనును దుర్వినియోగము జేసి బెంగాలు ఆర్డినెన్సు చట్టమును నిరంకుశముగ గావించి అరెస్టుజేసి యేచార్జీయు లేకుండను విచారణలేకుండను బెంగాలుయువజన దేశభక్తుల ననేకులను నిలయుంచుటకు ఈ కాంగ్రెసు ఖండించుచున్నది. ఇంతేగాక బెంగాలు కావల ప్రదేశములకు వీరలను బంపి బాధపెట్టి హింసించుచు కాసన సభలలోను యీవలను ప్రజలు నిరంతరమును బెట్టుమొరలను ప్రభుత్వ మాలింపకుండుట నీసభ ఖండించుచున్నది.”

ఈ తీర్మానము సేమగు ప్రకారితే ఉపపాదించబడి, జయ కరుగారచే బలపరపబడి అంగీకరింపబడినది.

సిక్కు గురుద్వార తీర్మానము

“గురుద్వార చట్టమువలన పరిష్కారము గుదిరినప్పటికి గురుద్వారా ఖైదీలు హామీ నీయ లేదను సాంకేతిక కారణము ప్రభుత్వమును గురుద్వార ఖైదీలను పంజాబు ప్రభుత్వము వారు విడుదలజేయనయలకు యీ కాంగ్రెసు చాల విచారమును దెల్పుచున్నది. గురుద్వార ఖైదీలను అనిమత్తముగ విడుదలజేసినదప్ప గురుద్వార సమస్య సరిగా పరిష్కారము గాజాలదని ఈ సభ యభిప్రాయమైయున్నది.”

ఈ తీర్మానము లాలలజప్తత్రాయగారచే యుపపాదించబడి అంగీకరింపబడినది.

బర్మాబిల్లుల తీర్మానము

“బర్మయులు కాని సేరకులను జడలగొట్టు బిల్లును, సముద్ర ప్రయాణములపై పన్ను విధించు బిల్లును పోయలస్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమని యీ కాంగ్రెసు తలంచుచున్నది. మొదటి బిల్లు అమాయకులను ప్రభుత్వనిర్వాహకుల దయాపాత్రతకు దుపరి బర్మాలో వాస్తవ్య మేర్పరచుకొనియున్న భారతీయులకు నష్టదాయకముగ నుండును. కావున యీ బిల్లులను ప్రాజప్రతినిధి అంగీకరింపరాదని యీ కాంగ్రెసు అభిప్రాయమును దెల్పుచున్నది.”

ఈ తీర్మానము టి. ప్రకాశంగారచే ఉపపాదించబడి అంగీకరింపబడినది.

6. నూలుచందా సభ్యత్వ తీర్మానము

“అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము పాట్నూలో సమావేశమైనపుడు ప్రత్యక్షమున సభ్యత్వ తీర్మానమును గావించి అఖిలభారత తంతుకారక సంఘమును స్థాపించుటకు సంబంధించిన తీర్మానములో (ఎ) భాగము నీసభ ప్రవర్తించుచున్నది.”

ఈ తీర్మానమును మహాత్మునిస్థానే డాక్టరు సత్యపాలు గారు పాదించగా నంగీకరింపబడినది.

7. రాజకీయ కార్యవిధాన తీర్మానము

కాంగ్రెసు చివరలో జూ 28 వ తేదీ సాయంత్రము రుదకు సవరణ లన్నియు నైనపిదప రాజకీయ కార్యవిధానమును గూర్చి యంగీకరింపబడిన పండిత మోతీలాలు తీర్మాన మి క్రింది విధముగ నుండెను:—

నెప్టెంబరు 2 వ తేదీ పాట్నూలో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘ సభ గావించిన తీర్మానములోని (బి) భాగము నీ కాంగ్రెసు ప్రవర్తించుచు నిట్లు తీర్మానించుచున్నది: దేశక్షేమమున కవసరము రాజకీయ కార్యవిధానములయందు కాంగ్రెసే వహించి నడువవలయును. ఇందులకు కాంగ్రెసుయొక్క డబ్బును సామగ్రినంతయు వినియోగింపవచ్చును. అయితే ఆ తీర్మానము ప్రకారము అఖిల భారత తంతుకారక సంఘమునకు సంబంధించినట్టి డబ్బును ఆ ప్రతినిధి యెంగలకైన ప్రత్యేకంబువలన నిధినిన్ని యుపయోగింపరాదు.

“దేశగౌరవమును వాంఛితమును సఫలము జేసికొనుటకు తుట్టుకుదకు కాసనోల్లంఘనమే సరియైన యుద్ధమున యీ కాంగ్రెసు తనవిశ్వాసమును మరల దెల్పుచున్నది. కాని దేశమింకను అందులకు సిద్ధముగ లేదని గుర్తించుచున్నది.”

“అందుచేత రాజకీయ కార్యవిధానము నంతయు నడపుటలో స్వయంసహాయమే ముఖ్యమనియు, యిందువలన దేశమభివృద్ధిగాంచగలదనియు, ప్రభుత్వమువారుగాని యితరులుగాని దేశము స్వరాజ్యమును బడయుట కడ్డుపడునెడల నిరోధించుటకీ యే ఆచరణీయధర్మ మనియు యీ కాంగ్రెసు తీర్మానించుచున్నది.

1. “ఇకను యీ కాంగ్రెసు యీ క్రింది రాజకీయ కార్య విధానమును యీ దేశములో జరుపుటకు నిర్ణయించుచున్నది: ప్రజలకు వారికి గల రాజకీయస్వత్వములను దెలియజేయుటయును, అస్వత్వములను సంపాదించుటకు కావలసిన బలమును, నిరోధకతయు సంపాదించుటకు కాంగ్రెసు నిర్వాహకార్యవిధానము ననుసరించియు, ముఖ్యముగ రాటుమును ఖడ్గమును ప్రచారము జేసియు, సర్వసత్త్వమును, అస్పృశ్యతా నివారణయు, నిమిజాత్యుద్ధరణమును, మద్యనిషేధమును, గ్రామపునర్నిర్మాణమును, స్థానిక సంఘముల నాక్రమించుటయు, జాతీయవిద్యావిధానమును, వ్యావసాయక పారిశ్రామిక కార్యవిధానమును కార్యకులకు, యజమానులకు భూస్వాములకు రైతులకు, సర్వసంఘమును, దేశముయొక్క జాతీయ, విద్యా, ఆర్థిక, పారిశ్రామిక, వాణిజ్యభివృద్ధియు మనసునం గిడుకొని పరిజేయువలయును.

2. “ఈ దేశమున కావల జేయవలసినపని, విదేశములందు సరియైనవారలను ప్రమరించుటయై యున్నది.

3. అసెంబ్లీలో 1924 ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీని ఇండియన్ డెంటు స్వరాజ్యపక్షములగునీ కానించి తీర్మానమునే ప్రభుత్వము వారు పరిష్కరింపవలసిన విషయముగ దేశపక్షమున యీ కాంగ్రెసు అంగీకరించుచున్నది. అయితే ప్రభుత్వమువారింతవరకును దానికి ప్రత్యుత్తరమేమియు నీయకుండుటవలన అసెంబ్లీలో స్వరాజ్యపక్షము ప్రభుత్వమువారిని సాధ్యమైనంతవరకు దీనికి తుడి ప్రత్యుత్తరమియవలసినదిగ కోరుచు, ఫిబ్రవరిలోపల తమనిర్ణయమును ప్రకటింపకున్నను, అట్లు ప్రకటించినది తృప్తికరముగ లేదని అందుకు నిర్ణయంపబడిన స్పెషలు కమిటీ నిర్ణయించినను సభయందే ప్రభుత్వమువారి కావిషయమును దెల్పి యిరివరకులె కాసనసభలలో నుండి పనిజేయ జాలమని ప్రకటించి అసెంబ్లీలో నున్నట్లు కాన్పూరులోను, నైసాగ్ నబిల్లుకు ప్రతిపక్షముగ వోటుజేసి వెంటనే తమస్థానమును వదిలిరావలయును. (ఈ స్పెషలు కమిటీలో కాంగ్రెసుసర్కింగు కమిటీసభ్యులును, అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము నియమించు సభ్యులును సభ్యులుగనుండురు.) ఆ సమయమున సేవభజులుగనున్న రాష్ట్రీయ కాసనసభలందలి స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులుగూడ తమస్థానములనునదలి, కాసనసభ్యులయలదలినవారందరును అట్లు చేసినట్లుల స్పెషలు కమిటీ నివేదించి ముందేమి జేయవలెనో యడుగవలయును. అప్పుడు సభ జరుగుదుండని కాసనసభల సభ్యులు తరువాత సభకు జేర్చకుండనుండి స్పెషలు కమిటీ కావిషయమును దెలుపవలయును. ఇకను ఆ కాసనసభయొక్క గాని కమిటీయొక్క గాని సభకు తనస్థానము ఖాళీగానుండ జేయుటకు

ను, రాష్ట్రీయ డెంటును త్రోసివేయుటకును లేదా క్రొత్తసన్నానల్లువచ్చిన త్రోసివేయుటకును తమ పాపమును. అయితే తమ స్థానములకు ఖాళీవేయవలెనని కోరుటకునుండు కాసనసభ లంబలి స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు ప్రస్తుతము పార్టీ నిబంధనల వలన వీలైనంతవరకు లేగిన పనులను జేయు చుండవచ్చును. ఏ కాసనసభయందైనను సరే, స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు ప్రత్యేకముగ అవసరమైనపనికి బోలెని యుండునెడల స్పెషలు కమిటీ అటువోపుట కుత్తూ వియవచ్చును. నైన 1 వ సభక్ష్మాజులో దేశీయ రిపోర్టును రాగానే స్పెషలు కమిటీ అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమును సమావేశపరచి కాంగ్రెసు స్వరాజ పక్ష సంఘము గలసి దేశమునందు జేయవలసిన కార్యవిధానమును నిర్ణయింపవలెను. ఈ కార్య విధానము నైన 1, 2 క్షాజులో దెలుపబడి నియును నిందు దెలుపబడిన విధానము ను యొన్ని 4 దారులు జేర్చుటయు, యీ సారియొన్ని కలను దేవదత్తివలన కాంగ్రెసు సమావేశమలయునో, కాంగ్రెసుసభ్యులు యే అంగీకరింపబడ యొన్ని కలంకు పాల్గొనవలెనో నిర్ణయింపవలెను. అయితే ప్రభుత్వమువారు పైదెత్తిన పరిష్కారమునకు తృప్తికరముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చినని కాంగ్రెసు అభిప్రాయపడువరకును ప్రభుత్వోపాధ్యక్షుల నంగీకరింపకుండనే యుండవలెను.

“వివిధ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కాన్గ్రెసి నిర్వాహకులు రాష్ట్రీయ కాసనసభలకును, భారత కాసనసభకును తమతమ రాష్ట్రీయులనుండి త్వరలోనే అభ్యర్థులను బెట్టువలయును. అసెంబ్లీ తీర్మానముపై ప్రభుత్వమువారిచ్చి తీర్మానము తృప్తికరముగ నుండి అంగీకారార్హముగ నుండెనని స్పెషలు కమిటీ నిర్ణయించునెడల వెంటనే అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశమై స్పెషలు కమిటీ నిర్ణయమును ప్రవర్తించియో త్రోసివేసియో భవిష్యత్తును నిర్ణయింపవచ్చును.

“స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనసభలను వదలినచప్పుచరకును స్వరాజ్యపక్ష నిర్వాహ నిబంధనలే కాసనసభలం దనుసరించుచుండవలెను. అయితే మధ్య మధ్య అవసరమని తోచి (3) (4) సభక్ష్మాజులో దెల్పిన పనులను ప్రారంభింపవలదిన యెడల నూర్పులను జేయుచుండవచ్చును.

“ఇందులకు ప్రథమమున గావలసిన ఖర్చులకు గావలసిన డబ్బును అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము యాయవలయును. ఇంకను డబ్బుగావలసియుండునెడల సర్కింగు కమిటీ భనమును నేకరింపవచ్చును. లేదా ఆ కమిటీ యుత్తరపుపై ప్రజల విరాళములను దీసికొనవచ్చును.”

‘భాషా’ తీర్మానము

కాంగ్రెసు, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము, సర్కింగు కమిటీ సభలలో హిందూస్థానీలోనే కార్యక్రమము నడుపవలెనని గలదు. కాని హిందూస్థానీలో మాట్లాడజాలకున్నయెడల ఇంగ్లీషులోగాని మాట్లాడవచ్చును. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యక్రమము రాష్ట్రీభాషలో నడుపవచ్చును. హిందూస్థానీ గూడ నుపయోగింపవచ్చును.

ఈ తీర్మాన మధ్యక్షురాలిచే యుపపాదించగా అందరచే నంగీకరింపబడినది.

విదేశాంగ శాఖానిర్మాణము

“విదేశములందలి భారతీయులక్షేమమును గమనించుచు ద్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందును, విదేశములందును వారిస్థితిని గూర్చి ప్రచారము జేయవలెనను నుద్దేశముతో కాంగ్రెసు క్రింద విదేశాంగ శాఖ స్థాపించడమైనది.”

ఈ తీర్మాన మధ్యక్షురాలిచే ఉపపాదించబడి అంగీకరింపబడినది.

అతిమాత్ర వ్యాధికి అద్భుతమైన నివారిణి

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్నము, అక్కినియన్ వీధిలో, నెం 72 రు గృహమునం గుండు శ్రీమంత్ పండితస్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారువారు తన అద్భుత ఔషధములచే వ్యాధులకు చేయు చికిత్స వలన ఆయుర్వేద ఔషధముల ఖ్యాతిని హెచ్చుచేసిరి. వారు ఆతిమాత్ర వ్యాధిని అద్భుతముగా కుదిర్చిరిని నాస్వాసుధనము జలవే చెప్పగలను. మిక్కిలి కఠినపక్షము లేకను, శరీరము నిద్రము కాకుండను, 10 దినములలో మూత్రమునం బుండిన తీసిని పూర్తిగా కుదిర్చిరి.

ఎ. ఎన్. కృష్ణారావు,

బి. ఏ. బి. ఎల్. వైకోట్టనక్కలు, రావుబహదూర్ చెన్నపురి కాసనసభాసభ్యుడు, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు గలూరు. 27-4-25

లాల్ బజ్రతిరాయిగారి ఉపన్యాసము

అంతర్ముఖ గాతాంధకారముగా నున్నది. ఇది విజయమును తప్పకుండ కలిగించుటకై సాధనము అని ఏనాడును నిరూపించుచు చూపగలిగి యుండలేదు.

(1) ప్రభుత్వమునకు సహాయముచేయుచున్నదివలనని నిది విరక్త లాభము కలుగలేదు. ఇంకముందును కలుగునని తోచదు. (విమర్శ - నిమిషము.)

(2) అసహాయమును - ఇది సహాయమునకు మునిగి యున్నది. త్వరలోనిది మరలపైకి లేచుటలేదు. అసహాయమును స్వల్పమైనది ప్రేమములు చూచి చెప్పవలెనని నా మత ప్రకారము చాలదు. అసహాయమును విఫలమైనందుననే మరలమీ యుద్ధమునుకొరకు మన మందరమును వెదకవలసి నున్నది.

బక్సను హెతుకేంద్ర ప్రభువులు మన సహాయమును కోరగా, వారు సమర్థముతోనే మనల నాహ్వానించినది. మన మందరమును తలచితిమి. ధీమతుల చిత్రంజనుడు గూడ హానిలను పండితుడయ్యెను. బక్సను హెతు ప్రభువు త్వరలో సరియైన మాత్రము చేయగలవలె అతడు దానుగూడ చనిపోవుటకు తొన్నటికోరికలుచూచుచుగా వెల్లడించెనని గాంధీగారి తేలికే. కాని దానుగారి పలుకుబడి తగినదని దొరతనమునా రదివరకే గ్రహించిరి. తన మందరమును అసహాయమునునే మనః పూర్వకముగా కోరుచున్నాము గాని మనశీరములు దుర్బలములగుటచే సాక్ష్యములకు వరగియుండుటచే వానిని వదలజాల కున్నది కావున మనము అసహాయముచేయుమనకు పూనుకొన జాలమున్నాము. కావున మనము శీర్షనువిని భ్రమపడి ఆప్రయత్నము సహాయమునకుకే పరుగిడుచున్నాము. దొరతనముతో రాయబారము జరుపున మనన పూర్తిగా లొంగిన గాని సంధి మీదే వారందరు పూర్తిగా లొంగిన నామీ కా ధార మ గు బ ల మి పు జే మి యు ను లేమగనమేము రాయబారమున కొప్పుకొనము అని దొరతనమునా రందురుగాన సహాయము చేయుటకును మనవకాళము లేదు. గాన ఎన్నటికిని ప్రభుత్వోద్యోగములను స్వీకరింపము అని దీక్ష లునిన రాజకీయ పక్షముగూడ ఎల్లప్పుడునుండ క తప్పదు. (హర్షధ్వజము.) మాల్వాజీకల్పరు, జయకరు గాన్వంటి అభిమానములు ఉద్యోగములను స్వీకరించినను కొన్ని నెలలకంటే ఎక్కువగా దానిని నెరవేర్చజాలరు. ఏదో యొక దేశీయసమస్యలను నారు రాజీనామానియ్యవలసినవారే యగుదురు. (హర్షధ్వజము.) కావున సహాయము చేసినవారెన్నడును ఉద్యోగముల నంగీకరింపగూడదు.

కొందరు యువకులు తాము కాసనోల్లం ఘనమునకు సంసిద్ధముగా నున్నామని తెలిపిరి. నడిచిందు నాయకులు తరసిరి. అది వట్టిభ్రమ. నిజముగా వారికి దీక్షయే యున్నదో నాయకులకో పని యేమున్నది? వారేల ముందుకుపో గూడదు. నేను చెరసాలలో నుండగా చిత్రంజనదాసుగారు కాసనోల్లంఘనమునుగూర్చి నా అభిప్రాయము నడిగెను. 40000 వందల చెరసాలకు వెల్లినను దొరతనమువారు లొంగలేదుగాన యీసారి 110 వేలవందల చెరసాలకు పంపగలిగినచో మరల ప్రయత్నింపుదని నేను ప్రానితిని. చెరసాలకు వెల్లుట గుంభమేగాని మనస్తాత్తు సంతను దొరతనమువారు విశేషముకొని మన కుటుంబమునకు కేసనాధారములేకుండ చేసెదరు. దానిని యెన్ను సహించజాలము.

ఈ రీత్యామున కాసనోల్లంఘనముగూర్చి యొకపాకృతి ముకెలుగాని ప్రస్తుతము దేశము వారికి సంసిద్ధముకాలేదనియు అది కష్టపడటపాదముగా నుండుననియుగూడ వివరింపబడినది. ఇటుపైని కాసనసభావిధానమును కాంగ్రెసువారే నిర్ణయించెదమని స్వరాజ్యసంఘమువారు నిర్ణయింపరు. ఈ అధికారమును స్వరాజ్యసభావారియొద్దనుండి లాగుకొనగలిగితిమి. కాసనసభలకు మరల బహిష్కరింపబడె యిటుచేయుచు నాన్నగారిగూడ ఎవరుపథియపడనక్కరలేదు. ఇచ్చడుభారతీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు క్రొత్తనియోజకసంఘమునకు విధానమునుబట్టి ప్రాయశఃగూని కాసనసభలను బహిష్కరింపవలెనని కోరింట్లు వారికి అధికారములేదు. హెతులగాదును పట్టుగాదును రాజీనామా ల నియ్యవలెనని యిచ్చుకోరవలెదు. ఇప్పుడు వారు కాసనసభలకు వెళ్లకుండ నుండుననిగాని రాజీనామా ల నియ్యగూడదు. అటుపిమ్మట కాంగ్రెసుసంఘమువారికిది అసవరమని తోచినచో అప్పుడు రాజీనామానియ్యవలెనని వారుకోరుట కధికారముండునుగాననే నేను హెతులగాని తీర్మానము నామోదించితిని. అని కాంగ్రెసుసభలో బాలాజీ నుడిచెను.

అ. భా. హిందూ మహాసభ

కేల్కారుగారి అభ్యుదయపన్యాసము

కాన్పూరులో 29 తేదీన జరిగిన ఆఖరిభారత హిందూ మహాసభాభ్యుదయ పాఠశాల 12. సి. కేల్కారుగారు ఉపన్యాసమునందు యిట్లు చెలిపిరి:-

ఈ సభకు నన్నభ్యుదయనిగ ఎన్నకొని ప్రస్తుతము మనల నవర నావరించుచున్న జాతిభేద సంఘటిత తగవులయందు నాస్థితి యెట్లున్నదో తెలుపుకొన అవకాశ మిచ్చినందులకు కృతజ్ఞుడను.

స్వసంఘాభిమానము-రాజకీయములు

నాయంతలు నేను ప్రత్యేకసంఘాభిమానముల చెల్పు ఉద్యమములను లక్ష్యపెట్టెను. కాని ప్రస్తుతపరిస్థితులను మరచి పోజాలము. రాజకీయాభివృద్ధితోబాటు ప్రజలలో సంఘటిత భావములు హెచ్చిపోవుట చిత్రముగనే యున్నది. విద్యావ్యాప్తిగూడ నిట్టిదేవ భావమును పోగొట్టుటకు బహుగానిక నెక్కువ తీవ్రముగా స్థిరముగ కొనసాగించుటకు దిగినకారణముల నొసంగుచున్నది. విద్యావిహీనుల భారతీయులకు అన్యజాతిపై ద్వేషముగాని అగ్రహముగాని కన్పించు గడ్డిమంటవలె తుణకాల ముండి తగ్గిపోవును. మరల యథాప్రకారము తన పని తాను జేసికొనగల్గును. విద్యావంతుడు తనబుద్ధిలయు విమర్శశక్తి యంతయు సుపయోగించి తనయందున్నవిచిన ద్వేషభావము స్థిరముగ నుండునట్లు ఆలోచించుచుండును. ఇండియాలో రాజకీయ విద్యాభివృద్ధిలోబాటు సంఘటితములు గూడ ఒకేరీతి అభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ఈసమస్య అసాధ్యమై నదిగాదు. ఇందేమియు విచిత్తములేదు. ప్రతిజాతియోద్యమమునందు ప్రథమమున ప్రత్యేక సంఘాభిమానములు జనింపక మానవు. కావున యీసంఘాభిమానముగూడ రాజకీయాభివృద్ధి నే గూచించుచున్నదని నాయభిప్రాయము. భారతీయులలో ప్రతివారికి తమరాజకీయపాత్రలూర్చి తెలియవచ్చెను. కావున తమతమసాంఘికవిషయములందుగూడ పాత్రలనుగూడ తెలిసికొనవట్టుదలగలవారయిరి. మతాభిమానుల కై ఆగౌరవమును దలచెట్లక ఒక్క విషయమును. దెలిపెదమ తమమతాధికారమును గూర్చి పట్టుదలగా ప్రకటించుకొను ప్రతివారును పరలోకమునందు ముక్తికొరకు జేయుట లేదు. ఈలోకముందు యెక్కువసౌకర్యములకొరకే అట్లు చేయుదురు. పరాత్పరుని తుహపణ గోరి అతనిచేరువకు నుండదలచిన మతాభిమానులు రహస్యముగ ప్రార్థనల జేసికొని తమకోర్కె నెరవేర్చుకొందురు. ఈప్రపంచములోసౌకర్యములయందు మనతో పోటీ దగులు వారిని సాధించవలెననిదలంచునపుడే స్వసంఘాభివృద్ధిమును గూర్చి బాగా వాయిచవలసి యుండును.

క్రైస్తవసంఘము

ఇండియాలో క్రైస్తవసంఘము గూర్చి ముందుగా నాలోచింతము. ఈసంఘముందు ఇండో బ్రిటిషు, ఆంగ్లో ఇండియను, ఇండియా క్రైస్తవ సంఘము లని మూడుశాఖలు గలవు.

ఇండో బ్రిటిషు శాఖకు చెందినవాడు రాజకీయముగ సర్వార్థికారములు గలవాడగుటచే మతవిభేదముల గూర్చి అట్టి పాటింపక తనఅధికారమంతయు వైస్యపాత్రకామకాధికర్యముపై నే ఆధారపడియున్నదనును. తాత్కాలికముగ నుండి పోవువాడగుటచే యీదేశములోని క్రైస్తవసమత్వమును ప్రత్యేకాభిమానము జూపడు.

ఇంక ఆంగ్లో ఇండియను లనువారికి గూడ ప్రభుత్వము వారు వివిధశాఖలందు యెక్కువ ఉద్యోగముల నొసంగియున్నారు. ఇచ్చటనున్న బ్రిటిషువారితో సరిసమానమున గౌరవమును సంతక్షణ గలిగియున్నారు. కావున వారుగూడ మతవిషయముగ సంఘటితములం దంతగ పాల్గొనరు. ఇండియను క్రైస్తవసంఘమువారైనను స్వసంఘప్రచార మంతగా జేయలేదు. వారిస్థితి కడుదీనముగ నున్నది. క్రైస్తవులగుటచే హిందువులు మహమ్మదీయులుగూడ దూరముగ దోలెదరు. ఐరోపియనుల కన్నంత గౌరవముగాని అధికారముగాని వీరికి లేదు. తమ సంఖ్య నభివృద్ధి జేసికొనుటయే వీరి ముఖ్యోద్దేశమయినను పదుప్రచారమునందు అన్యమతముల నెంతమాత్రమునోష్ఠింపరు.

మహమ్మదీయసంఘము

జాతిభేదసమస్య కెక్కువగ ప్రాచ్యుల మొదగుచున్న సంఘము మహమ్మదీయసంఘము. ఈ విషయమున ఇతర సంఘములకున్న విరుద్ధ యెక్కువ. హిందువులవలె వీరు గూడ రాజకీయాధికారమునందు తక్కువ దశయందే యున్నారు. కాని హిందువులవలెగాక వీరికి పైదేశములవారితో సంబంధముగలదు. ఐరోపిషును జాతుతో సరిసమానముగొన ములకరించు ఇతర

దేశములవారు కొందరు వీరి స్వమతములు గలరు. ఇండియాలోని పరిస్థితులను మహమ్మదీయులకు ఉచితము చాలకుండిన వీరిని భరికొల్పెదరు. పైదేశములతో సంబంధములేకుండినచో ఇండియాలో మహమ్మదీయసమస్య యింతటి రాజకీయ ప్రాముఖ్యమును గాంచకుండును. ఇండియాలోనున్న మహమ్మదీయులలో 9-10 వంతు హిందూమతమునుండి జేరినవారే. ఇతర ప్రాంతములలో మహమ్మదీయ చర్యలనుల తరమ రాజకీయాందోళన కలుగకుండినచో క్రైస్తవ సంఘము వలె వీరు గూడ ఇండియాలో శాంతముగ బడియుండురు. మహమ్మదీయమతము నందు నానాటికి హెచ్చుచున్న మతప్రచార సాంప్రదాయములచే పరిస్థితులు దుస్తమగుచున్నవి. వీరి మతప్రచారము రాజ్యాక్రమము చాలకాలమునుండి ఒకదాని కొకటి తోడ్పడుచున్నది. మైసూరిలో సంఘము లన్నింటిలో వీరికే యెక్కువ సంఖ్య గలదు. ప్రాతనిధ్యులువిషయముల నెక్కువసాఖ్య గలచదురు ఉపయుక్తముగ ప్రాతనిధ్యము కొరులలో సంఖ్యనే ప్రధాముగ గణింపక యిదివర కొకసారిఇండియాకుప్రకటనలగు నుంటే, తిరిగి అట్లు విలసలేకను పిచ్చి అభిలాషలో నలంచి రాజకీయాధికారగల ప్రాతనిధ్య మొసంగవలె నందురు.

హిందూసంఘము

హిందూసంఘముగూడ, సంఘటనము మున్నగు ఉద్యమముల ద్వారా జాతిభేదముల పెంపొందించుచున్నదనియే జెప్పవచ్చును, కాని యీవిషయమున పరిస్థితులను చక్కగ బోధపరచుకొనవలెను. హిందువులు తాము హిందువులగుటచే నెక్కువగ యెక్కువసౌకర్యముల కావలెనని కోరి రాజకీయపరిస్థితులను క్షిప్రతర మొనర్చలేదు. సంఘటనోద్యమమునందు రాజకీయాద్దేశమేమియులేదు. ప్రస్తుతయేర్పాటు లెట్లున్న నట్లుంచిన హిందువులకు ఎన్నికలలో లాభమేగాని నష్ట ముండదని ఒక వాదము గలదు. దీనికి జవాబుగూడ గలదు. రెండురాష్ట్రములలో హిందువులు తక్కువసంఖ్యగను, తేలిక రాష్ట్రమునందు, ఉపరాష్ట్రముందు గణింపరానంత అల్పసంఖ్యగ నున్నారు. ఆరాష్ట్రములలో తమకు ప్రత్యేకసౌకర్యములు గావలెనని హిందువులెన్నడు కోరలేదు. దీనిబట్టి హిందువులు ఎన్నికలు ప్రాతనిధ్యముల పట్ల దేశహితముకొర కెక్కువగ పాటుబడుదురేగాని స్వసంఘాభివృద్ధికొరకు గాదని తెలియగలదు. మహమ్మదీయులతో సాఫీ కప్రాతనిధ్యముగూర్చి వాదించునపుడు వారికోర్కెలు అనవసరమైనవనియు, అత్యధికముగ నున్నవనియు ఆలంకృతచెదరు.

సాంఘిక ప్రాతనిధ్యమునకు సహజముగ యిష్టపడకుండినను మహమ్మదీయుల కోర్కెలపట్ల అన్నిరాష్ట్రములందు ఒకేరీతి గుర్తింపబడు ఏకనిబంధన కెన్నడును అడ్డుజెప్పలేదు. నిజము చెల్లవలెనన్న ప్రాతనిధ్య మెప్పుడును నియోజకవర్గము యొక్కసంఖ్యనుబట్టి క్షయించవలెను. మహమ్మదీయులకు, యే రాష్ట్రమునందు యెంతవరకు మహమ్మదీయ యెన్నికదారులు గలరో వారిసంఖ్యకు దగినట్లుగా ప్రభుత్వమువారేర్పరచు ఎన్నిక నిబంధనలప్రకారము ప్రాతనిధ్య ముండవలెను. కాని నియోజకవర్గము సంఖ్యనుబట్టిగూడ ప్రాతనిధ్యమొసంగటకు నిరుదు డిట్టిలో జరిగినచర్యలను చెప్పెను. అనగా ప్రతివానికి ఒకటుండు విధానముననుసరించియున్నదన్నమాట. దీనిప్రకారము హిందువులకు రెండురాష్ట్రములలో నష్టము అయినను వారికి ప్రత్యేక సంతక్షణ గోరలేదు. మహమ్మదీయులకు వివిధరాష్ట్రములలో వివిధరీతుల ప్రత్యేకప్రాతనిధ్య మొసంగరాదని హిందువులు పట్టుదలగజెప్పెదరు.ఈపట్టుదలహిందువులెన్నడు విడువరాదు. మహమ్మదీయుల ప్రాతనిధ్యముగూర్చి అన్నిరాష్ట్రములకు ఏక నిబంధన యేర్పాటుచేసినచో హిందువుల పట్ల జెప్పరు. కాని తమకు లాభముండునట్లుగా తుణతుణము మహమ్మదీయులు జేయు చూర్పులకు హిందువు లంగీకరింపరు. అన్నిరాష్ట్రములకు ఒకే యేర్పాటుండినచో హిందువులకు మహమ్మదీయులకు పరిస్పర సంబంధముగల బాధ్యత లుండును. పంజాబు, సింధు, బెంగాలు, సరిహద్దు రాష్ట్రములలో మహమ్మదీయులు లాభకరముగ స్థితి యందున్నారు. ఇతరరాష్ట్రములలో హిందువులకు సౌకర్యము లేకున్న. ఉభయమతములవారికి ద్వేషభావ మున్నయెడల ఒక రాష్ట్రముందు హింసించబడు సంఘమువారు తమబలమెక్కువ యున్న రాష్ట్రములో ప్రతీకార మొనర్చలేకుండురా?

సంఘటనముద్యమనో

పైనజెల్పినదానిబట్టి హిందువులు జాతిభేదసమస్యాభివృద్ధికి యితరసంఘములచే చెయ్యవలసినకార్యము లేరని తెలియగలదు. సంఘటనోద్యమము కేవలము సాంఘికోద్యమము కాదా? అడుగవచ్చును. అది సాంఘికోద్యమమే అయినను యితర ప్రచారములవలన తమకు నష్టమురాకుండ జూమకొనుటకు పైపట్టుదలచేగాని, యితరమతములనుపట్టపరచి తాము లాభ మొంద

ట కడగింపబడినదిగాను. హిందూమతముగూడ యితర మతములవలె నశించునట్లు నుండవలసినదే.

ఇతర మతములవారు స్వమతాభివృద్ధిగానియునుటయే గాక యింకను చాల యత్నములుజేయుచున్నారు. హిందువులు మాత్రము స్వమతము నుద్ధరించి వికృతమును సంపాదించి బలముగ నిర్మాణ మొనర్చుకొనుటకందుకు ప్రయత్నింపరాదు. హిందూ మతోద్ధ్యమవిమర్శకు ప్రకృత సరియగు జవాబీయకుంటు ఆశ్చర్యముగనన్నది. మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు హిందూమతము నన్నివైపులనుండి యెదుర్చుచుండగ హిందువులు మాత్రము స్వతఃకొరకెట్టి యేర్పాటుజేయక యితరమతములవలెను, హిందూ మత విమర్శకులకు పండితములు క్రైస్తవ మిమనరీలయొక్కయు మహమ్మదీయ తల్లిలయొక్కయు చర్యను ఖండించుచు ఒకపక్షముననుకొనియుండిరా? స్వసంఘ ప్రచారోద్ధ్యమములను అన్నిటిని యేకముగ విమర్శించినయెడల కోరి విమర్శలకేసుయిన అర్థముండెడిది. అన్యమతి ప్రచారములవలన ప్రతివర్తనము హిందూ సంఘమునుండి వేలకొలది మతాంతరీకరణము బొందుచున్నారని హిందూమతమునుండి ప్రతివారమును 2000 మందిని క్రైస్తవ మతములోనికి కలుపుకొనుచున్నామని దివ్యులైన యేసుమహిమగారు సగర్వముగ ప్రకటించిరి. ప్రతివారమును హిందూమతమునుండి మహమ్మదీయ మతములోనికి కలుపుకొనబడుచున్న వారి సంఖ్య సరిగ తెలియదు. మహమ్మదీయ ప్రభువు పరిపాలించు హిందూరాష్ట్రములలో ప్రభుత్వముయొక్క సాధన సంపత్తిగూడ మహమ్మదీయ మత ప్రచారమునకు వినియోగింపబడుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో శుద్ధసంఘటనోద్ధ్యమముల విమర్శకుల వాక్యములే వినబడుచున్నవి గాని ఆ న్యవత ప్రచారముల విమర్శించువాక్య మొక్కటియైన వినిపించుటలేదు.

హిందువుల స్వసంఘాధ్యక్షావశ్యకత

స్వలాభ ప్రేరేపకుల వారనేక విధముల విమర్శించుచుండును. హిందూసంఘము వానిని గూర్చి కాలము వ్యక్తపూర్వము. స్వ విషయమందు స్వసాంఘిక ప్రచారమువలన ప్రజాశాయములను చెప్పకొనుచు జేరగి యేరిట హిందూ సంఘాధ్యక్షుల బ్రతుకై నుల మాననలపించని చెప్పు బూతుకములను గమనింపవలెను. హిందూసంఘమున కింతవరకే అపారమగు నష్టము

గలిగెను. హిందువులు వెంటనే సంకల్పము తీర్చుకొని స్వసంఘాధ్యక్షులకు పూనుకొనవలెను. స్వరాజ్యముకొరకైనను హిందువులు తమమతమును వీడరాదు. హిందువులు భారతదేశముందు అనగా స్వతంత్రమును అధికసంఖ్యలుగనున్నారని కొందరు విమర్శకు లాక్షేపించుచుండుట నవ్వు పుట్టించుచున్నది. అన్యమతములవారు యాదేశముందు అల్పసంఖ్యకులుగనున్నచో యితరదేశములందు వారధికసంఖ్య గలిగియున్నారు. ఆదేశములందు వారధికసంఖ్యగలిగియున్నారని హిందువులక్షేపించినచున్నారా? ఈదేశముందల్పసంఖ్యకులకు రక్షణమొసగుటకు న్యాయము యెట్టిరాజీకైన హిందువులంగీకరించుదు. కాని అట్టి విధానమునకు అన్యదేశముందలి పోకయొండవలెను. అల్పసంఖ్యకుల రక్షణకొరకు జనసంఖ్యనుబట్టి ప్రాతనిధ్య మొసగుపద్ధతిని గాని, ప్రేరేపించు ఓటుపద్ధతీగాని అనుసరింపవచ్చును. కాని హిందువులు అధికసంఖ్యకులుగనున్న కారణముచే వారు త్యాగమొనర్చవలెనను వాదనను నేనెంతమాత్రముంగీకరింపను. హిందూమతముంతవరకుపొందిన నష్టములను తిరిగిపూడిచుకొను పరకైనను శుద్ధ ప్రచారము మానుట కంగీకరింపను. అంతియేగాను. నాహిందూ సోమరుల వీధిముగగూడ హెచ్చరించెదను. "మామతముల గూర్చి మీరు గర్వింపదును. మామతమును ప్రచార మొనర్చుటకు మీకు హక్కుగలదు." హిందువులు అశ్వవిజ్ఞానమునకు సంరక్షణకర్తలు. మతములను లెనలైనకాంతింపనెడల అశ్వవిజ్ఞాన లాభముల వారికి గూడ నొసంగుట వారివిధి. కాని యావిషయమున శాసనమువారిని హెచ్చరించుచున్నాను. "మహమ్మదీయ మత ప్రచారములను క్రైస్తవ మత ప్రచారములను అనలంబించుచున్న నికృష్ట పద్ధతులను, మోసపు పద్ధతులను, నిర్బంధ పద్ధతులను మాత్రము మీరవలంబింపరాదు. ఆవిధముగ హిందూమత మభివృద్ధి చెందుటకంటే శాశ్వతమైన మొందుట మందిది."

హిందువులలో విశ్వకర్మ

హిందూసంఘ పునర్నిర్మాణావశ్యకతను గుర్తించినవారు గూడ తామెదుర్కొనవలసిన కష్టపరంపరలను సరిగ గుర్తించకున్నారు. హిందూసంఘమునందలి అన్యాయములను అపరిమితము పూర్తిగ తొలగించువరకు నిజముగ బలము చేకూరజాలదు. చాతుర్వర్ణవిభేదములను చాల విపరీతముగ ముల

ద్రోక్కించిరి. అందువలన ప్రతివర్గము స్వలాభమును మాత్రమే చూచుకొనుచున్నది. ఇతర వర్గములచే పంచమముగ పరిగణింపబడు వారుగూడ తమలో తానెట్టి వర్గ తారతమ్యములనే గా విమర్శించుచున్నారు. దైత అద్వైతమతముల వారును ఆర్యసమాజికులును, సనాతన ధర్మానుతావలంబకులును శక్తివైచారాధాకులు మొదలగు వారందరను తమతమ విభేదములను మరచి ఏకము కావలెను. శేతున్న అందరకు నష్టమువచ్చును.

ముగింపు

స్వరాజ్యమును సంపాదించవలెననియేదాక, హిందూసంఘముందు సరిగ పాల్గొనవలెననిగూడ హిందువులు ప్రయత్నించుచున్నారు. లోకసభాసభలకు లక్ష్యము దొనర్చిన విధమున అల్పసంఖ్యకుల ఆచార్యులంటికి హిందువులు తమసమలవోపద్యుటయేగాకల జ్యోతిషము బొంబాయిచుండు యెన్నివక్రగాలము హిందువులు స్వరాజ్యము కొరకు మహమ్మదీయులతోడను యితరమతములవారితోడను గలసి పోరాడుటకు సిద్ధముగ నుండుటయేదాక అప్రసరముగనెడల తామొక్కతేస్వరాజ్యముకొరకు పోర సిద్ధముగనుండవలెను. హిందూమత త్యాగము తప్పదు యెంతవిలువైన నోసగొనుటకు సిద్ధముగనుండి పెడల అట్టిస్వరాజ్యము అనుభవయోగ్యముగాను.

సర్ చిమన్లలు సెటల్మెంటుగారు వైస్రాయిగారితో సంభాషించిరి.

వాయువు నొప్పులకు మందు

పీసా 1-కి రు, 1-0-0

అకసాత్ముగాగాని, గాలిలోగాని, తినుపదార్థములలోగాని, మార్పులన 1 జ్వరమువచ్చుట, 2. కీళ్ళసంభలులో నొప్పులు 3. కీళ్ళుబిగియుట. 4. సంధులయందు ఉబ్బు, 5. తేమటను నిలుతే నటుల సర్వాంగము బిగియుట మొదలగునవి ఈనొప్పులు కొన్ని పూటలుత్రోగిన తోడనే సంధులయందు బొంబునొప్పులు పోయివీరము యథాస్థితికి వచ్చును. బాధగల స్థలముల వేడినీటితోగాని, ఇటుక పొడుముతోగాని గాచి అమృతాంజనమురాయవలెను.

అమృతాంజనం డిసో, మదరాసు - బొంబాయి.

తయారైనవి!

ముచ్చటగనున్నవి!!

త్వరపడుదు!!!

1926

అమృతాంజనం డిసో వారి

1926

అందమైన చిత్రమగు రంగుల క్యాలెండరు

నెం 1. శ్రీ కృష్ణ మూర్తి 1 కి ధర 0-2-0, 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-12-0

నెం 2. తంజావూరు చిన్ని బాలకృష్ణమూర్తి 1-కి 0-1-0, 12-కి 0-8-0, 100-కి 3-0-0

నెం 3. ప్రతిరోజున చింపునవి 1-కి 0-4-0, 12-కి 2-8-0

క్యాలండర్లు బహుకొలదిగ ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే వ్రాసికొనవలయును, 1, 2 క్యాలండర్లు కావలసినవారు ఖరీదుతో 0-1-0 అణా తపాలబిల్లల మూలమున పంపి తెప్పించుకొనవచ్చును. నెం 3 రు క్యాలెండరుకు తపాలచార్జి 0-2-0

మద్రాసు అమృతాంజనం డిసో, బొంబాయి.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము:

కేపు టైమ్స్ పత్రిక

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులగుర్చి, కాన్స్టాన్స్ కాంగ్రెసు సభవారు గావించిన తీర్మానము, తెల్ల వారికి రుచించుచుండుట వింతగాదు. "కేపు టైమ్స్" పత్రిక మండిపడుచు వ్యాఖ్యానము గావించినది. డాక్టరు అబ్దుల్ రహిమానుగారి వాక్యములనంతగ పాటించ వలదని భారతీయులను హెచ్చరించుచున్నది. కాంగ్రెసు తీర్మానమును గాంచి కల వరపడ నక్కరలేదని, యీపత్రిక దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారి కభయ మొసగుచున్నది. ఇందు అసహజ మేమియు లేదు. హిందూదేశ మెటుల తీర్మానించినను, తమ కట్టిభయము లేదని కేపు టైమ్స్ పత్రికకు చెలియును గద. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు ఆసియా చట్టమును నిరాకరింపరని, యీపత్రిక కకు సమ్యక్మే. ఆసియా చట్టమునుగూర్చి జరిపెడి ఆందోళన మంతయు కృత్రిమమును, నిర్భేదము నని యీపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈతీరున ప్రకటించు నెటుల మోసబుచ్చుచున్నదో కనుగొనవచ్చును. స్మట్సుగారిని ఒడంబడికకు, నూతన చట్టము విరుద్ధమని యింగిత జ్ఞానము గలవారి కెల్లరకును తెలియును. గాంధీమహాత్ము డీసంగతిని బలపరచుచున్నాడు. స్మట్సుగారు మానము వహించుచు లోలోపల కుట్రబున్నుచున్నారు. నిజముగ నభిప్రాయభేద మున్నచో, మధ్యవర్తి నిర్ణయమున కంగీకరింప వలయునని కాంగ్రెసు సభాతీర్మానము గోరుచున్నది. మహాత్ముడు న్యాయమార్గమును సూచించెను. కేపు టైమ్స్ పత్రిక, యిందు కిట్ట పడకున్నది. మీనుమిక్కిలి, యీవిషయ మిది వరకే నిర్ణయింపబడెనని వ్రాయుచున్నది. ఎవరు నిర్ణయించిరి? దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారే గద. వారి నిర్ణయమును భారతీయు లెవ రంగీకరింతురు? కేపు టైమ్స్ పత్రిక, దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారి యభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించుచున్న దనుటకు సంది యుండులేదు. ఇట్టి సమయమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారును ఏమి చేసెదరు? రాజప్రతినిధిగారు అబ్దుల్ రహిమాను గారి కిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము మిక్కిలి అశాభంగ కరముగ నున్నదని చదువరు లెరుంగుదురు. తన యుద్ధవచ్చిన చట్టమును నిర్మించుటకు దక్షిణాఫ్రికాకు భాగ్యులగదని, రాజప్రతినిధిగారు అంత యుద్ధి. అట్టి దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారియను ప్రమామునకు పాత్రులైయుండవలయునని చెలుపుట కష్టము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చేయునదేమియు నుపింపదు. ఏలనన, చట్టపు మూలసూత్రమును తాము మానుకొనమని, దక్షిణాఫ్రికా మంత్రి స్పష్టముగ ప్రకటించియుండెను. చట్టము నందు

స్వల్పపు మార్పులేవయిన గోరుచో, ఆ విషయ మును తెలుపవచ్చునని, కేపు టైమ్స్ పత్రిక నలహా నిచ్చుచున్నది. భారతీయులు మూలసూత్రము నంగీకరింపజాలరు. అందుచే చట్టము నామోదింప జాలరు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యూహమారి, వారు ఎక్కుడు దార్ధ్యము ను మనోబల మును కనుబడిచినదప్ప, వా రెట్టిసహాయమును గావించగలరని దోచదు. చీటికిమాటికి బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునుండి లేచిపోయెదమని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు బెదిరించుచున్న సమయమున బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ధైర్యమువహించి ఆసియాచట్టమును త్రోసివైచి, భారతీయులను రక్షించెదరని తలచుట కవకాశముండదు. కాంగ్రెసు తీర్మానముకడుసామ్యముగ నున్నది. కాంగ్రెసు సభవారు న్యాయముగ త్రోవలను మూడింటిని జూపిరి. మొదటిది స్మట్సు గాంధీఒడంబడిక గూర్చి మధ్యవర్తి పరిష్కారము. రెండవది రాండుటేబిలు సమావేశము. మూడవది బ్రిప్రభుత్వటీషుమువారి నిరాకరణము. ఈమూడింటిలో నేదియు నెఱవేరునని దోచదు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు మరింత నిర్లక్ష్యముగ నుండుట కవకాశ మేర్పడును. భారతీయు లికమీద స్వతంత్రీని సమ్మకుని యుండుట మేలు. హిందూదేశము విదేశములందుండెడి తన తనయులకు సహాయముజేయ నెంచుచో మార్గ మొక్కటేగలదు. స్వరాజ్యమును సంపాదించుట తప్ప వేరుత్రోవ గనుపట్టదు. భారతవర్షము స్వేచ్ఛ ననుభవించుచున్నచో దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వవైఖరి వేరుగనుండియుండెడిది. ఇప్పుడు పీడించినరీతిని భారతీయులను పీడించుటకు వారు ముందుకువచ్చెడి వారుగారు. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి భారతీయు లప్ర మ త్తులై పాటు బడుచు దక్షిణాఫ్రికా యందు కష్టపడుచున్న సోదరులలో ధైర్యోత్సాహములను పురిగొల్పుటయే, వారి ప్రస్తుత కర్తవ్యము. సరోజినీ, ఆంధ్రానుగార్లవలె, భారతీయ ప్రముఖులు తరుచుగ దక్షిణాఫ్రికాకు వెడలుచో, అక్కడివారి దుఃఖము కొంతవర కయినను ఉపశమింపక మానదు. అన్యాయము చిరకాలము నిలువజాలదు. ధర్మము నేమిగాకున్న రేప యినను విజయము గాంచుట నిశ్చయము.

చెన్నపురి : నీటిసప్లయ

చెన్నపురి ప్రధాన పట్టణమయినను, యింత వరకు పరిశుభ్రమగు నీటిసప్లయ లేకుండుట కడు విపాదకరము. ఇంతవరకు వడియగట్టిన నీరుతో వడియగట్టని నీరు జలజేర్చి, కార్పొరేషనువారు సప్లయ జేయుచున్నారు. కల్మషోదకము చేరి నపుడు, పరిశుభ్రమగు నీరు చెడిపోవుట సహజమే. అందుచే తరుచుగ అంటు జాడ్యములు చెలరేగు చున్నవి. నీరు నంతను వడియగట్టుటకు డబ్బు చాలదని, కార్పొరేషనువారు తెలుపు చున్నారు. ప్రభుత్వమువారు కార్పొరేషను వ్యవహారములందు బోషముల నెంచుటకంటె, వెంటనే తగిన ధనసహాయము జేయుట ముఖ్యము. చెన్నపురి ప్రభుత్వ స్థానమగుటచే, యీవిషయమై కార్పొరేషను వారి కన్నను ప్రభుత్వమువారు రెక్కుడు బాధ్యతను వహించుట యవసరము. వడియగట్టని నీరును కొంతవర కయినను పరిశుభ్రపరచుటకు, కార్పొరేషనువారు ప్రయత్నించు చున్నారు. ఇందుకు

రెండుమార్గములు సూచింపబడినవి. నెమ్మదిగ వడగట్టుట యొకమార్గము. దానిని కార్పొరేషను వారు రవలంబించిరి. ఇంకను అయిదు ఫిల్టరుల నధి కముగ నిర్మించుటకు వీరు తల పెట్టిరి. కోరిను నువయోగించి కల్మషమును పొగొట్టు పద్ధతి యింతవర క వ లం బిం ప బ డు చు న్నది. కలనల్ క్లిమేషాగా రీపద్ధతిని నిరసిం చు చు, త్వరితముగ వడియగట్టు పద్ధతి న వ లం బిం ప వలయునని యిదివరకు ప్రతిపాదించిరి. బాం బాయిలో నీ పద్ధతి అనుకూలంపలేదనియు, త్వరిత ముగ ఫిల్టరుచేయుచో, యంత్రములు త్వరలో చెడిపోవుననియు మురికి అడ్డగించుననియు, యీ పద్ధతి మిగుల వ్యయకరమనియు, కార్పొరేషను సభ్యు లభిప్రాయపడి, నెమ్మదిగ వడగట్టుపద్ధతిని కొనసాగింప నెంచిరి. కాని, సర్జు జనరలు గారును, ఆరోగ్యశాఖాధికారియు, గిండి ట్రాస్టి ట్యూట్ డైరెక్టరుగారునుగూడ నెమ్మదిగ వడ గట్టుపద్ధతి బనికీరాదనిరి. ప్రభుత్వమువారుగూడ వీరి యభిప్రాయముల నంగీకరించి, కార్పొరేషను వారు పంపిన ఎస్టిమేటులకు శాంక్షనీయ నిరాకరించిరి. క్రొత్తఫిల్టరుల సందర్భమున యిదివర కేమయినపని జరిగినచో, దానిని నిలిపివేయవలయు నని ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు. క్లిమేషా రిపోర్టు నెదిరించిన కార్పొరేషనుసభ్యులలో డాక్టరులుగూడ కలరు. నిపుణులయినవారే యిటుల భేదాభిప్రాయము చెలుపుచుండ తదితరులేమి జేయ గలరు? వీరి వివాదములమధ్య ఉన్నగోడుగూడ చెడిపోవునేమోనని భయము గలుగుచున్నది. నీరు సంతను వడియగట్టునిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయము జేయుట ముఖ్యము. కార్పొరేషను నిర్వహించుచున్నపని నాపివైచి, తాము వేరు విధమున తోడ్పడకున్నచో, ప్రభుత్వమువారు పురమున కేవిధమగు మే లొనర్పజాలరు.

లజపతిరాయిగారు: ఉద్యోగస్థితావము

లాలా లజపతిరాయిగారు, పండిత మోతీ లాల్ నెహ్రూగారి తీర్మానమును ఆమోదించుటలో విశేషముగలదు. లజపతిరాయిగారి రాజకీ యాభిప్రాయము లెటులున్నను, సహకారమును పూర్తిగ చేపట్టుటకు వారు తలపెట్టుకుండుట సమంజసముగనున్నది. తమ ముఖ్యాశయము అసహాయమే యని లజపతిరాయిగారు తెలియజెప్పిరి. దానిని నిర్వహించుటకు శక్తిచాలక, దేశము విధిలేక సహాయము పంకకు మరలుచున్నది. అధికార వర్గమువారు అసహాయముచు పూర్తిగ వదులుకొని లొంగి పొండని ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నారు. రిస్సాంసీపు సహకారము వారి వాదముగూడ యిటులనే యున్నది. నిరోధమార్గమును స్వరాజ్యపక్షమువారు పూర్తిగ కొనసాగింపలేదు గాన, అంతను వదులుకొనవలయునని వారు గోరుచున్నారు. లజపతిరాయిగారిందుకంగీకరించుట లేదు. ప్రభుత్వోద్యోగముల నంగీకరింపని పక్ష మొకటియుండుట యవసరమని లజపతిరాయిగారు హెచ్చరించుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించనెంచిన భారతీయుల కిది కనీసధర్మమని ఎంచ వచ్చును. కాన్స్టాన్స్ కాంగ్రెసు తీర్మానము ఉద్యోగపద నిరాకరణము నాధారము జేసికొని యున్నది. ఇదికూడ బనికీరాదనుచో నిరోధ

మార్గమున కిక స్వస్తి జెప్పవచ్చును. ఎల్లరును మితవాదులలో గలసి, యాచన మార్గము నవలంబింపవచ్చును. స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గలుగుటలోపల అట్టి యవాంతరము గలుగకుండ జూచుట దేశ శ్రేయోభిలాషుల విధియగుచున్నది. దైవాజ్యములను వ్రాసినవిమ్మట, లజపతిరాయగారు స్వరాజ్య పక్షములో జేరెదరనియు కేల్కారుగారి స్థానమున సామ్రాజ్యశాసన నభిలో స్వరాజ్యపక్షమునకు దివ్యుటి లీడరుగ నియమింప బడెదరనియు వినుట తట్టింపినందుల కెంతయు సంతసించెదము. నెహ్రూగారును లజపతిరాయగారును కలసి బని చేయునపుడు స్వరాజ్యపక్షమునకు విశేషబలము చేకూరుననియు దేశబంధు దాసుగారి మరణముచే గలిగిన నిస్సహాయత నెహ్రూగారికి కొంతవర కయినను దీరుననియు నమ్మెదము.

ఆఖిలభారత వడుకు నూలుసంఘము

ఈసంఘమువారి 1924-25 సం వత్సర పు రిపోర్టు మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. కద్దరు నిర్మాణము నెమ్మదిగ జరుగుచున్నందుల కెంతయు సంతసమగుచున్నది. ఇందునిమిత్తము బనిచేయు వారు, వ్యవహార జ్ఞానమును కార్యదక్షతయు నల వరచుకొనుచో, భావభివృద్ధి గూర్చి నిరాశజౌద నవసరముండదు. ఇంతకుముందు కద్దరు నిర్మాణము వందు వెనుకాడిన తమిళనాడు, బెంగాలు, బీహారు రాష్ట్రములు సత్వరాభివృద్ధి గాంచుటకు, అక్కడివారు జూపిన వ్యవహార దక్షతయే ముఖ్య కారణమని రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ప్రజల దృక్పథమును గూడ మార్చవలయును. ఇందుకొరకు తీవ్రపచారము జరుగవలయును. ఏరాష్ట్రమువారు ఆరాష్ట్రమునందే తమకు సరిపోయెడి కద్దరును నిర్మించుకొనునటుల ప్రోత్సాహ మొనగుటకును ఎల్లరును రాటము ద్రిష్ట నటుల ప్రోద్బల పరచుటకును ప్రబోధము గావింపవలయును. కాంగ్రెసునందు నూలుచందాను ప్రత్యామ్నాయముగ సంగీకరించుటచే, కద్దరు నిర్మాణము త్వరితముగ కొనసాగునని నమ్మెదము. మహాత్ముని యచంచల భక్తి విశ్వాసము లిందుకు తోడ్పడు ననుటకు సందియములేదు. విక్రయము విషయమునను ఉత్పత్తి విషయమునగూడ హిందూ దేశమందెల్ల తమిళనాడు అగ్రస్థానమును ఆంధ్ర దేశము రెండవస్థానము నాక్రమించు చున్నది. ఆంధ్రదేశము ప్రబల ప్రయత్నము గావించి మరల అగ్రస్థానము నలంకరించుగాకయని కోరెదము. గోల్కొండలో జూపబడిన అంకెలు కాంగ్రెసు ప్రోత్సాహమువలన గలిగిన ఫలితమునే జూపుచున్నవి. మూలుగు దేశములో జరుగుచున్న కద్దరు నిర్మాణమునవి సరకుగొనలేదు. దేశము మొత్తము ద 1903034 రూపాయల కద్దరు తయారు పడెను. 3361061 రూపాయల కద్దరు విక్రయపడెను. కద్దరునిర్మాణ మింతను ప్రాథమికా యం దున్నను నిరుత్సాహమున కవకాశము ప్రత్యేకశాఖ పనిజేయుటచే నికముందు కముగ నిర్మాణము జరుగునని తలచెదము. క్రిష్ణ మొక వంక కొనసాగుచున్నగాని య కార్యక్రమమునకు తగినబలము చేకూర

వ్యవసాయ విచారణసంఘము

కలకత్తాలో ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ సమావేశ మయినపుడు వ్యవసాయమును గూర్చి విచారించుటకు రాయల్ కమిషను నేర్పఱుప నిశ్చయించిరని లీడరుపత్రికా విలేఖకుడు చెలుపుచున్నాడు. ఈవార్త నిజమగుచో రాజ్యప్రతినిధిగారి నిమిత్త మపుడే సూతనవరిసితుల నేర్పరచుచున్నటులదోచును. పుట్టుగారికి వ్యవసాయ విషయములందు శ్రద్ధగలదని యింతకు మున్ను ప్రకటించబడెను. ఇండియా మంత్రిగారేమి ఇతర బ్రిటీషు ప్రముఖులేమి హిందూదేశ వ్యవసాయముగూర్చి యిటీవల విశేషముగ ముచ్చటించుచున్నారు. వ్యవసాయ మభివృద్ధి యగుచో ఎల్లరును సంతసించెదరనుటకు సందియములేదు. కాని ప్రజలు స్వరాజ్యమును గోరుచున్న సమయమున వ్యవసాయము నడ్డముగబెట్టి వారిదృష్టిని మరలించ. నెంచుచో మాత్రము లాభములేదు. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి బనికిరాదని వాదించెడి కన్సర్వేటివు ప్రముఖు లీవిషయమై శ్రద్ధవహించుట జూడ నిజమగు నభిమానము వీరికి గలదాయని శంక వొడముచున్నది. స్వరాజ్య ప్రయత్నములను విఫలపరచుట కిదియొక సాకగుచో మాత్రము, ప్రజలలో మరింత అసంతృప్తి గలుగుట దప్ప వేరుప్రయోజన ముండజాలదు. వ్యవసాయము త్రాన్సుఫర్డుశాఖ యగుటచే దానిని నిర్వహించుటకు మంత్రులు గలరు. స్వరహితాలనము లభించుచో వారు ఎక్కుడు స్వేచ్ఛతో మెలగ గలరనుటకు సందియము లేదు. అట్టి సందర్భములలో రాయల్ కమిషనుతో నిమిత్తమేమి? అందు కిపుడేమి యవసరము గలిగెను? ఈ ప్రశ్నలను సహజముగ నెల్లరడుగక మానరు.

లేబరురభ్యుల విన్నవములు

పార్లమెంటునందలి లేబరు సభ్యులు కొందరు గలసి హిందూదేశ విషయమై గావించిన విన్నవమును నిన్నటిదినము ప్రచురించి యుంటిమి. బెంగాలు ఆర్డినెన్సును రద్దుజేయ వలయుననియు, రాజకీయ నిర్బంధితుల సందరను విడుదలజేయవలయుననియు, రౌండుటేబిలు సమావేశము నేర్పరుప వలయుననియు, కామకావెల్లు చట్టమును సైల్వెట్ కమిటీ కంపి భారతీయుల యభిప్రాయములను కనుగొన వలయుననియు, వీరి విన్నవముగోరుచున్నది. ఇయ్యది కన్సర్వేటివుల హృదయమును కరగించునని దోచదు. లేబరు ముఖ్యులు కొందరు జేరి యిట్టి విన్నవములను ప్రచురించుటతో సంతృప్తిపడెదక, తత్సాఫల్యమునకై రమ శక్తినింపను భారతీయ వలయును. శుక్ల సాను భూతిగాంచి, హిందూదేశము సంతృప్తిపెంగెడి దినములు గతించినవి. లేబరుపక్షము తన హక్కును కార్యరూపము బాల్ప జేయవలయును. ఇంతకుమున్ను లేబరుప్రభుత్వ మధికారమునకు వచ్చినపుడు జూపిన వైఖరి, మిగుల నిరుత్సాహము గలిగించెను. ఆ మచ్చను మాపుకొనుటకు, వీరికముం చెలుల ప్రవర్తించెదరో యని భారతీయు లేదురు జూచుచున్నారు.

హోమెట్టు నాటకము

తాడిపత్రి రాఘవాచారిగారి ప్రదర్శనము

బెంగళూరు ఆమెహారు నాటకసంఘమువారు నిన్నటి దినము సౌందర్యమహాబలతో హోమెట్టు నాటకము సతిరమ్యముగ ప్రదర్శించి, ప్రేక్షకులను తన్మయముగావించిరి. హోమెట్టు లేని హోమెట్టునాటకము, రాముడు లేని రామాయణకథవలె గాంచును. కథ యంతయు హోమెట్టు పాత్రను పరివేష్టించి యుండును. అట్టిసాత్రను ధరించి నిర్వహించుటకు, నటులలో వగగజ్జులకు రాఘవాచార్యులుగారికన్న నమగ్గులు దొరకుట దుర్లభము. ఆచార్యులవారు హోమెట్టు పాత్రను ధరించి బెంగళూరులో ప్రదర్శించినను, చెన్నపురిలో ప్రదర్శించుట క్రొత్తయగుటచే, పలువు రీప్రదర్శనమును వీక్షించుటకు విచ్చేసిరి. హోమెట్టు పనులచే, ఫలములకల ఆకాశములై చెదలి పోయినవారు పలువురుండరు. రాఘవాచార్యులు గారిలోపాటు మిగిలిన పాత్రధారు లందరును తమధర్మమును సంతృప్తికరముగ నిర్వహించి నాటకమునకు వన్నె దెచ్చిరి.

షేక్స్పియరు మహాకవి రచించిన నాటకములలో కెల్ల, విషాదాంతనాటకములు శ్రేష్ఠములు అంచునున్నవి. వాని యందెల్ల "హోమెట్టునాటకము" విన్నయై తనరారుచున్నది. భావప్రపూరితులను, తత్త్వజ్ఞులను భారతీయులకు హోమెట్టు ముఖ్యమగు రుచింపట సహజము. హోమెట్టునాటకము షేక్స్పియరు కవి రచించిన ఇతర నాటకముల కన్న భిన్నమింబునది. మరణానంతర జీవితము గూర్చి, తర్కమును యాచనయు గనుపించును. స్వగత నచనములం దద్భుతభావ విమిషియుండును. హోమెట్టు తండ్రిని, పినతండ్రి వధించి అతని భార్యను వివాహమాడి సింహాసన మధిష్ఠించెను. కాని పిరు చంపించినసంగతిని వెలుపల నెనరికిని దలియకుండజేసెను. డెన్మాగ్గురాజు, మామూలుగ చనిపోయినటుల ప్రకటించెను. రాణికిగాని, హోమెట్టుకుగాని యీ సంగతి తెలియదు. కాని, పిత్తృహత్యి గల హోమెట్టు తనదుఃఖమును మరువలేకపోయెను. తల్లి యటలుగక, దుఃఖము సతిత్వరలో మరచి, కొడుకు స్థితిసయినను గమనింపక కామమోహితయై మరచిని పెండ్లిచూడెను. షేక్స్పియరు చెప్పినటుల "వృత్తువును నాలుకలేకపోయినను మాటలాడగలదు." తదనుగుణ్యముగ చనిపోయినరాజు భూతదేహముతో హోమెట్టుకు గనుపించి తన మరణమునకు సంబంధించిన నిజసందర్భముల తెలిపించెను. షేక్స్పియరు కాలమునాటికి భూతములపట్ల నమ్మకము పూర్తిగ నున్నటుల గనుపించును. భురణానంతరజీవమును సత్యమని అంచనిచో, షేక్స్పియరు మహాకవి యింత కనుగొట్టినటులుగ చెప్పియుండెను. పాపవిముక్తి గలిగినకొలదియు మైలోకములకు జీవుడు పోవునను నమ్మకము, అప్పటికి ప్రబలియుండవలయును. మరణానంతరజీవము గలదని ఉగ్రపాత్రతో నేర్పిన హిందువులను షేక్స్పియరుగారు సృజించినభూతము కల్పితముగ గనుపింపదు. ఇట్టి సందర్భముల గూర్చి తమ యనుభవములను తెలుపువారు నేటికిని గలవారు. ప్రేమపాత్రు లగువారిని సమీపించి భూతములు వారికి గనుపించుటయు, వారిలో మాటలాడుటయు, హిందూదేశమున సామన్యసభ్యములు. ఈ సంగతిని గ్రహింప జాలక షేక్స్పియరు వ్యాఖ్యానకర్తలు, భూతప్రవేశము కేవలము కల్పితమని తెలుప సాహసించిరి. ఆ విషయములుండ, పితృపాజ్ఞానసారముగ హోమెట్టు పినతండ్రిని వధించి పగదీర్చుకొనుటకు సంకల్పించెను. కాని అన్నియూలు తలపెట్టినను హోమెట్టుకు పరిపరివిధముల నాలోచనపోవుచుండెను. అర్దుదాని విషాదస్థితి కొంతవరకు హోమెట్టునందు గూడ గనుపించును. కాని అర్దుదాను హత్య నేసించుటచే విషాదము సంభవించెను. హోమెట్టు అటుగాక, మనోహర్మ్యము జూపి, సంతల్పమునకును చేతలకును సమన్వయము గురువకాలపోయెను. అప్పటికప్పుడు డోలాయమానచిత్తుడై యుండెను. తుట్టుతునకు, తాను చనిపోవుచున్నానని గ్రహించి, ఒక్కపెట్టున పినతండ్రిని వధించెను. పినతండ్రికపటచర్యవలన, హితుడగు పాలోనియనునకును, హోమెట్టుతండ్రిని, అతడు ప్రేమించినదిఫీలియానును, ఆమెఅన్నయని తెలుపి నుకును గూడ సరగము తబ్బింపెను. హోమెట్టు చెప్పకాడను హోరేషియో యొక్కడే తుదకు నిలచెను. అతడుగూడ ఆ తృప్తి పాత్ర చేసి కొనబోవుచుండ, నిలచి చనిపోవుచున్న హోమెట్టు వాదించెను. "మిగిలిన దంతయు నిశ్చయమే" యను వాక్యములతో షేక్స్పియరు మహాకవి హోమెట్టునాటకమును ముగించెను. ఇట్లనాటకమును ప్రదర్శించుటకు పాత్రధారుల కెట్టి ప్రశ్న ముండ

జలయుతో జలపనకరలేదు. రాఘవాచార్యులుగారు భావ సుఖమును ప్రవర్తించుటలో నిరుపమానులు. హామెట్లు పిచ్చును పెట్టించుచు, తండ్రితో నొకవిధముగ మాటలాడవలయును తల్లితో నాంతరంగికముగ మాటలాడునపుడు హరియొక విధమున ప్రసంగింపవలయును. అంతర్వాటికకు నటులను తేయాడు జేయుటలో చారితో నొంటరిగ నున్న పుడొకవిధమునను, నాటకము జరుగుచున్న పుడొకొక విధమునను మచ్చటెంతయును. బద్ధిగాడడు పొలోనియన్ కుట్రను బయల్పరచుట కొక విధమున తిరస్కారభావము జూపవలయును. తనచర్మము కనిపెట్టుటకు వచ్చిన వేలవలండ్లతో ఇంకొక మాదిరిగ మచ్చటెంతయును. ఇన్ని పరిస్థితులనుగ్గ ఉన్నాము నభ్యసయింపవలయును. ఈ భావముల నిన్నిటిని జూపునపుడు ఆచార్యులు గారు కడుసవర్ణతతో వ్రాసినది. ప్రాణాన్న హితుడు హోలేసి యోతో మచ్చటించునపుడు జాపెడు ప్రేమయు సాదరభావమును అన్యుతనగ నుడెను. తండ్రిభూతము గనుపించి మగవాడై సరిగించినపుడు, హామెట్లు గనుపరచిన రోషభూరితనగు విషాదమును వరుస పీలుడెను. ఒక్కమాదుగ క్రుంగి పోయినవానివలె హామెట్లు కనుపించెను. తల్లి ఏకాంతముగ మచ్చటించినపుడు హామెట్లు పెట్టిన ఏవాట్లునుజూపినమాతృభక్తియు, ఎట్టి కఠినమృత్యునయును నయినను కరిగింపకమానవు. ఒకటి యా శవమును గాంచి హామెట్లు గనుపఱచినసభావోద్రేకమును, శృశానధూమిలో కాటికాపరుల నిర్దాక్షిణ్యము గాంచినపుడేమి, చనిపోయిన యారికి పుట్టెను జూచినపుడు కనుబఱచినవైరాగ్య భావమేమి, ప్రేక్షకుల హృదయమునందు విరాగము నుదయింప జేయబాలియుండెను. పేక్షుపీయర్ మహాకవియుద్దేశ్యము, నటులు ప్రకృతిని ప్రతిబింబితము గావించవలయుననియే. స్వభావమున కనుగుణ్యముగ నడువవలయుననియే. ఈ భావములను హామెట్లు ద్వారానటులను జెప్పించెను. ప్రసిద్ధనటులను రాఘవాచార్యులు గారు పలుకే భావమును చెలువునపుడు, గురూనరసింహ గావించినటు లుండెను.

రాఘవాచార్యులు గారి హామెట్లు ప్రాత్యర్థ్యభావము గూర్చి కొన్ని సందేహములు పోవలయు సహజము. పేక్షుపీయరు హృదయముననుపలపురు పలుకేటట్లుగ్రహించుచుండదు. ఒక్క విషయము నిందు కుదాహరణముగ జెప్పవచ్చును. 'Look at this picture and that' అని హామెట్లు తల్లితో జెప్పవలయును నిజముగ పటములను రెంటిని చూపించినా య వ్యాఖ్యాన కర్తలు వివాదపడిరి. ఒకపటము తనతండ్రిది. వరియొక పటము తన పితండ్రిది. ఈ వాక్యముల నుచ్చరించునపుడు పటములనుజూపుటకన్న మనఃపటమునుజూపి ఈతని సద్గుణమును, ఆతని దుష్గుణమునుకనుగట్టరటల వర్ణించుట మేలని తోచును. పాశ్చాత్యులకు పటము లవసరమేమోగాని, భారతీయులకవియవసరముగావు. గుణనిరూపణమే ముఖ్యమని వారలు గ్రహింపగలరు. కేటలబాహ్య రూపములబట్టి గుణములు గోచరింపవు. సర్ ఇంగ్లండు అను గు ప్రసిద్ధ నటుడు పటములనుజూపకుండ, భావని రూపణగా విం చె న నిచెప్పెనరు. కాని పటములజూపుటమాత్రము లోపమని ఎంచును. భిన్నాభిప్రాయముల కవకాశము గలదు. వరియొకవిషయమై ఆభిప్రాయభేదము ప్రబలుటకు విలుగలదు. హామెట్లు నడపడిగాంచిన, మాటలకును చేతలకును వ్యత్యాసము స్పష్టముగ గనుపించును. ఆలోచనలో మునిగియుండి, ఎప్పటికప్పుడు సంభ్రమముగ ప్రవర్తించుట గనుపట్టును. ఇట్టి సంభ్రమభావమును రాఘవాచార్యులుగారి నటనలో గనుపించెనాయని, సందియము గలుగవచ్చును. "To be or not to be that is the question" అను స్వగతవచనమునందు యీసందిగ్ధత చక్కగ కల్పకేయబడినది. వీనిని చదువునపుడు, చూపవలసిన ఆలోచనను ఆచార్యులుగారు చూపలేదని తోచును. మరణమునకన్న జీవితమే మేలని హామెట్లు నిశ్చయపరుచుకొనునపుడు, చనిపోయినపిమ్మట గలిగెడి కష్టపరంపరల నత డొకపరి స్మరణచెప్పును. ఇందు మేకస్పీయరు తెలిపినభావములు భారతీయులు చక్కగ గ్రహించగలరు. ఆచార్యులవారి ఏకాంతవాక్యములను చదువుటలో తొందరపడుటచే, ప్రేక్షకుల కాశాభంగము కలిగియుండును. ఇట్టిసందేహములకూర్చు మైదను, భిన్నాభిప్రాయము ప్రబలుటకు విలుగలదు. ఆచార్యులుగారు యోచనలేకుండ నిటుల గావించినన మాత్రము మరచాలము.

ఒకటియొకప్రధానమైన ఉన్నావాకథను గాంచి కవచర పడ ని నా రు లే రు. వీరి అభినయము మెచ్చునని యుండెను. హామెట్లు పిన తండ్రియు హోలేయ పాత్రధారియు. లక్ష్మణుడుపాత్రధారియు, లోషరహితముగ ప్రవర్తించిరి. శిక్షణబొందిన వైపునను వీరి

భావప్రకర్షనమునందు చక్కగగనుపించెను. రాణివేసముధ శ్శున వారిని మాత్రము మెచ్చజాలము. హామెట్లు తండ్రియొక్క భూతమును జూపుటలో శరీరము నింకను సన్నముగనున్నటుల గనుపఱచి, రంగమునకు చూరమున నుంచిన భాసండ్రిగిది. ప్రాయశః రంగస్థలము సంకుచితముగ నుండుటవలన ఈలోపము గనుపించెను. చూపరులకు వీరి వేసము భూతమువలె గనుపించలేదు. భూతమునుండి వెలువడిన వాక్యములయినను ఒప్పజెప్పినటు లుండెనుగాని, రోషనిపానపురికి మై యుండలేదు. బ్రిటీషు నాటక రంగములలో భూతప్రవర్ణనమున కెక్కుడు ప్రాముఖ్య మైన గెవరని తెలియుచున్నది. నాటకమునుగూర్చి విమర్శించినపుడు, కాటికాపరులను మరువజాలము. వీరు గనుపఱచిన భావప్రవర్ణనము విక్రీలి మచ్చటగ నుండెను. హామెట్లు నాటకమును జయప్రచయగ ప్రవర్తించినందులను బెంకుకొను నాటకసమాజమువారిని, మేకస్పీయరు గావించిన స్పష్టిలో కల్ల అమృతమును హామెట్లు పాత్రయొక్క స్వరూపమును కనుగట్టరటల జూపగలిగినందులను రాఘవాచార్యులుగారిని మనఃస్ఫూర్తిగ నభినందించెదము. ఆచార్యులుగారు హామెట్లు ప్రాత్యర్థ్య భరించి చూపిన వైపునముతో బాటు, తదితర పాత్రధారులును గూడ సమాన నిపుణుల గావించుట ప్రశంసాపాత్రము. పొలోనియను పాత్రధారి తన గాత్రమును వృద్ధపాత్ర కనుకూలముగ మార్చలేకపోయినను, పొలోనియను పృథ్వయును, బుద్ధహీనతను, అతిశయమును చక్కగ ప్రవర్తించెను. పాత్రధారుల ఉచ్చారణ, స్పష్టముగను, భావానుకూలముగను, అంగ సాంప్రదాయసిద్ధముగ నుండుటచే, నాటకము మరింత రక్తిగట్టెను.

అస్పృశ్యతానివారణసభ

గౌ॥ యాదవగారి అశ్రుక్షోపన్యాసము
అమరావతి, డిసెంబరు 23-బొంబాయి ప్రభుత్వవిద్యాలయము
భాషామంత్రి గౌరవనీయుడైన యాదవగారి అశ్రుక్షోపత్రియే అస్పృశ్యతానివారణ సభ కాంగ్రెసు పంచాయతీ సమితిచేయమన జరిగెను. ఆంధ్రరానితనము హిందూసంఘముమహాన్యము యొక్క తల్లిజేరును నాశనముచేయుచున్న పురుగులనియు, యాదురాచారమును దొలగించవలయుననియు యాదవగారు నొక్కివక్కాణించిరి. నిమ్మబాతుల యబ్బంకులను దొలగించవలసిన దనియు, నితరులవలె సాంఘిక సౌకర్యముల వారల ననుభవించ నీయవలయుననియు సభ్యులకు యాదవగారు దర్శింపించిరి. సాంఘికసంస్కరణములు గాని, రాజకీయ సంస్కరణములు గాని, అస్పృశ్యత నివారించువరకు రావని మంత్రి చెప్పెను. సాంకేతిక విద్యాలభముల మరువకుండ తమబిడ్డలను విద్యావంతులుగజేసి సంఘసంస్కరణముగావించ బూనుకొనవలసినదని నిమ్మబాతులకు గౌ॥ యాదవగారు సలహానిచ్చిరి.
మరాఠీభాషయందు మంత్రి ఉపన్యసించెను. కొన్నితీర్మానముల గావించినపిదప సమావేశము ముగిసెను. (ఆ. పే.)

మోహినీ తైలము

రీతునూనె గల నీసా 1-కి రూ. 0-12-0
శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదంతు, ఉద్యోగిగణులు. మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును, నుంచుట ముఖ్యావగ్యమునకు ప్రావగు మరులను మనోహరముగ దెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందు కల రమణీయ మన గుహసన చెప్ప నలవిగాదు. తలవరాని దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకుపూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలోమందును పుట్ట నీయదు. దీనియందు మనోహరమును సువాసన ద్రవ్యములను జేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది నీసాని విక్రయించి మెప్పుబడసేయు న్నాము. కేయిల, ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు.
మోహినీ తైలము:— మెదడుకు చలువచేయును.
మోహినీ తైలము:— కండ్లకు చలువ జేయును.
మోహినీ తైలము:— వెండ్రుకలు పెరుగును.
మోహినీ తైలము:— వెండ్రుకలు రాలకుండును.
మోహినీ తైలము:— వెండ్రుకలు నునుపుచేరును.
మోహినీ తైలము:— మనోహరముగా నుండును.
మోహినీ తైలము:— సువాసన గలిగి యుండును.
మోహినీ తైలము:— తలయందు మందు పోగొట్టును.
మోహినీ తైలము:— వాసన రవ్యముగ నుండును.
మోహినీ తైలము:— ముఖమునకు లేజన్న నిచ్చును.
మోహినీ తైలము అనేక నీసాలు విక్రయము.
మోహినీ తైలము:— వెండ్రుకలను చిట్టయిచ్చును.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు,

కొత్త వర్గింగుకమిటీ సభ్యుల నిర్ణయము

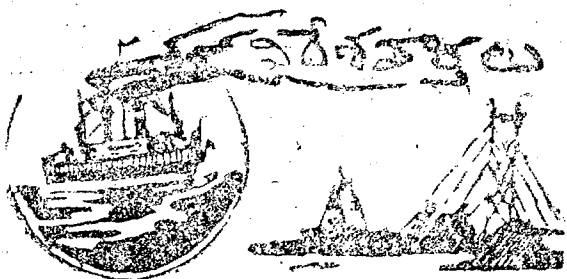
(1)
స్వేచ్ఛలుకమిటీ స్థాపింపబడుట
అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసమావేశము
(ఆ. పే. స్వేచ్ఛలుకమిటీ)
కామ్రాదు, డిసెం 23:—
వర్గింగుకమిటీసభ్యులు
అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము సమావేశమై, గాంధీ, అబ్దుల్ కలాం అజదు, మోతీలాలు నెహ్రూ, శ్రీనివాసయ్యంగారు, లాలా లజపత్రాయ, మహావ్యధానీ, నేతానాథ, అభయంకరు, జమ్నాదాసు మోహతాగారు వర్గింగుకమిటీ సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. ముగ్గురు కార్యదర్శులును, యిద్దరు కోశాధికారులునుగూడ యిందు సభ్యులుగ నుండురు.
నిన్నికల తగాదాలను పరిష్కారము జేయుటకు 12 మంది సభ్యులుగల కమిటీ యొకటిగూడ అఖిల భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘముచే నేడందయ మెన్నుకొనబడెను.
బుద్ధగయ నీవేదికమపై నిర్ణయము యీసారి అఖిల భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము సమావేశమైనపుడు గావించుటకు వేయబడెను.

స్వేచ్ఛలు కమిటీ సభ్యులు

కాంగ్రెసు రాజకీయ కార్యవిధానమునుగూర్చి నిన్న గావించబడిన తీర్మానమునందు జలపవడిన స్వేచ్ఛలు కమిటీ నిర్ణయముగూడ గావించబడెను. అన్ని రాష్ట్రములందు ప్రాతినిధ్య మొనర్చుటకై కొంత కాలావసరమయ్యెను. తుదకీ క్రింది సభ్యులు నియమింపబడిరి. ఇందు వర్గింగుకమిటీ సభ్యులుండురు. ఇంకను (బెంగాలు) శేతగారిపతిరాయి, కిరణ్ కంకరాయి, డి. సి. గో స్వామి, వా హి డ్ ఆ లీ గా ర లు ను (సం. రాష్ట్రములు)జనహితాలు నెహ్రూ, గోవిందవల్లభపంత్, మోకరే, మదన మోహన మాల్యగారలును, పంజాబు లాలా దునిచందు, సత్యపాల్, కస్తూర్ సింగు, ఆగా కర్ణగారలును, (తమిళ నాడు) యస్. సత్యనూరి, కె. మణ్ముఖంపెట్టి, డాక్టరు వరద రాజులు నా యు డు గా ర లు ను (ఆంధ్ర) ప్రకాశం, గోపాల కృష్ణయ్యగారలును (నీహరు) మహమ్మదు షాఫీ, ప్రజాశోర ప్రసాద్ బాలు కిషోరి సింగు గారలును (అసాం)భూకాగారును (బొంబాయి) జయకరుగారును (మహారాష్ట్ర) యకా. సి. కేల్కార్, డి. వి. గోళ్లేగారలును, (బర్మా) మనవజీగారును (బీరారు) ఇ. యస్. ఆనీ గారును, (సి. పి. హిందూస్థానీ) గోవిందరాజుగారును (సి. పి. మహారాష్ట్ర) డాక్టరు మాంజీగారును (బీర్) హాకిం అజ్జుఖానుగారును (గజరాతు) వల్లభాయి పటేలుగారును (కర్నాటక) యస్. వి. కొబ్బగారును (కేరళ) కృష్ణమీననుగారును (సింధు) వైత్రాంగారును (ఉత్తర) బి. దాసుగారును సభ్యులుగ నుండురు. ఈ రెండు మంది సభ్యులలోను అందరును స్వరాజ్య పక్షమున కనుమాలుచేగాని మదనమోహన మాల్యగారు, జయకరు, కేల్కార్, ఆనీగారు మాత్రము ప్రతిపక్షులగు గలరు.
కేరళ అస్పృశ్యతా నివారణము
టి. కే. మాధవగురూజు జేదలబజుత్రాయగారినికోరగా వారు హిందు మహాసభ నిధినుండి 10 వేల రూపాయలను కేరళ జేతములో అస్పృశ్యతానివారణకై యిచ్చిరి. కేరళ జేతమున అస్పృశ్యతా నివారణ కార్యమును జరుపు విధానమునుగూర్చి చర్చించుటకు ఆ ప్రచారముల నందరను సభ్యులలో వచ్చి కలసుకొనవలసినదిగ గాంధీవహత్యుడు కోరెను.

అతినరముల బలహీనత చేతను

ఉష్ణాధికమువలనను గలిగిన మూలవాక్యధితి అబ్బుతనివారిని. నాశఅతినరముల బలహీనతచేతను, ఉష్ణాధికమువలనను గలిగినములవాక్యధిని బాగుగా కనిపించు, మద్రాసు ఆర్మీనియన్ కిథిలో నెం 72 రు గృహమునందును పండిత స్వామి శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు వారికి అనేకసమస్కారములు. నా వ్యాధులన్నియు పూర్తిగా మదిరినవి.
మిస్. ఇ. ఎం. రేగో, 211 తిరువేంగడూ మొదలి వీధి, పార్కుచౌను, మద్రాసు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా విద్యార్థులు

యూరపులో ఆరువారముల సంచారము

లండన్, డిశంబరు 28:—దక్షిణ ఆఫ్రికా నుండి వచ్చిన విద్యార్థులు 150 దక్షిణ ఆఫ్రికా విద్యార్థులు వచ్చిరి. యూరపులో ఆరువారములు ఆగివారు. ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, హోలండు, బెల్జియం దేశములను గూడ జూచెను. ఇందులో సగముమంది బోయరులు. ఇదివరలో పీరు చాలమంది దక్షిణ ఆఫ్రికా దాటి ఎటుగారు.

రబ్బరు ధర

ఇంగ్లాండు హెచ్చించుట

వాషింగ్టన్, డిశంబరు 28:—ప్రతికూల, ప్రజలు, ప్రతి దినము ఇంగ్లాండు రబ్బరు ధరను హెచ్చించుటను గూర్చి చర్చించి కుదిరినట్లే కఠినముగ ప్రస్తావించుచున్నారు.

ఇంతకంటే ఎక్కువ రబ్బరును ఉత్పత్తి చేయుట నబంధన లేరన్నట్లే ధరలను హెచ్చించుటకు కుట్రబుచ్చుచున్నారనుచున్నారు. ఇట్లు తేయుట అంతర్జాతీయములను దోచుకొనుటగాని మోసముకేముటగాని యనిపించుకొను ననుచున్నారు. బ్రిటిషు నిష్పంధములను, పోలీస్ ఎగుమతులను ఆమెరికను కార్పొరేషన్ వారు సాగనముల నరయుచున్నారు.

ఫ్రెంచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

మంత్రివర్గములో ఇంకను

భిన్నాభిప్రాయము లున్నవి

లండన్, డిశంబరు 28:—ఫ్రెంచి మంత్రివర్గములో భిన్నాభిప్రాయములు అటులనే యున్నవి. దోమరుగారి ఆర్థిక కార్యక్రమమును ఇక్కడ ప్రకటించెదలకేలేదో తెలియదు, చెప్ప జాలనుచున్నారు. మంత్రివర్గములో ఒడంబడిక కుదరనిచో అయ్యది వచ్చే సమావేశమువరకు ఆశ్రయించుటకును, ఇయ్యది జనవరి 12 లేదని సమావేశమును, దోమరుగారి ఏర్పాటులేవియో వివరముగ తెలియకున్నను పార్లమెంటులో బహుళసంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడునుకొనుచున్నారు. మరల క్రొత్త సంధిగా వస్తు గలగునేమోయని భయపడుచున్నారు. ఆర్థిక పరిస్థితులకంటే రాజకీయములే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యమును పొందుచున్నవి. ఉత్సాహముగ లేదు. ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగుపడుటకు ముందు వరంతే ఆసక్తియుగ పరిణామించుననుచున్నారు.

చిచిరనుగారు

యూరపు సంచారము నుండి తిరిగివచ్చుట

మాస్కో, డిశంబరు 28:—యూరపులో ముఖ్యపట్నములన్నిటిని జూచి చిచిరనుగారు మాస్కోకు తిరిగివచ్చిరి.

నష్టపరిహార సంఘము

అమెరికను ప్రతినిధి రాక

చెర్బర్గ్, డిశంబరు 28:—నష్టపరిహార సంఘమున నున్న అమెరికను ప్రతినిధి ప్రొఫెసరు ఎల్విన్ కెయ్యెగరుగారు ఇచటకు వచ్చిరి.

క్రొత్త విమానము

రో అనునాతడు కనిపెట్టెను. ఇది పూర్తిగ తయారగుచో గంటకు 175, 180 మైళ్లు పోవునట్లు. పోయటకు చాల ఉపయోగించుననుచున్నారు. వివరములు ఇంతవరకు అతడు చెప్పలేదు. ప్రస్తుతమున్న రాయలు నైమానికదేశములో ఇంత వడిగలిగినానను లేదు. ఇంతవరకు ఇంతవడిగా పోవు విమానమును నిర్మించే దనుచున్నారు.

మహిళా తీర్పు

ఇరాకు ప్రభుత్వమువారి కృతజ్ఞత

లండన్, డిశంబరు 27:—జాతీయమితి సభవారు మహిళా తీర్పు గావించినందులకు తమకృతజ్ఞతను తెలుపుచు ఇరాకు ప్రభుత్వమువారు స్టాన్లీ బ్యాన్సింగుగారికి సందేశమునంపిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు నందనము లర్పించి తమ సంతసమును తెలుపుచిరి. క్రొత్త ఒడంబడికను జేసికొనుటకు రాయబారములను ప్రారంభించుటకు తమ ప్రభుత్వము తయారుగ నున్నదనిరి.

తర్కి వైఖరి

లండన్, డిశంబరు 28:—అంగ్లోరాషండ్ల వైపు విచ్చిన రు నెజునునకు ఇట్లు కబురంపిరి:—తర్కిలో ఇంకను కొమారు ప్రభుత్వమునకు విముఖులు బలముగ నున్నారు. మహిళా పోవుట కంటే ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు కొమారుగారి ప్రతినిధులు భంగ పడినందులకు ఎక్కువగా సిగ్గుపడుచున్నారు. మరల తమ ప్రతినిధుల గడించుటకు ప్రభుత్వము యుద్ధమునకు దిగక తప్పనట్లున్నది. తర్కిలో విప్లవమును తప్పించుటకు యుద్ధము తప్పదన్నట్లున్నది. యుద్ధము తప్పించుచో సోవియటు ప్రభుత్వమువారు తర్కికి సహాయము చేయునట్లు తర్కి సోవియటు ఒడంబడికలో భాగస్వామ్యము అనుబంధమున్నదట.

ఆమెరికను డెప్టోయరులు

చీనా కేసుట

న్యూయార్క్, డిశంబరు 27:—ఆమెరికను డెప్టోయరులు చీనాకు బహులు చేరవని మ్యానిల్లా వార్తలు చెబుచున్నవి. రెండు స్టాంపులపై కేసునున్నది. చీఫ్, హంకాంగ్, తమ బరులకు ఒక్కొక్క డెప్టోయరు పోవుచున్నది. అరవది ఎక్కడకు పోవునో తెలియదు.

చీనా పరిస్థితులు

టీన్సిన్ లో నెమ్మదిగ నుండుట

హ్యంగు హే, డిశంబరు 28:—టీన్సిన్ లో పెంగ్యూ సింగుగారి విజయముకంటే చాంగ్ సోనుగారు వరల నేడచేరుటయే గొప్పసంగతిగ జెప్పుచున్నారు.

క్రొత్తమునాడు పెంగ్యూసింగు నేనలు పూర్తిగ ఆక్రమించుకొన్నది. 28 లేదీ యుద్ధమున అంతయు నెమ్మదిగ నున్నది. కావలసినవలను మరలించుచున్నారు. పికింగుకు రైల్వే నడుచుచున్నది మరల.

ముకుండను పేదమును తొలగించుట

టోక్యో, డిశంబరు 28:—పరిస్థితులు ఇప్పుడు అనుకూలముగ నుండుటచే చీనా సేనలు ఆరుమైళ్ల ప్రదేశములో ప్రవేశించరా ను అంతను జపాను ప్రభుత్వమువారు తొలగించిరి.

బాంబులను గొంపోయి క్రిందవేయు విమానమును గనుగొనిరట. గంటకు 100 మైళ్ల వేగముతో పోవునట్లు.

తర్కిలో ముసల్మాను సంవత్సరము నెత్తివేసి క్రైస్తవ సంవత్సరమునే జనవరి మొదటి లేదనుండి ఆనలంబించెదరట. రో 1 కి 2 కి గంటలనే ఏర్పరుచుకొనిరి.

లాహోరులో నూతన వార్తాపత్రిక

లాహోరు, డిశంబరు 28:—ఇప్పుడు హుస్సేన్ టిల్లుకు సంపాదకుడుగా నున్న ఉస్మన్ గారి సంపాదకత్వము క్రింద “లక్కరుఆన్” అను మరొక ఆంగ్ల వార్తాపత్రిక లాహోరు నుండి వెలువడును. ఇది మహమ్మదీయులచే స్వతంత్రపత్రికగా నడుపబడును. (ఆ. ప్రె.)

సీసా 1-8 రు 2-0-0 కు ముము వి. పి. చార్జి వేరు.

ఈమందు గ నెరియూ అను నెగరొగమును 24 గంటలలో నివారింపి మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రానమును మూత్రము విడుచునప్పుడు గలగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆకర్మముగా కుదుర్చును. 1786

ఆనందకుటీరము, 13, బై రాగీమఠం, పీఠి, 1172 వ్యవధానము

ఫిలడల్ఫియా ప్రదర్శనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశంబరు 29:—ఫిలడల్ఫియాలో జరిగిన ప్రదర్శనమునకు భారతదేశ వస్తుప్రదర్శనాధ్యక్షము 182000 చదరపు అడుగుల స్థలము నిర్ణయించబడినది. ప్రదర్శనమునకు మంతయు 52000 చదరపు అడుగులు, మిగిలిన చదరపుల కాలము నాటి శిల్పిశాస్త్ర సంబంధమును వాటిని ప్రదర్శించెదరు. ప్రదర్శకులకు ప్రదర్శనకాల 20000 చతురపు అడుగుల వీయబడును. ఇందులో సగము ఆఫ్రికా తాత్కాలికముగ కొంతరికి ఏ ర్పాటు అయినది ప్రదర్శనకాలకు చతురపు అడుగు 1 కి రెండు సానలు నిర్ణయించిరి. మంబుపముఖిర్పు దీనివలన చేయబడును. సంచారమునకు సంబంధించిన విషయములుండును భారతదేశ పరివారపు టంగడబండును. నాటకకాలము ఏర్పాటు చేయబడును. భారతదేశ గారడీనాండ్రా, మొగలు వేయవారును, బర్మావ్యవస్థమును సల్పవారును తమతమ నైపుణ్యమును జూపెదరు.

కెయిరో నుండి ఇండియాకు మొదటి విమానము

1927 ప్రారంభములోనే బయలుదేరును

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశంబరు 29:—సామ్రాజ్య నైమానిక సంఘము వారి వార్షిక సమావేశమున కెయిరో నుండి ఇండియాకు మొదటి విమానము 1927 ప్రారంభములోనే బయలుదేరునని సర్ ఈ రిక్టర్ డివిజనుగారు తెలియజేసిరి. తరువాత తూర్పుముఖముగ విస్తారముగ ప్రచార ముండునట్లు జేసెదరు. క్రొత్త ఎడారివార్తము. అనుభవమునబట్టి యోచించెదరు. బ్యాంబు, కెయిరో మధ్య త్వరగా కలిపి లండను కరాచీ మధ్యకాలము వృధగా కుండి త్వరలో జేరునట్లు ఏర్పాటు జేసెదరు. కెయిరో కరాచీ మధ్య నమ్మకముగ సరిగా వైమానిక కంపెనీవారు సాగించి రేని ప్రజలుగూడ స్వేచ్ఛగ పోవుటకు ఎంతయో ఉపకరించును క్రమేణా కలకత్తా బొంబాయిలను విమానములను జేయుటకు వసతి ఏర్పడును. సాగును కాలమును తగ్గించుటయే విధానముగ నుండుననుటలేదు. కొన్ని సంవత్సరములలో సరిగా రంగూను, సింగపూరు, ఇంకను పీటినిదాటిగూడ విమానములలో పోవుటకు వీలగు ననిరి.

టాంజీం మహాసభ

అలిఖురులో సమావేశముగలు

అల్లుల్లా యూసుఫు అలీగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

డిశంబరు 29 వ తేదీని అలిఖురులో సమావేశమైన టాంజీం మహాసభ కన్యకులకు అల్లుల్లా యూసుఫు అలీగారు తమ యువన్యాసమును తమ కార్యవిధానము చాల విరివియైనదనియు, శక్తిగల్గి పనిజేయగలవారికి చాల యువకాశముగలదనియు జెప్పిరి. విద్య, మశీనులు, సహకారసంఘము, రాజకీయ విజ్ఞానాభివృద్ధి, వరకవాణి జ్యాభివృద్ధి కలాభివృద్ధి సంఘసంస్కరణము, నిమ్నజాత్యుద్ధరణము, అందరను విద్యావంతులజేయుట మున్నగు కార్యవిధానము జేయుగల డెంతయోగలదు. రాజకీయములతో సంబంధము లేదు. వారి సంఘమునందు వివిధ పక్షములవారును స్త్రీ పురుషులు జేరవచ్చును. అల్లుల్లాగారు రుచు ముగించుచు నిట్లు జెప్పిరి:—ఏ పనిజేయుటకైనను వికమత్వము ముఖ్యము. అనుమానములులేకుండ, ఉన్నత భావములగల్గి సమానాశ్రయముల జేరవలయును. ఇతరులగూర్చి సదాలోచనతోనుండు ఇస్లాము గుణమునందరను నవలంబించవలెను. ఇందువలన వికమత్వముజే కూరగలదు. అందుల కిదేశమును మానవజాతియు నెరుగు జూచుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

నిన్న ఉదయమునుండియు నీలగిరి రైలు మామూలుగ నడుచుచున్నదిని కూనూరు అల్లెపైలు క్రాంతి సూపరింటెండెంటు చెప్పుచున్నారు.

పోస్టు టెలిగ్రాఫుల డైరెక్టరు జేవరలు జి. పి. రాయగారు కలకత్తాలో జనవరి 2 న బయలుదేరి అలహాబాదులో డిసెంబరు 7 వ జనవరిని జేరును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష	...	1	8	0
అధ్యక్షకోసన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది				
సత్యవత్సవపూజ్యము-పద్యకావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.		1	0	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము శక్తిపాటలు,		0	4	0
శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.				
శతకకవుల చరిత్రము-గ్రంథకర్త: పండిత వంగూరి సుబ్బారావుగారు		3	0	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)		0	8	0
హిందీమొదటివాచకము 0 6 0 శబ్దకాముని (నిఘంటువు జేబులో నిముడునది)		1	4	0
శివులమహాశయిని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మూ॥ సత్యనా	...	2	4	0
రాయణశాస్త్ర విరచితము)				
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయమగ హిందీ నేర్పు	...	0	6	0
కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)				
రాష్ట్రభాషా హిందీ ప్రథమపుస్తకము (రామానందశర్మ విరచితము	వెల	0	3	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము		0	4	0
గాలపముపినాటకము 0—12—0 రామదాసునాటకము		0	10	0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1—0—0 సంగీత శమంతకమణి	...	0	8	0
తత్వమచ్యుతక ... వెల 1—0—0 సతీకా ఆస్థాశబ్దచింతామణి		0	12	0
వృషాధిప శతకము 0 2 6 ఒంటిమిట్ట రఘువీర శతకము		0	2	0
సర్వేశ్వర శతకము 0 3 0 నారాయణ శతకము		0	3	0
జీవకీనందన శతకము 0 3 0 కాళహస్తీశ్వర శతకము		0	4	0
శ్రీరామతారక శతకము 0 3 0 దాశరథి శతకము		0	4	0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

దేశీయ మహాజనసభ

సిద్ధకల్పమకరధ్వజ యొక్క గుణమును గుఱించి యేమి తెలు పునది ప్రజలకు తెలియునా?

దూదేశీయ మహాజనసభ మా సిద్ధకల్పమకరధ్వజను నిపుణులుగల ఒక సంఘముచే పరిశీలించి అది బాధపడుచున్న మానవుల కొక నిజమైన పరిష్కారసాధనని ప్రజలకు రూపింపుటకై ఒక యోగ్యతాపత్రికను, ఒక స్వర్ణపతకమును బహుమతిగా నొసరియున్నాడు.

60 మాత్రలు గల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 10

ఆయుర్వేదాపధములను శాస్త్రోక్తముగా కొంచమైనను లోపములేక తయారు చేయుటవలననే మా ఔషధములు సామాన్యులచేతను నిపుణులచేతను చేయబడు పరిశీలన కు నిలబడుచున్నవి.

The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd.

Having earned this rare honour from the Country's spokesmen, shall ever strive to live up to it.

BRANCHES :— Head Office: Managing Director and

G. T. Branch :— 44, Govindappa Naick Street, ESPLANADE BUILDINGS Senior Physician,

Mount Road Branch :—2/4, Mount Road. P. O. Box, No. 151. Ayurveda Ratna Pandit

Triplione Branch :—583, Pycroft's Road. MADRAS. Dr. N. V. SRI RAMACHARIU Ph. D Sc.

Mylapore Branch :— 'KAMALALAYA' - Royapettah High Road, Mylapore. Telephone Nos. 3034 & 2837. Telegrams : "Kalpam."

ఆయుర్వేద భూషణ
నోరిరామశాస్త్రి
ఎ. కే. వ. సి. వారి

శ్రీరవధాని

శిశువుకు చనుబాలు వృద్ధిచేయుచు
తియ్యని రసాయనము
వెల రూ 1—8—0.

ఆయుర్వేదనిలయము,
బెజవాడ.

అత్యద్భుతమైన చికిత్స

వాకుమారునకు 18 ఏండ్లనుండి చెవులు, చెవులలో హోరుమొదలైన బాధలు కలిగినవి. ప్రస్తుతము చెన్నపురి బ్యాంక్, అర్చి నియన్ వీధి 72 వ గృహమునందు కాపురమున్న తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణాపురం వాస్తవ్యులగు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారివద్ద ఒక నెలలోగా మందుయిప్పించునరీకి హోరుపూర్తిగా పోయినది. చెవులనుండి అద్భుతముగా మాయమైపోయినది.

హెచ్. యమ్. విల్సన్ సతీ.

56, పాక్లెస్ వీధి, పెంబూరు మద్రాసు, 3-8-20

శస్త్రసంబంధములేని చికిత్స

మద్రాసు, తేనాంపేటలోనుండు దినాకొబ్బామారు సి.కృష్ణ స్వామిరావు, రిటైర్డ్ డిస్పెన్సరీ అండు పెనుమృజ్జిగారివద్దనుండి. మ-రా-రా-శ్రీ పండిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు వారికి 72, అర్చినియన్ వీధి, మద్రాసు. ఆర్యమహాశయా, శరీరమునందు అతిముఖ్యభాగములలో కలిగిన తీవ్రమైన వాపు, హానికరమైన కుటుపు ఈరెండుమోస్తరుల వ్యాధుల ఔషధప్రయోగముచేతనే తాము బాగుచేయుటను శేనుమాచుటకు అనకాళి మొదలగునందుకు మీకు వందనను చేయుచున్నాను. చిత్తగించవలెను.

సి. కృష్ణస్వామిరావు, తేనాంపేట, 18-2-24.

మూత్రవ్యాధులవలన కలిగిన తీవ్ర

మగు బలహీనతను త్వరలో కుదుర్చుట కొషధము

మూత్ర వ్యాధులు మున్నగు ద్వంద్వవ్యాధులవలన గలిగిన తీవ్రమగు బలహీనతచేత దీర్ఘ కాలమునుండి నేను బాధపడుచుంటిని. తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురం కాపురమున్న, ప్రస్తుతము చెన్నపురి, బ్యాంక్, అర్చినియన్ వీధిలో 72 వ గృహమునందు కాపురమున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్లవారి ప్రఖ్యాతిని విని వారియొద్ద మందు పుచ్చుకొన సాగితిని. ఒక్కనెల ఆననరీకి పూర్తిగా గుణము కలిగినది.

ఆర్. జానదేశికంపిళ్ల బి. ఏ.

నలాతింపుత్తూరు, తిరునల్వేలిజిల్లా.

దీర్ఘమైన కడుపునొప్పికి అజీరికి

అద్భుతమైన చికిత్స

దీర్ఘ కాలమునుండి నేను యాత్రసంబంధమైనవ్యాధివలనను, చిక్కివ్యాధుల వలనను గలిగిన అతినరముల బలహీనతచే బాధపడుచున్నాను. నామాఖిలు నలుపులిగెను. కండ్రయందు పంటయొందెను. నాఉదాసీనత, అశ్రద్ధయే నాహీనస్థితికి కారణము. తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురంవాసియును ప్రస్తుతము చెన్నపగరము, అర్చినియన్ వీధిలో, నెం 72 బరు గృహమునందు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి అద్భుతసామర్థ్య సునుగురించి తెలిసినందున తక్షణమే నావ్యాధులకు వారివద్ద చికిత్సను శ్రీపారంభించితిని. నేను ఒకనెలవరకు వారిచికిత్సలో నుంటిని. ప్రస్తుతము నా వ్యాధులన్నియు నన్ను విడిచినవి. జి. యల్. ఫర్నాన్ డెజ్, పి. డ బ్ల్యూ. ఇస్సుపెట్టరు, ఎస్. ఐ. రైల్వే, తిరువాలూరు జంక్షన్, 2-5-1922.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు నరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్తపుష్టి మంచి ఆరోగ్య మునకు మూలము.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-రు. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్లను ఈతైలము ఉపయోగించును ఈ తైలమురాచిన పుండ్ల మానును. లోపలికి నూత్రలను తిన వలయును. అన్ని గాయములను చూపును, కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

చేలకు మందు వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ నూనెను రులపరాచిన పేలు ఈపి నశించును. కర్మ మునకు వెండ్రుకలకుహాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి.

మలబారుజిల్లా సహకారసభ

శంకరన్ వాయుగురు అధ్యక్షులు

చాఫూటు, డిసెంబరు 28:— నాల్గవ మలబారుజిల్లా సహకారసభ నిన్న యాచ్యుటి బోర్డు హాల్లో...

అధ్యక్షుల వ్యాసములో నాల్గవ గ్రామీణులు కాలుజారుల రయితులు పంపిన తంటలనే పంపింపబడినందున...

ఫివరీను ఆగ్రెజిటర్ కాబులవారు ప్రత్యేక ప్రదర్శన మేర్పాటుచేసిరి. ఫలహారానంతరమున వాయుగురు విషయ నిర్ణయసభ కార్యక్రమం విహించిరి.

అలిమూర్ జూబిలి

అలిమూర్, డిసెంబరు 28:— సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లా, సర్ అలీఇమామ్, సర్ సయ్యద్ ఫక్రద్దీన్, ప్రొఫెసరు తక్వీబ్రాహ్మీ విలియమ్సు మొదలగు మహాశయులు తొలమందియో అలిమూరు జూబిలికి వచ్చిరి.

ప్రసవజ్వరము మొదలగు వ్యాధులకు ఆమోఘమైన నివారణి

ఒకగొప్ప ఆయుర్వేదనికీర్తిచే నాభార్యకు గలిగిన గణములను గురించి ప్రజలలాభము నిజముగా చేసిన సంగతులను తెలుపుచున్నాను. నాభార్యకు ప్రసవమైన పిమ్మట 4వ రోజున ప్రసవజ్వరము వచ్చినది.

15-11-21 టి. లక్ష్మీనరసయ్య, 88, వరదాసుత్రియప్పనగర్, బార్లెను, మద్రాసు.

వాతావరణస్థితి

1928 సం. డిసెంబరు 30 -వ తేదీ బుధవారము

Table with 6 columns: Location, Wind Speed, Humidity, etc. Rows include various locations like Rajahmundry, Machilipatnam, etc.

సర్పాటలు:— గోపాలపురంలో ఆకాశము నిర్మలముగ మున్నది. తక్కినచోట్ల మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. విశాఖ పట్టణములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. రాత్రివేళికి మంచితపట్టణములో 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

యస్. ఆర్. దాసు కలకత్తా, డిసెంబరు 28:— యస్. ఆర్. దాసుగారు గవర్నరు జేసరలు ఎగ్జిక్యూటివు కౌన్సిలులో సభ్యుడుగా నియమింపబడినందున ఈజ్జు రెగోల్డ్ స్టాట్సు క్లబ్బువారు వారికి వికృతసంతకం. దాసుగారి రాక్షసు శతాధ్యక్షులు. (అ. ప్రె.)

చిరకాలమునుండి విడువక శరీరమునందు జీర్ణించిన వ్యాధులు కుదురుట

తిరువల్వేరిల్లా, కృష్ణాపురం కాపురములను ప్రస్తుతము చెన్నపురి జార్జిటవును, ఆర్మీయల్ కెఫె 72 వ గృహము వందు కాపురమున్ను, పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారి ఆయుర్వేదవ్యాధుల అచిరకాలములోనే అత్యద్భుతముగా గణమిచ్చుచున్నది. బలహీనత, రక్తము చెడుటచేరేరకు చిరుసెక్కి చర్మము నల్లబారుట, మెదడునందు మంట ఎల్లప్పుడును బుర్రకముగా నుండుటయును మొదలగు వాటిచే నేను 20 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని.

మిక్కిలి కఠినమైనట్టియు

చిక్కినట్టి చెవి సంబంధమైన వ్యాధులను త్వరలో కుదుర్చు బోషధము

26-2-23.

6. లేక 7 యేండ్లుమునుపు నా కుడిచెవిలో నొప్పియుండును. నేను దానిని లక్ష్యపెట్టలేదు. అయితే కొంతకాలము క్రిందటనే ఉన్నట్టుండి నా చెవిబాధ అధికమయెను. చెవి, అందుకు చేరినభాగములు అమితముగా ఉబ్బెను.

అతిమూత్ర వ్యాధిచే గలిగిన బలహీనతకు ఆమోఘమైన చికిత్స

తిరువల్వేరిల్లా, కృష్ణాపురం, కాపురములను ప్రస్తుతములో చెన్నపురి, జార్జిటవును ఆర్మీయల్ కెఫె 72 వ గృహమునందున్న పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారు అతి శ్రమకాలములోనే, నేను భుజించు ఆహారముచే నావ్యాధిని నివారణచేసినందుల కెంతయు కృతజ్ఞుడను.

పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారిచే కుదుర్చబడిన వ్యాధులు

ఆయుర్వేదవైద్యమును చేయుచున్న పండితులవారిని నాకు కొంత కాలమునుండియు తెలియును. అతిమూత్రము, మధుమ, మరికొన్ని చిక్కు-వ్యాధులు మొదలగువాటిని వారు బాగుచేయుటను నేను స్వయముగా చూచితిని. 13-11-1923 సి. కృష్ణస్వామిరావు, దివాన్ బహదూర్ రిటైరు జిల్లా అండు సెవన్ జడ్జి, తేనాంపేట, మద్రాసు.

అజీర్ణవ్యాధికి, దుర్బలత్వమునకు ఆశ్చర్యమైన నివారణి

కడివిన 2 సం॥రములు 6 మాసములనుండి విడువని అజీర్ణ వ్యాధి, నరముల బలహీనత యీరెండువ్యాధులచే బాధపడుచుంటిని. నేను కొన్ని గజములవారము నడచుటకును, ఒకగిన్నెనీళ్ళను త్రాగుటకును శక్తిలేకుండును. అనేకమంది ఆంగ్లవైద్యులతో యోచించి, వారినందఱుండి చికిత్సనొందియు గుణము లేకపోయెను. డాక్టరు కోమల్ గారు, గతించిన డాక్టరు సంజీవ రావు గారు మున్నగు నువ్రేసిష్ట ఆంగ్లవైద్యుల వద్దకును చికిత్స చేసికొనియు తాత్కాలికపు గుణముకూడ లేకపోయెను.

వాస్థితి మిక్కిలి అపాయకముగా మున్నప్పుడు తిరువల్వేరిల్లా, కృష్ణా పురవాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు జార్జిటవును, ఆర్మీయల్ కెఫె 72వ గల గృహమునందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. వారి వద్దమున్న ఇన్నాను తీసికొనుటకు ప్రారంభించిన తరువాత దిన దినమునను అద్భుతగుణము కలుగుచుండును. ఆరుతెలవైన తరువాత నాకు మునుపటి ఆరోగ్యము, పుష్టికలిగినది. నేనిప్పుడు సునాయాసముగ్గా మోడుమైశ్వరమున నడుచుగలను.

22-11-21 కె. శ్రీనివాస అయ్యరు, అసిస్టెంటు సీనియరు; పి. డి. బ్రూడి, సెలవుపైన నున్నాను.

అఖిలభారత మండల స్థానిక

సంఘసభ

(అలయిండియా డిప్యూటీ కమిషనరు)

సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు

ఎ. సి. కెల్కరుగారి ఉపన్యాసము

27 డిసెంబరు 1925 తేదీని కాన్పూరులో జరిగినది

సభాధ్యక్షులు, సోదరప్రతినిధులారా!

మీకందరకు నిచట స్థానిక మొసంగగలిగినందులకు నేను చాల సంతోషించుచున్నాను. ఈసభలో చర్చింపబడుచున్న విషయమునుబట్టి ఈసభ అపూర్వమనియే చెప్పవలసియున్నది. ప్రతి సామన్య కాంగ్రెసుమహాసభతోపాటు చాల యితరసభలు గూడ జరుగుచున్నవి. కాని జనసామాన్యమును రాజకీయ నుగను జాతీయముగను వృద్ధినిందించుటకు ప్రత్యేకముగ సంబంధించిన విషయము లాసభలలో చాలకొద్దిగానే చర్చింపబడుచుండును. స్వరాజ్యమును బడయుటకు జిల్లా స్థానికసంఘములు సాధనములుగా నుండుటకు తగినరీతిని వాని సుపయోగింపుడని పాచ్చిరింతుకు యీ యేడీసభ జరుపబడుచున్నది. ఈసభలు ప్రజల నియోజకసామర్థ్యమును వృద్ధినిందించి ప్రజాసత్తా పద్ధతిలో అనుభవమును కలుగజేయును.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ స్థానిక ప్రభుత్వ సమావేశము 1917 లో పూనాలో తొలిసారి జరిగినది. అఖిల భారతసభను జరుపవలెనను నభిప్రాయము దాక్టరు బాబాసాహెబు పరంజపీ గారికప్పుడు కలిగినది. గతనాలుగేండ్ల నుండియు స్థానికసంఘములను గ్రామపంచాయతీలను గూర్చి పరంజపీగారు చాల ప్రచారమును చేయుచుండిరి. వారి ప్రచారము వాకు నచ్చినందున నేనును సాహకారులమును గూడ పనిచేసితిమి. వాని ఫలితముగ నే నే డీసమావేశ మిచట కూడినది.

అఖిలభారత మహాసభ దేశీయ ప్రతినిధి సభలలో ఉత్తమోత్తమమైనది. ఆసభలో స్వరాజ్యము కాననోల్లంఘనము మున్నగు విషయములు చర్చింపబడును గాని ఆతీర్మానములతో కొద్దిగానైన తమకు సంబంధ మున్నదని గ్రామములలో నుండుజనులు గ్రహింపజాలరు. గ్రామములనుండి వట్టములకు రాకపోకలకు సదుపాయములు, మనుష్యుల పశువుల వ్యాధులను నివారించుట, ప్రాథమికపాఠశాలలు, దారిద్ర్యమును తొలగించుట మున్నగు సమస్యలను మాత్రమే వారు క్రేడగా గమనించెదరు. వారికి ప్రభుత్వముగా వెనుకటి ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యమని మాత్రమే తెలియును గాన యిప్పటి ప్రజాపరిపాలనపద్ధతి వారికి తెలియదు. ఈచెండింటికిని స్థానికసంఘములు మధ్యమజలీయని చెప్పవలెను. ఈసంఘసభలలో ప్రజలకు ముఖ్యముగా సంబంధించు విషయములు మాత్రమే చర్చింపబడును. ఈసంఘములను ఎన్నికల పద్ధతులును ప్రజల బాధ్యతలును ప్రజలకు తెలియును గాన నవి క్రమముగ ప్రజాసత్తాకముగా పరిణమించగలవు.

స్వరాజ్యమున కభ్యాసము

జనసామాన్యమునకు సంబంధించిన పనులలో కాంగ్రెసు వారు చేయదగినవి రెండు కలవు. నవీన స్వరాజ్యస్వరూపమును గూర్చి బాగుగా ప్రచారము చేసి ప్రజలకు బోధించుటయును అందులకు తగిన అభ్యాసము నిచ్చుటయును ఈవిషయమున స్థానికసంఘముల యుపయోగము నింతవరకును కాంగ్రెసువారు గమనింపనందులకు నేను వారిని నిందింపను. కాని అసహాయోద్యమము విఫలమగుటవలననే ఆతివంతాపకరమగు అనుభవ మిటీల దేశీయులకు కలిగినది. వానినిజిట్టి కాంగ్రెసువారు కనులుదెరచి మరల వాలోచింపవలసియున్నది. స్వరాజ్యమును నిరంకుశోద్యోగుల యొద్దకుండి లాగుకొనుటకు వలయు కత్తి జనుల కింకను కలుగనేలేదని దీనివలన స్పష్టమైనది. కాంగ్రెసువారు స్థానిక పురపాలక సంఘముల కెన్నిదను ఆంక్ష విధించియుండలేదని నేనొప్పుకొందును. కాని కాంగ్రెసువారు గాసభలను వశపరుచుకొనవలెనని మాత్రము కాంగ్రెసు వారెన్నడును ఆదేశము నొసగలేదు. ఇతర కారణము లేలున్నను కాంగ్రెసువారిటులు నుపేక్షవహించుట వలననే ప్రత్యేకముగ వీభారతమండల స్థానికసంఘసభ జరుపబడవలసివచ్చినది. దీని ఆవశ్యకతకు దొరతనమువారి లెక్కలే ప్రజల నిదర్శనముగా నున్నది. భారతదేశమున (బ్రిటిషు ఇండియా) నివసించుచున్న ప్రజలలో 100కి 10 మందిమాత్రమే పట్టణములలో నివసించుచున్నారు. తక్కిన 90 మందియును గ్రామములలోనే

నివసించుచున్నారు. గ్రామముల స్థానిక పరిపాలనమును సాగించుటకు 221 మండలసంఘములును 556 తాలూకాసంఘములును 800 యూనియను సంఘములును పనిచేయుచున్నవి. వీనికి ఆదాయము మొత్తము 11 కోట్లు. దామాషాను ఒకకోట్లకు ఆదాయము 5 లక్షల రూపాయలు. సభ్యుల ప్రయాణపు ఖర్చుల క్రిందనే 11 లక్షలు వ్యయ మగుచున్నవి. స్థానిక సంఘముల సభ్యులలో 100 కి 90 మంది ప్రజలు ప్రతినిధులు 10 మంది ప్రభుత్వనియమితులు నుందురు. అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను సామ్య చాల సంఘముల కియ్యబడియున్నది.

గ్రామ పంచాయతీలు

స్థానికసంఘముల తరువాత గ్రామపంచాయతీలు ముఖ్యమైనవి పెద్ద గ్రామములన్నిటిలోను పంచాయతీ లేర్పరుపబడెను. 1924-25 కు పూర్వము 5500 గ్రామసంఘము లుండెను. అవత్సరమున 6001 గా పెరిగినవి. వీలక్రింద నున్న జనసంఖ్య (65 మిలియనులు) 60,50,000 మంది. దేశ విస్తీర్ణమును కొట్టకొలది జనసంఖ్యనుబట్టి చూచినచో గ్రామ పంచాయతీల లెక్క చాల అసంతృప్తికరముగనే యున్నది. బొంబాయిరాష్ట్రమున కలిగిన అనుభవమే దేశమున కంతటికినిగూడ నన్వయించును. తమపై పన్నులనునేనుకొనుటకు ప్రజల కిష్టము లేనందుచే ప్రజలందరను పంచాయతీలను నిరసించుచున్నారు లోకలు బోర్డులకు ను గూర్చి విచారణ చేయుటకు బొంబాయి స్థానిక ప్రభుత్వ మంత్రుల రెండు సంఘములను నియమించెను పంచాయతీలు చిన్న చిన్న క్రిమినలు సివిలుకేసులను విచారణ చేయుటకు అధికారము నిచ్చుటనుగూర్చిగూడ విచారణ చేయబడెను. ఆరెండుసంఘములును చేసిన సూచనలక్రకారము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు పనిచేసినచో యీసంఘములు హెచ్చుగా ప్రజలఆదరమును బడయగలవని తోచుచున్నది. ఇది వరకే పన్ను లధికముగా నున్నందున కష్టములకు పాలగుచున్న ప్రజలయెదుట మరల పన్నుల పేరెత్తినచో వారికిసంఘములపై ద్వేషము కలుగుట నిశ్చయము.

ఆయా రాష్ట్రముల పరిస్థితులునుబట్టి స్థానికసంఘముల చట్టములు చేయబడునుగాన అవియన్నియును అన్నివిధములు గానుండునుగాని ఒకవిధముగా నుండవు. భారతప్రభుత్వమువారి స్థానిక ప్రభుత్వపద్ధతిలోమాత్రము భేదముండదు. 1918 లో భారతప్రభుత్వమువారు ముఖ్యముగ నొక ప్రకటన నీవిషయమునచేసిరి. దొరతనమువారికి సానుభూతి లేకపోవుటవలన ఆ సహాయోద్యమ ప్రాబల్యమున కాసన సంఘసభ్యులకు శ్రద్ధలేకపోవుట వలనను అవియైన సరిగా నెరవేర్పబడలేదు. కానసభల బహిష్కారమును కాంగ్రెసు వారు రద్దుచేసిన పిమ్మట జాతీయవాదులు హెచ్చుగా మ్యునిసిపలు సంఘముల కెన్నుకొనబడిరి. లోకలుబోర్డుల విషయమున వారి ప్రయత్నమంతగా సాగలేదు. ఇప్పుడు వీనినిగూర్చి మరల బాగుగా వాలోచించి ఈసభవారు కొన్ని పద్ధతులను నిర్ధారణచేయలేను. అన్ని రాష్ట్రములలోని స్థానికసంఘముల చట్టములనుగూడ పరివిపలనియే యున్నది. ఎన్నుకొనబడిన బోర్డుల సభ్యులు ఆసనరణలను తమసంఘముల ద్వారా నెరవేర్చవలసియున్నది. ఈరీతిగా చేసినచో కొన్ని ఏండ్లలో రాష్ట్రీయకాసన సంఘముల సభ్యులకును స్థానికసంఘముల సభ్యులకును పరస్పర సహాయము సంబంధ మధికమగును. ఆరీతిగా త్వరలో దేశము ప్రజాస్వామికపద్ధతినివృద్ధినిందింప గలదు" అని కేల్కరుగారు నుడివిరి. (మహారా 27-12-25)

ఒక ఉపాధ్యాయుని విచారకరమగు మరణము

గుత్తినుండి బి. లక్ష్మణస్వామి బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు మా కిట్లు వ్రాయుచున్నారు: గుత్తి లండను విషమ హైస్కూలు ప్రాధానోపాధ్యాయులగు యస్. వెంకటరామయ్యగారు బి. ఏ. యల్. టి. గారు 26 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు విచారకరమగుదుర్వరమునకు పాలైరిని తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాను. ఆధాదు ద్వంద్వీయగుటచే పారణయొనర్చి మంచముమీద పరుండి నిద్రించుచుండెను. ఇంటికప్పుడై 5 మంది కూలివారు నువ్వులను కొట్టుచుండిరి. కష్టము కూలిపోయెను. మంచముమీద నిద్రించుచున్న అయ్యగారిపై పెద్దరాయిము పడుటచే వారు మరణించిరి. వీరు 20 సంవత్సరములనుండి ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నున్నారు. వీరిమరణము నగరవాసులకందరకు ధాఃఖమును కలుగజేసినది. వీరికి వివాహమైన కుమార్తెయొకరై ఒకకొడుకు భార్యయున్నారు.

జాతీయపతాకోత్సవము

కేల్కరుగారి అసంతృప్తివాక్యములు

కాన్పూరు తిలకునగరు, డిసెం 29. నేడుముందు మన జాతీయపతాకముకర్త కాంగ్రెసు వాలంటీరు లందరూ తమ ఖద్దరుదుస్తులతో ఒక్కొక్కరుగా జిల్లి అభివందనము లర్పించిరి. బ్యాండు వాయింపబడెను. అంబులేన్సు షెర్ వారు తమచాతుర్యమును కనబరచిరి. ఈయత్నములో స్త్రీ వాలంటీరులుగూడ పాల్గొనిరి. స్వాతంత్ర్యవీజములు వాలంటీరులుగా పనిచేసిన సంవత్సరకాలమును ఆమె వారి సహాయమును గోరుచునే యుంటి ననియు, వారిసహాయము లేక తా నేమియు చేయజాలక పోయెడిదాననియు సరోజినీదేవి చెప్పెను.

ఈయత్నము తన పేరుగలిగిన ఫలమందు జరుగుట తనకు సంతోషమేననియు వాలంటీరులు ఒక్కొక్క అడుగు భూమిమీద పెట్టుచుండగా, తనహృదయముపై పెట్టిన ట్టుండె ననియు ప్రారంభించి కేల్కరుగారి కిట్లు చెప్పిరి:—మియొక్క నడవడి మియొక్క శిక్షణము కాంగ్రెసులో జరుగుచున్న చర్యలకంటె చాలబాగుగనున్నది. కాని మీమడిపాదము ఎడమ పాదము సరిగా పడుటలేదు. కాంగ్రెసు విషయము లిట్లే జరుగుచుండును (నవ్వు) కాని మీకు మరొకంతకాలము శిక్షగరవిన ట్టుయిన కుడికాలును ఎడమకాలును సరిగాపడునని నమ్మెదను. (చప్పట్లు)

తన పెద్దన్నయ్య యుద్ధరంగమునుండి వెడలిపోయెనని (అచ్చటికి రాలేదు) మాలానామహమ్మదీగారు చెప్పిరి. ఒక స్త్రీ వాలంటీరుగూడ చక్కగా నుపన్యసించెను. అచ్చట కూడినవారందరూ జాతీయపతాకమునకు అభినందనము లర్పించుటతో ఉత్సవము ముగిసెను. (ఆ. స్పెషలు సర్వీసు)

లాలా లజపతిరాయిగారు

అసెంబ్లీలో కేల్కరుగారిసానము

వహించెదరా!

కాన్పూరు, డిసెం 29:—

కాంగ్రెసు కాసనసభలందు స్వరాజ్యపక్ష కార్యవిధానమును బూనుటవలన లాలా లజపతిరాయిగారు అసెంబ్లీలో స్వరాజ్యపక్షమునకేరి యన్. సి. కేల్కరుగారు రాజీనామా నిచ్చినందువలన అసెంబ్లీపార్టీ ఉపనాయకుడుగ నెన్నుకొనబడుదురని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

సరోజినీదేవి

అలిగరుజూబిలికి వెడలుట

కాన్పూరు, డిసెం 29:—

సరోజినీదేవి అలిగరులో జరుగుచున్న విశ్వవిద్యాలయపు జూబిలీసందర్భమున జరుగు సుహృద్వియోత్సవమును జూచుటకు వెడలుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ విజయానందరాయి ఆశ్రమము

(తుంగభద్రా - బళ్ళారిజిల్లా) (ఎం. అండు ఎస్. ఎస్. రైల్వే)

మ-రా-రా-శ్రీ, పండితస్వామి శ్రీనివాస అయ్యగారు. అవర్గత్, 72 ఆర్మీయింపేషి, మద్రాసు. ఆర్యమహాకథా, శ్రీనుకు వైద్యరాజా!

నా ఆశ్రమసంబంధమైన మామూలు పనులను నిర్వహించుటకు వీలులేక ఆకస్మాత్తుగా నన్ను బాధపెట్టుచుండిన కఠినమైన వ్యాధులనుండి నన్ను అంతర్వర్తలో తప్పించి ఆరోగ్యవంతునిగ జేసినందుకు నాకృతజ్ఞతను వెల్లడిచేయుటకై అనుజ్ఞనొసగవేడెదను. నేను తమవద్దకు వచ్చినప్పుడు నా రెండుచేతులందును నొప్పియుండెను. ఎడమ కనురెప్ప వాచియుండెను. శస్త్రచికిత్స చేయించుకొనుటకు తగిన సమయముని ఒకరు తెలిసిరి. శస్త్రచికిత్స వ్యాధికి మూలకారణమును ఖండించిన, మరియొక క్రొత్త వ్యాధిని గలిగించునను ఉద్దేశముతో శస్త్రచికిత్సను చేయించుకొనుటకు నాకు యష్టములేక అందరూ గొప్పగా చెప్పకొనుచుండినట్టి మివద్దకు చికిత్సకై వచ్చితిని. నాకు మంచుగొంతు గలిగినది. భగవత్పక్షిగల

విజయానంద.

ఎంతటి అధఃపతనము

ఒకవిలేఖరి లేఖ

అసహాయపథమునుండి వాయువ్యమున మనము కేవల సహాయపథమునుకే జారిపోవుచున్నాము. త్వరలోనే యొక శత్రుచికిత్సను గూడ మనము జరిపెదము. దానితో నిరుపయోగమును మొండెముతప్ప మరేదియును మిగలదు. చక్కగా పరిపాలింపబడిన ఒక జాతీయపాఠశాలను దొరతనమువారి మోదించవలెనని కోరగా వారు కొన్నివరతులనుకోరి “ప్రధానో పాధ్యాయుడు రాజీనామానిచ్చుటయే గాక పాఠశాలతో నా తని కే విధముగ సంబంధమునుగూడ నుండగూడదు. పాఠశాలా భవనములలో సత్యము నివసించగూడదు. విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను రాజకీయసభలకు వెళ్లగూడదు. ప్రభుత్వ ప్రతిహత విజృంభణములలో కలియగూడదు. ఇటువైని అసహాయోద్యమము జరుగుటకు బాటగా నవకాశములేకుండ పరిపాలనా నిబంధనలను పూర్తిగా మార్చవలెను.” అనిదొరతనమువారు తెలిపిరి. ఇంకొక పాఠశాల విషయము ననుసరించి ప్రసిద్ధులగు భారతీయులు వ్రాసిన గ్రంథములను కొన్నిటిని పాఠశాలాగ్రంథాలయమునుండి తీసివేయవలెననికోరిరి. ఇంకను మరి కొన్ని అవమానకరములను వరతులనుగూడ విధించిరి. పంజాబు లోపైనిక పరిపాలనాసరమున పాఠశాలనుండి తొలగింపబడిన విద్యార్థులను మరల చేర్చుకొనుటకు విధింపబడిన వరతులు దీని వలన స్వరూపుల ముప్పునుపై. ఈజాతీయ పాఠశాల ఉపాధ్యాయులను విద్యార్థులను పంజాబు వృత్తాంతమున మరచిపోయి నటులున్నది. అసహాయోద్యమము క్రొత్తపద్ధతిగాన నడివెరవేరిన టులదూర నవకాశములేదు గాన దానిని గూర్చి నిరసనభావము కలిగిన కలుగవచ్చు నేమోగాని ఈరీతిగా బానిసత్వముతో కూడిన సహాయమున కొడబడుటకు మాత్రము నాకెట్టి కారణమును కనబడుటలేదు. ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకునుగూడ ఆత్మగౌరవ ముండగూడ అందములైన భవనములలో నుంచబడి చక్కగా పరిపాలింపబడుచున్న ప్రభుత్వ పాఠశాల కంటెనుగూడ ప్రాతగడితలో నుంచబడి సరిగా పరిపాలింపబడిన జాతీయ పాఠశాలయైనను గూడ ఎప్పుటికిని అదియే శ్రేష్ఠమైనదగును. అని యీవిలేఖరి వ్రాసెను. ఒకఉన్నత పథమునుండి యొకమహాభ్యుదయగాని ఒక సంఘముగాని క్రిందకు జారి నారంభించినచో మొదట ఏమెట్టునుండి ప్రైవేట్స్ ఆమెట్టుకంటెను గూడ క్రిందికి పోవుట సుభవింపచుండును.

(ఎంగు యిండియా 24-12-25)

* * *

అరేబియానుండి నూలుచందాను పంపుట

సాహెబు ఖురేషిగారు

హెడాజీ ప్రతినిధులుగా వెల్లినవారిలో నొకరగు ఖురేషిగారిచే అరేబియాలోనున్నారు. డిశంబరునెల కాయన పంపబడిన నూలుచందా నాయన అరేబియానుండియే పంపిరి. ప్రతినభ్యుదయ యీరీతిగా ఎన్నిపనులు తనకున్నను తానెదట నున్ననుగూడ తప్పకుండ ప్రతి నెలయును చందాను పంపుచున్నచో తంతుకారకసంఘనిర్మాణసంకల్పము తప్పక కొనసాగ గలదు. ధనముచందా నిచ్చువారు ఏకమొత్తముగాగాని ప్రతినిధి చేతగాని పంపిన చాలును. స్వయముగా పనిచేసి పంపగోరు వారు సరిగాను శ్రద్ధగాను పంపుటకునునోవిజయము హెచ్చుగా నుండవలెను. కావున సంఘసభ్యులగు స్త్రీలును పురుషులను తమ భాగ్యతలను గుర్తింతురుగాక (మో. క. గాంధీ. ఎంగు యిండియా-24-12-25.)

* * *

మీ సుగుణమును వెల్లడి చేయకుడు

మీరు ఉపవాసములను ప్రార్థనలను తపములను చేయుచున్నారని వానిలో నేదో కొంత లోప ముండుటవలననే సరియగు ఫలితము కలుగకుండ నున్నదని నాకు లోమమన్నది. ఈ నియమములు ఫలము నొసంగవలెనని వానిని గోప్యముగా నుంచవలెనని వెల్లడి చేయగూడదు. పూర్వమునుదామకొనుచు పాపమును బయట బెట్టుము అని శాస్త్రములుగూడ తెలుపుచున్నవి. అని ఒక విలేఖరి నాకు వ్రాసెను.

ఇతడు తెలిసిన విషయమున చాల సత్య మున్నమాట నిజమే. కాని నా ప్రత్యుపలలో కొన్ని ప్రహేళికలు నిమిత్తము జరుపబడినవిగాన వానిని తప్పుకొనవలెననియేయున్న

శ్రీ సరోజినీ ప్రశంసావేశము

సీ. నారద విజాని నాదసుధాధార

కెనయైన మధురవక్తృత్వముహిమ
ఆంగ్లభాషావిత్తాద్భుతప్రజ్ఞచే

ఆంగ్లకవులమెప్పు నందు ఘనత

అభినవజాన్వీ మహారాజ్ఞినినిమించు

పలుచైర్యసాహసభాగ్యగరమ

అభిలభారత మహిభాదర్య మానట్లు

దేశమాతను గొల్చు దివ్యదీక్ష

నీరుసామ్యులె యనవలె నిత్యయుముగ !

ధన్య లెన్వరు నీకంటెమన్యచరిత !

అనవరతలోకసంసేననానురక్త !

శ్రీసరోజినీ నాను ప్రసిద్ధభక్త !

ఉ. ఇప్పుడు కాన్పురంబున వహించితి దేశసభాధిపత్యమో
యొప్పులకువ్వయెల్లరునోహోయనిమెచ్చనమూల్యవాద్యులతో
గుప్పితి వెంతదృష్ట ముట గూడినవారిది ! అట్టిభాగ్య మే
చొప్పుననబ్బినమ్మ ధనశూన్యత గుండెనున్న బోంట్లకున్ ?
గీ. రాజకీయపు సింహాంతరాజి యనంగ
అందఱకు సమ్యక్తముగాని దగుటచేత
భిన్న భావంబు లెన్నియొ యున్న నేను
అవి యడ్డముల్లాపు ని న్నభినుతింప.
గీ. నీరుసామ్యులు, నీకెత్తులు, నీచరిత్ర
అద్భుతానందభాసంబు లనరక కేయః
బుద్ధిజాలక తెప్పితి నిట్టిరీతి
జలద్రునకు నూలిపోక గను సరణిగాంగ.

చ. అనుపమతాపకీయసుగుణాభిమూర్త్యముచేత గార్జునుల
విమతఫలంబు లొందంగను, నిత్రుతక్తి ర్రియుదాస్యము క్రియున్
గని మనమాతృదేశమకం గ్రాలంగ నీకుఁ డనుగ్రహించుక
కనియెనరింతుఁ బ్రార్థనము హెండవకోకిల ! శ్రీసరోజినీ !
అనకాపర్తి } జనమంచి నీతారామస్వామి.
29-12-1925 }

దక్షిణేశ్వర బాంబు కేసు

మరియొకవంగీయుని అరెస్టుజేయుట

రంగూను, డిశంబరు 29:—దక్షిణేశ్వర బాంబుకేసు నందు పాల్గొనినట్లు అనుమానముగల సుధాంతు శేఖర చౌదరి గారిని సీ. ఐ. డి. యిన్స్పెక్టరు సోధి అరెస్టుసింగారు యిచ్చట అరెస్టుజేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి, డిసెంబరు 29:—బరోడా పోటీ ఆటల లో గెలుపొందిన మహారాజీ బాలికాపాఠశాల కళాశాలలోని స్త్రీలకు బహుమతు లిచ్చుచు స్త్రీలకును శరీర న్యాయము మనవరమని మహారాజీగారు చెప్పిరి. (ప్రీప్రెస్)

బొంబాయి, డిసెంబరు 28:—క్రిష్ణమణివారములో దూరదేశములవారికై తక్కువరేటుమీద పంపబడిన ఆభినందన సంధేశముల మొత్తము 25,000 పైగా నుండెనని ఈస్టర్న్ టెలిగ్రాఫు కంపెనీ వారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

డి. సేను కొన్నిటిని గోప్యముగా నేయుంచగోరెదనకాని ప్రజలు దానినిగూడ సాగనిచ్చుటలేదు. కావున కలిగినంతభయంతోనే సేను తృప్తినింపవలసియున్నది. ప్రత్యేక ప్రత్యేకములను వెల్లడించవలెనని నా కెంతమాత్రమును లేదని సేను నాఅంతరాత్మకు విన్నవించిన చాలును. ప్రజోపయోగము కొరకు చేయబడిన వ్రతములవలన ఫలితము వెంటనే కనబడకపోయినందువలన నాకేమియును చింతలేదు. వానివలన ఫలితముతప్పక కలుగునను నమ్మకము నాకు పూర్తిగానున్నది. చెడ్డపనికి గాని మంచిపనికి గాని వెంటనే గుణము కనబడిన గాని నమ్మజాలనివాని నమ్మకము అగమమైనది. ఫలితము లేకపోయినపుడే మునుష్యుని భక్తివిశ్వాసములను భగవంతుడు పరీక్షించును. అప్పుడే మానవుడు అత్యధికముగ విషయమును చూపవలెను. పరాజయమునకును కార్యభంగమునకును గూడ సర్వేశ్వరుని సంకల్పమే కారణమనియును దానిని తన (మానవుని) మేలుకొరకే భగవంతుడు భంగపరిచెననియును గూడ భక్తుడు గ్రహించి కాంతిని చెందును. (మో.క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా-24-12-25)

మదగామవార్తలు

గవర్నరుగారు పర్రాకిమిడి బోవుట:—గోదను ప్రభువుగారు పరివారముతో సహా జనవరి 26న లేదిన పర్రాకిమిడి బోయి తిరిగి 30వ లేదిన వత్తురు.

క్యాలెండరు:—కర్నూలు జిల్లా పత్రికొండలోని వింధావతి ప్రెస్సువారిచే ప్రచురింపబడిన క్యాలెండరును పంపదములతో నందుకొంటిమి.

బాలభట ప్రదర్శన నిధి:—గవర్నరుగారి విన్నపమునకు బదులుగ బాలభటప్రదర్శననిధికి తుదిగవనిరాశములు గూడ వచ్చినవి:—అలగన్న చెట్టిగారు రూ 500, బంగినపల్లి నవాబుగారు రూ 100, ఉదయరహస్యం జమీందారు రూ 100

సుగుణవిలాస నభ:—ఈనభవారు 31వ లేదిన గురువారం సాయంకాలము 5-30 గంటలకు మృత్యుకటిక నాటకమును, జనవరి 1వ లేదిన శుక్రవారం సాయంకాలము 5-30 గంటలకు నందనాదు నాటకమును అరవమున విక్టోరియా థియేటరులో ప్రదర్శించెదరు.

సీతారామాంజనేయనాటకసమాజము:—నిన్న సాయంత్రం సమాజమువారు, ఎప్పుడో ధియేటరునందు, ద్రౌపదివిస్త్రాసపారణ నాటకమును మనోరంజకముగ ప్రదర్శించిరి. ద్రౌపది విదుర, భీమ, దుర్యోధను, వికర్ణ, కృష్ణజరాసంధ ముఖ్యపాత్రధారులు తమపాత్రల నాద్యంతయు మనోరంజకముగ పోషించినభ్యుల ప్రశంసనందిరి. అన్యపాత్రధారులుగూడ లోను లేకుండ నిర్వహించి వన్నె చెచ్చిరి.

వీటిల్లుపార్కు వేడుకలు:—ఫైరుఇంజను పోటీవ రీతి:—ప్రతినవత్యరము జరుగువిధమున నిన్నటిదినము ఫైరుఇంజను సమపువారియందు పోటీవరీతి జరిగెను. ఫైరుఇంజనును ఆవరణమునందంతయు త్రిప్పి ప్రభమును నీళ్లను చల్లగల ద్రైవరుకు బహుమతిఇచ్చుట కేర్పరపబడెను. మార్చిమ గారు ఇతరుల కన్న రెండు నిమిషములు ముందుగ ఈపని చేయగలిగి పోటీయందు విజయముగాంచిరి. 1918 సంవత్సరమునుండి వీరు యీ పోటీయందు గెలుపొందుచున్నారు.

రాకపోకలు:—చీఫ్ ఫారెస్టు ఇంజనియరు మార్చిమ గారు రుంపతీనమేతిముగ నేటిదినము ఉదయం చెన్న పురికి వచ్చిరి. రైల్వేల గవర్నరు మెంటు ఇన్స్పెక్టరు కలనలుకవీగారు నేటిదినం ఉదయం మెట్టుపాలెం మెయిలులో చెన్న పురికి వచ్చిరి. చెన్న పురి పోర్టుట్రస్టు అధ్యక్షులు లెస్లి నెంటు కలనలు బ్రాడ్ ఫెల్లు వెస్లిగారు నేటిదినం ఉదయం కలకత్తానుండి చెన్న పురికి వచ్చిరి.

గోదావరిజిల్లా సెషన్సు జడ్జి సుందరంకెట్టిగారు నిన్న రాత్రి గోదావరికి ప్రయాణమై వెళ్లిరి.

దక్షిణ ఇండియా రైల్వే ఏజెంటు పర్మిగోధీరాగారు నేటిదినం ఉదయం తిరుచనాపల్లినుండి చెన్న పురికి వచ్చిరి. వీరు రైల్వేల కమిషనరు అగు హింద్లీగారిలో కలసి దక్షిణ ఇండియా రైల్వేలను విద్యుచ్ఛక్తిసహాయముతో నడుపు విషయమై ఆలోచించెదరు.

హెచ్. యం. హుడ్. ఐ. సి. ఎస్ గారు నేటిదినం ఉదయం చెన్న పురికి వచ్చిరి.

సుజరాత్తు పాంచమహల్లులో సంచారము జేసినవచ్చిన సర్ మనిలాలు మెహతాగారు బొంబాయి వైపు ప్రతినధితో మాట్లాడుచు అవొప్పట్ల కరువు భయము లేదనియు, ప్రభుత్వము వారందుకు తగిన ప్రయత్నముల జేసిననియు చెప్పిరి.

పంజాబులో నిదనరకు విద్యాభ్యాసంగమంత్రిగ నుండిన భానుబహదూరు షేకు అబ్దుల్ క్యాద్రీగారు నిన్న అలిఖరు మస్లిం విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానోపన్యాసము నొసంగిరి.

బొంబాయిలో ఇక స్పెక్టరు మ్యూజీ తన డివిజనులో జూదముల జరుగ నిచ్చుచుండుటచే పోలీసు కమిషనరు విచారించి ఆయనను పోలీసు జమేదారును డిప్యూటీ సీ ఒకరిద్దరు ఆఫీసులను హెచ్చరించిరి.

దివితాలూకా వార్తలు

(ఒక విశేషి)

తాలూకాబోర్డు తగయిదా

మా బందరు తాలూకా బోర్డుకు గత డిసెంబరు 15 లోనే క్రొత్తయెన్నికలు జరుగవలసియున్నవి. కాని కొంద రభ్యర్థుల నామినేషనుల నామినేషనులు లేబడిన దావాలవల్ల యంతవరకును యెన్నికలజరుపుట కవకాశము లేకపోయినది. సదరుదావాలకు తీర్పులు చెప్పబడినట్లును సదరుతీర్పునందు యిది వరకు దాఖలుచేయబడిన నామినేషనులే ఖాయపరచబడినట్లు ను తెలియచున్నది. ఇందునుబట్టి త్వరలో నిక యెన్నికలు జరుగునని తెలియచున్నది. కాని పలువురు యీ జరుగుయెన్ని కలకు ప్రాతినిధ్యప్రకారము వోటర్లు పోటుచేయుటా? లేక క్రొత్తతీర్పుప్రకారమా? అని అభిప్రాయపడుచున్నారు. వరల అనవసరతగాదాలకు అవకాశమివ్వక యంతకాలము గడచినది కనుకను, క్రొత్త డైరెక్ట్ టీస్టు తయారగుచున్నది గనుకను, క్రొత్తతీర్పుప్రకారమే పోటుచేయుటకు న్యాయము. ధర్మము.

వోటరుల తీర్పులు

నవంబరు నెలలో ప్రకటింపబడిన వోటరుల తీర్పునందు చాలామంది వోటరులకేర్లు లేనందున పలు గ్రామములనుండి చాలామంది క్రొత్తవోటరులు తమ పేర్లను నమోదుచేయవలసి నదిగా దరఖాస్తులను సకాలములో పంపుకొనియున్నారు. ఈ దరఖాస్తులన్నింటిని విచారించుటకు యీ నెల 23, 24 తేదీలయందు అవనిగడ్డుకు ఆయా గ్రామకరణములను పిలిపించి విచారించగా యీ దరఖాస్తులన్నియు వట్టివేయనియు, వోటరు నిచ్చువాక్కు లేదనియు గ్రామకరణములు రిమార్కులను వ్రాసి వట్లు తెలియచున్నది. దీనికికారణము విచారణాధికారి యంత మంది వోటర్లు చేరవలసియుంటే యెందుకు చేర్చలేదనియు, అందుకు తగినసంజాయిషీ యాయవలసినదనియు కొరగా అట్లు చెప్పినట్లు తెలియచున్నది. ఈదరఖాస్తుల అంత్యవిచారణ దినమున 31-1-1926 తేదీని బందరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి ఆఫీసుకుపోయి తమ వోటువాక్కును నిలుపుకొనుటకు ఆయా దరఖాస్తుదారులు ప్రయత్నించెదరుగాత.

ఉపాధ్యాయమహాసభలు

కాజుగ్రామమున యీ నెల 30 తేదీని దివితాలూకా ప్రాథమిక పాఠ్యాయమహాసభ మ-రా-శ్రీ చిట్టా సుందరా మయ్య బి. ఎ. బి. యల్. గారి అధ్యక్షతక్రిందను 30 తేదీని ప్రాతః కృష్ణావంశల ప్రాథమిక పాఠ్యాయమహాసభ కృష్ణాజిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షులగు మ-రా-శ్రీ రావుసాహెబు కట్టమంచి కొదళంకెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రిందను జరుగును. ఆహ్వానసంఘము వారు విరివిగా ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. ఈసభల నిర్వహణకు ఆగ్రామకర్తలు పలువిధముల తోడ్పడుచున్నారు. ఈ మహాసభలయందు తమకుగల కష్టసుఖములను నిర్భయముగా చర్చించి తమధర్మములను నిర్వహించెదరుగాత.

ముక్కోటియేకాదశి

శ్రీకాకుళమున యీ నెల 22 తేదీయందు వైకుంఠ యేకాదశి వ్రతమును అత్యంతవైభవముగా జరిగినది. ఈసంవత్సరము రెండుయేకాదశులు వచ్చుటవలన జనము అంత విపరీతముగా రాలేదు. ఆనాడు ఆగ్రామములు చుట్టుపట్ల గ్రామముల నుండి వసూలుచేసిన ద్రవ్యముతో అచ్చటనుండినవారందరకు సమారాధనలను గావించిరి. శ్రీ మా చల్లపల్లి రాజాగారు యీ వ్రతమును జయప్రసాదముగా జగ పుచ్చునందులకు వంద నములు.

అద్భుతమైన నివారిణి

వ్యాధిగ్రస్తులకు ఒక వర ప్రసాదము

దీర్ఘ కాలమునుండి తీరని చిక్క-వ్యాధిచే బాధపడుచుం టిని. నాదేహమును అనేకచోట్లలో తిమ్మరు యుండెను. అరకాళ్లయందు కూడ బాధకరమైన పుండ్లు యుండెను. అది మేహసంబంధమైన నీరుచే కలిగినవనియు, అందుచేతుడరదనియు అనేకవైద్యులు తెలిపిరి. అదియుకూడ యింకను హీనస్థితి వచ్చుననీకూడ తెలిసిరి. కట్టకడపట తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, బార్నిటౌను ఆస్పిరియన్ పిథి నెం 72 రు, గృహమునందుండు పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. ప్రస్తుతము నా కురుపు లన్నియు పూర్తిగా మానినవి. ఎన్. ఆర్. కేశవప్పల్లె బోర్డు ఆఫ్ రెవెన్యూ బిల్డింగులు, మద్రాసు. 17-11-1920.

1924 సం॥ 8 నెంబరు బిల్లు

(గ్రామపంచాయతీలకు సవరణబిల్లు)

ఈబిల్లును ఈదిగవ సవరణలలో ఆట్టు గావించవలెనని శాసనసభ్యులనందరిని యిందమూలముగా కోరుచున్నాను.

- 1. గ్రామపంచాయతీలకు ప్రతిసంవత్సరము ఎలక్షనులు ఉండవలెను. మూడుసంవత్సరముల కొకసారి యం డ గూడదు.
2. పంచాయతీదారులలో వోటర్లు దుష్ప్రవర్తకుడుగా నున్నవాడని గ్రామములో 25 మందికి తక్కువకానివారిచేత రుజువుపర్చబడినప్పుడు అతనిమొదటపదవి తొలగిపోయి మరల క్రొత్తఎన్నిక జరుగవలెనని.
3. గ్రామములో వసూలగు రివెన్యూలో 4 వ వంతుకు తక్కువగాని ధనమును గ్రామపరిపాలనకొరకు పంచాయతీకి యివ్వవలెను.
4. సంశ్లేషారంపర్య హక్కుప్రకారం గ్రామజింద్యోగము లను పంచాయతీవారే నియమించుమందలెనని.
5. 10-15 పంచాయతీల కలిసి ఒక అప్పీలేటుకోర్టును ఏర్పరుచుకొనుటకు గల అధికారము.

సివిలు

(ఎ) రు 100-0-0 లకు మించని మానవత్వము దావా లున్ను, (బి) రు 100-0-0 లకు మించని సప్తపరీహార దావా లున్ను, (డి) రు 50-0-0 లువరకు లిఖితములేని భూమికిన్దు బాకీలున్న (చి) ఉభయవాక్తీల సమ్మతిమీద ఏర్పడమైన దావా తగాదాలు ఎంతవేలైతేమున కేసును విచారించుటకుగల అధికార ములున్ను:-

క్రిమినలు

7. కైతులకు ముఖ్యముగా కావలసినవి (ఎ) పంటబోదులు నీటిబోదులు అడ్డుకట్టలను గురించిన ఇండియన్ పీసలు కోడు లోని క్లెక్సును (బి) పార్టీలలో న్యాయమునుబట్టి ఒకరిచేత నొకరికి కంకెకా కేసుకొన్ను, ఖర్చులను ఇప్పించుటకున్ను, (సి) న్యాయమునుగమముగా ఫిర్యాదికి శిక్ష విధించుటకున్ను, (డి) న్యాయమునుబట్టి ఫిర్యాదిముద్దాయిలను క్షమించుటకున్ను, (ఇ) సమ్మతు అవిధేయతకు శిక్షించుటకున్ను, (ఎఫ్) తప్పుడు సాక్ష్యంయిచ్చినందుకు శిక్షించుటకున్ను, (జి) చోరీ, నష్టము కిమ్మితులు రు 50 లకు మించనపుడు విచారించుటకున్ను, సివి లులో సాక్ష్యం యివ్వనందుకు దావా మొత్తం సాక్షిమీద డిక్రి యిచ్చుటకు ఎవిడెన్సుఆక్టులోని క్లెక్సునున్ను,

క్రిమినలులో రు 100-0-0 లు వరకు జరిమానా విధించు టకున్ను, 2 మానములవరకు కైదుకు పంపుటకున్న గల అధి కారములను గ్రామపంచాయతీలకు కలుగజేసితేనే గాని పంచా యతీలవలన లాభము పూర్తిగా గ్రామజీవముల పొందజాలరు.

కృష్ణాజిల్లా

(ఒక బీటరు)

చర్చ వ్యాధులను త్వరలో బాగుచేయు ఔషధము

మిక్కిలి కఠినమైన చర్చవ్యాధిచే నేను గళించిన 12 సం॥రములనుండి బాధపడుచుంటిని. వ్యాధి పూర్తిగా శిరచ్ఛ నందు ప్రారంభించి, శరీరమునందు అంతటను చెడురక్తము; మేఘనీరు ఉండుటవలన ఎర్రనిమచ్చలు వ్యాపించెను. నేను అనేకసంప్రసిద్ధ ఔషధములను లోనికి తీసుకొని బయటికి కూడ ఉపయోగించితిని. అనేకనెలలు ప్రైవేట్ కారము కఠిన పథ్యముతో ఔషధమును నేవించితిని. అట్లుండియు వ్యాధి కుదిరినట్టినుంచు లేనియు లేకుండెను. పై పూతలవలన కొంత వైచర్యము ఉడిపోయి, మచ్చపడుటతప్ప వ్యాధి కుదురకుం డెను. నాదేహకోగ్యము మిక్కిలి బలహీనస్థితియందుండెను. ఇట్లుండ 15 దినములక్రిందట తిరునల్వేలి జిల్లా, కృష్ణాపురవాసి యను, ప్రస్తుతము మద్రాసు, బార్నిటౌను, ఆస్పిరియన్ పిథి నెం 72 రు గృహమునందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు వ్యాధులను అనేకపద్ధతులచే అద్భుతముగా కుదుర్చుటనుగించి ఒక వారాపత్రికయందు నేనుచూచుట తటస్థించెను. కాల యాతనచేయక తక్షణమే నేను పండితులవారివద్దకు వెళ్లి చికి త్సను ప్రారంభించితిని. మూడుమొరలు ఔషధమును లోనికి, పైకి ఉపయోగించితిని. అయితే వారివద్ద ఔషధమును ప్రారం భించి 21 దినములు మాత్రమే అయిననా వ్యాధికుదురు నూచ నలు అగుపడెను. ఎర్రమచ్చలు, నల్లమచ్చలు మాసిపోయినవి. గాయపు మచ్చలకూడ పూర్తిగాపోయి క్రొత్తవర్షము అగు పడెను. నాలోనే ఒకమార్పు గొనెట్లు నాకుతోచుచున్నది. వారి చికిత్స నాకు బాగుగనచ్చినది. ఇప్పుడు నావ్యాధి పూర్తి గాకుదిరినది.

11-9-1922. టి.కె. వి. నరసయ్యకంతులు, మేనేజరు(దివాను)ఆంధ్రపత్రిక: జమీన్ దారు, తిరుచనాపల్లిజిల్లా

చెన్నై షర్ బహుధర్లు

1925-వ సం॥ డిసెంబరు 30-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include rice, wheat, and other grains.

2. ధాన్యము సవరణలు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include various types of rice and wheat.

3. నూనెనస్తువులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include oil, ghee, and other food items.

4. చిల్లరవస్తువులు.

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include various household items and clothing.

5. ఇనుము

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include iron, steel, and other metal items.

6. లోహములు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include various types of metal and alloys.

7. దూది

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include different grades of cotton and wool.

8. నూలు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Rows include various types of thread and yarn.

చర్చవ్యాధులకు ఆశ్చర్యనివారిణి

కొన్ని సంవత్సరములనుండి మేహనీరు నాదేహముం దుండుటచే అచ్చటచ్చట ఎఱ్ఱమచ్చలు కనిపించెను. తిమ్మరుకూడ ఉండెను. అనేక పాశ్చాత్యవైద్యులవద్ద చికిత్సపొందియు నా వ్యాధి మరింత హీనస్థితికివచ్చెను. ఈవ్యూరవ్యాధి కుదురదని తెలుపునూచక లనేకము లుండెను. తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్న పట్టణము, ఆస్పిరియన్ పిథిలో, నెం 72 భవనమునందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారి చేరు, ప్రతిష్టలు, ప్రజ్ఞ పత్రికలములముగా నాకు తెలి సెను. కాన తుదకు వారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. స్వల్ప కాలములోనే నాకు అద్భుతమైనగుణము గలిగినది. ఎఱ్ఱనిమ చ్చలు మాయమై పోయెను. తిమ్మరు నన్ను విడిచినది. దేహము నందు అన్ని భాగములకును స్వర్ణజ్ఞానము కలిగెను. రక్తము శుభ్రముగా మారెను. 1-2-22.

టి. కొలందనేలు మొదలియారు, ఢోర్కను, మద్రాసు గవర్నమెంటు బ్రాంచిఫెస్టు, 196 టంకకాలపీఠి, మద్రాసు

[illegible]

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధులకు ప్రాణశక్తి తగ్గుదలకు నివారణ

దీర్ఘకాలమునుండి నేను కొన్ని చిక్కవ్యాధులచే బాధ పడుచుంటిని. స్వప్నస్థలనము, కండ్లు, అరచేతులు, కాళ్లు మున్నగు స్థలములందు మంట, మూత్రము రంగుమారుట మొదలగు నవి నాకుండిన వ్యాధులు. నానరములు మిక్కిలి బడలికగాను, నిస్సక్తిగాను యుండెను. గనుక నేనిరాశిజైదిని. అప్పుడు నశమున తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము, జార్జిటౌను ఆస్పినియన్ వీధిలో, నెం 72 రు, గృహమునందుండు పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారిచే అద్భుతముగా బాగుచేయబడిన వ్యాధులప్రకటనను "హిందూ" పత్రికలో చూచితిని. గాన వారివద్ద చికిత్సను ప్రారంభించితిని. ఔషధము నేనిందుటకు ప్రారంభించిన కొన్ని వారములలోనే నా పలువ్యాధులను నమ్మివీడినవి. స్వప్నస్థలనము పూర్తిగా రిచినది. హంటుకూడ తగ్గినది. నానరములకు మంచి బలము కలిగి నది.

ఆర్. వెంకట రాఘవాచారి, బి.ఏ. తరగతి తిరువేండిపురము, దక్షిణార్కాటుజిల్లా.

బుహీనత. ప్రాణశక్తి తగ్గుట

ద్వంద్వమూత్రవ్యాధులకు అమోఘమైన చికిత్స

బుహీనత, ప్రాణశక్తి తగ్గుట, ద్వంద్వమూత్రవ్యాధు లు మున్నగు వానివలన నేను చాల తీవ్రముగ బాధపడుచుంటిని. తరుమగా వీర్యనష్టము కలుగుచుండెను. అందుచే బుహీనత పొచ్చినది. నానాటికి నాస్థితి తీసికట్టులోనికి వచ్చినది. అట్టి స్థితిలో నాకు, తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురంకాపురథలల శ్రీమం పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారు చెన్న పురము, జార్జిటౌను, ఆస్పినియన్ వీధిలో నెం 72 రు, గృహ మునందు కాపురమున్నట్లు తెలిసినది. ఆయన ఎటువంటి గడ్డ రోగములనైనను కుదర్చగలరని విని ఆయనవద్ద ఔషధము పుచ్చుకొనుటకు ప్రారంభించితిని. అతిస్వల్పకాలములోనే నాకు అద్భుతమైన గుణము కలిగినదని యధార్థముగా తెలుపుచున్నా ను. ఇప్పుడు నాకు మంచి పడుచు తనము పూర్తిగా కలిగినది.

ఆర్. వెంకటరామన్, ఇంటర్ మీడియేటు విద్యార్థి 1-6-23 కోమలగ్రాం, తంజావూరుజిల్లా

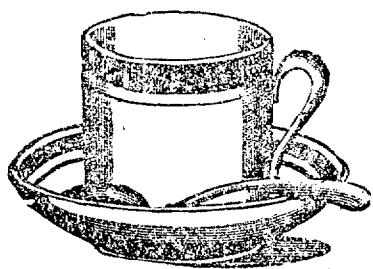
అతిమూత్రమునరములబుహీనత మొదలగు వ్యాధులకు నివారణ

నేను అతిమూత్రవ్యాధిచే 1919 సం॥రమునుండి బాధ పడుచున్నాను. నేను ఆంగ్లవైద్యులవద్ద చికిత్సచేసికొంటిని గాని అయితే నిరుత్తరమయ్యెను. నా మూత్రమును పరిశీలనచేసి ఆల్బుమెన్ (శ్వేతధాతువు, తీపి అధికముగా గలదని వైద్యుడు తెలిపెను) ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము, ఆస్పినియన్ వీధిలో, నెం 72 రు భవనము నందున్న, పండిత సామి శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారితో 1921 సం॥రము జూలై నెలలో యొచించితిని. వారు అతిమూత్రవ్యాధిని నిశ్చయముగా బాగుచేయగల రని నన్ను నమ్మించిరి. తరువాత నేను వారివద్ద ఔషధమును పుచ్చుకొన్నా ని. ప్రస్తుతము నేను మిక్కిలి పుష్టిగానున్నాను. 1921 సం॥ రం ఆక్టోబరు నెల 18 వ. లేదీన నా మూత్రమును మరల పరిశీలన చేయించితిని. శ్వేతధాతువు, తీపి లేదనియు నా ఆరోగ్యము బాగుగా నున్నదనియు తెలిసిరి. నేను చికిత్సలో నున్నప్పుడు కఠినపథ్యము చేయలేదు.

వి. సుబ్బయ్యరెడ్డి, వ్యవసాయదారుడు, పుదుపట్టి, నామకల్, నేలంజిల్లా, 14-11-21.

ఇదివరకు మాప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసివచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన మానమకము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

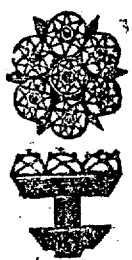
649-2

ప్రస్తుత నననాగరికతకు తగినట్టి లోలాకులు, పువ్వురాగముల తోడులు, బేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపుడుకులు అంటుపోగులు, నెండి తిరుగుచెయ్యెలు, టే సెట్లు, టెన్నిసుకప్పులు, అనేక విధములగు ఉంగరములు, బహుమాన పతకములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరిచ్చిన అతిర్థులలో తయారుచేసి యిచ్చెదము.

ముఖ్య గమనింపు:- సీమ పెండికి, నవరం బంగారుకు, మేలురకంపువ్యరాగములకు గారంటి యిచ్చెదము. తృప్తికరముగాలేనిచో వైకమువాప నిచ్చెదము. 1821

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి, నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, వద్రాసు.

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ

1825

(2198)

నమస్త ఆయుర్వేదాషధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

ఒకటిమాత్రం!

కామరామమతము

1 గంటకు సుఖము!

విదేశములలోఁ గూడ పే రొందినది. 20 సంవత్సరములనుండి యున్న శుకనష్టమును నివారించినది. ఎంత బలహీనమైన శుక్లమైనను చెంటునే సంసారసుఖము నీయగలదు. మాత్రములో, నిద్రలో పోవు వీర్యమును 5 దినములలో నిలుపును. మధ్యనపుంసకులు, వృద్ధులు, నరముల బలహీనులు 20 దినములలో గొప్ప శక్తివృద్ధిగలదు. పూతగాఁ గూడ పనికివచ్చును. 20 మాత్రలు సీసా ర్థ 2-0-0. ఆడ్రడు:- అమృతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలూరు. (కృష్ణాజిల్లా) అని వ్రాయవలెను. 1676

స్వదేశ సంస్థాపన యునకు సహాయ పడుడు

ఐదు సంవత్సరములు జయప్రదముగ గడచియున్నవి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద పార్మసీ లిమిటెడ్

భిషగ్రత్న డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం. గారిచే స్థాపింపబడి

కొలంబో మొదలు హరిద్వారమువఱకు అనేకచోట్ల మొదటితరగతి

బంగారు పతకములను సంపాదించి ప్రఖ్యాతిగాంచియున్నది.

ఔషధ నిర్మాణపద్ధతులయందు హెచ్చుగ అభివృద్ధిజేయవలసిన

కార్యక్రమము ప్రారంభించియున్నాము

1 వాటారూ. 10 మాత్రమే. దరఖాస్తుఫారములు, క్యాటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

విజెంటు కావలెను.

మానేజరు: 19, హారిన్ రోడ్డు, మెంటురోడ్డు, మద్రాసు. దరఖాస్తులు పంపవలెను.

బెజవాడ
(ఒకవిలేఖరి)

మనవివరములు తెలుసుకొనుటకు
డిసెంబరు 27:—ఈపదవి నవంబరు 1 వ తారీఖునుండి
ఖాళీగాయున్నది. ఎవరిని యీపదవికి నిర్ణయింపవలెనా యని
పురపాలకసంఘములో భిన్నాభిప్రాయములు లుండియుండెను.
మహమ్మదీయులు ఒక మహమ్మదీయుడు వైసువరమనుగా
యుండినవలెనని. హిందువులలో చాలమంది యిదవరకు వైసు
వైసుమనుగా యుండిన కొలెందరెడిగాదు గాక మరిఎవరినైనా
చేయవలెననుచుండిరి. ఇటులనుచుండినవారిలో కొంతమంది
మహమ్మదీయులలో పెవరికయిగా పదవినిచ్చుటకు యిష్టమున్న
చారుమాదా కలది. వైసువరగాకు 21 తేదీని జండానుపంపిం
చి 23 తారీఖున వైసువైసుమను ఎన్నికయని తెలియజేసిరి. ఇది
తెలియగానే మహమ్మదీయులువల్ల యిష్టము యీఎన్నికపట్టు
వద్దనియు కొంతకాలము అనగా అందరు కొన్నిలక్షలవచ్చినదాకా
అపమని అడిగిరి. వారిలో వైసుమనుగాదు సరేననిరి. గాని అం
తటిలో నాగక పార్టీమీటింగుచేస్తానని 22 వ తారీఖున పార్టీ
మీటింగు పిలిపించిరి. అమీటింగు ఎజండా పంపినతరువాత
పంపినారని యిష్టము పార్టీమీటింగు ఏమని కొంతమంది ఇతర
కాన్సిలర్లను మహమ్మదీయ కవునిలక్షలను వెళ్లలేదు. ఎవరో
వచ్చిన కొద్దిమందితో పార్టీమీటింగుచేసి మరునాడు ఎల్క్షను
పెట్టి యీసంగతి తెలిసి 8 కవునిలక్షల తమఅసమ్మతిని తెలియ
జేయుచు ఎల్క్షనుఅపమని కోరి పుత్తరువువాసిరి. మహమ్మ
దీయులు 8 తమ అసమ్మతిని తెలియజేయుచు వెళ్లకపోయిరి.
పూర్ణోపున్న డాక్టరు చార్లసుగాదు మీటింగుకు వెళ్లలేదు.
గూడూరు లక్ష్మణరావుగాదు ఎల్క్షను తదనంతరము వెళ్లిరి.
వైసుమను, వైసువైసుమను, అశ్వధులు, కొలెందరెడిగాదుగాక
యిక 5 గురు కవునిలక్షలతో మీటింగుజరిగి కొలెందరెడిగాదు
వైసువైసుమను అయిరి.

10 వ వార్డు ఎన్నికలు

ఈవార్డు 2 మాసముల క్రిందటినుండి ఖాళీగానుండెను.

23 తారీఖున ఎల్క్షను నామినేషనులను వైసుమనుగాదు తనిఖీ
చేసిరి. దానికి ముగ్గురు అభ్యర్థులుగా నిలిచిరి. 1 కామరాను
లక్ష్మయ్యచాదరి, 2. అయ్యంగి వెంకటరమణయ్య, 3. దిన
వహి వెంకటహనుమంతరావుగాదు. వీరు మామూరికి 10 సం
వర్సములు వైసుమనుచేసినవారు.

1. అయ్యంగి వెంకటరమణయ్యగాదు. వీరు ఆంధ్రగ్రం
థాలయ ప్రెసు మేనేజింగు డైరెక్టరుగాదు. ఈప్రెసు మనిసి
పాలిటీనుండి అప్పుడప్పుడు కొద్దిగా అమృతనియిచ్చువాడుక
కలదు. కనుక వీరు మునిసిపల్ కౌంట్రీరు వీరుండకూడదని
వారి నామినేషను కొట్టివేసిరి.

2. దినవహి వెంకటహనుమంతరావుగాదు. వీరిని యల్లం
ఈజా ఉమామహేశ్వరరావుగాదు నామినేషనుచేసిరి. వోట
ర్సుస్టులో (య) ఉమామహేశ్వరరావు అనుటను బదులు
(య) ఉమామహేశ్వరరావు అని అచ్చువేసిరి. ఈ స్వల్ప
భేదమును పురస్కరించుకొని హనుమంతరావుగారి నామినేష
నును కొట్టివేసిరి.

మ క ర ధ్వ జ

రసాయనము

2460

దీనిని నేవించినచో మాత్రముతో కలిసిపోయెడి శుక్ల
మును నిలుపును. పలుచబడిన దీర్ఘమును గట్టిపరచి రత్తిలో అతి
శీఘ్రశీతలను ముప్పును మాన్పును. రక్తమును శుభ్రపరచి దేహ
పుష్టి, వీర్యవృద్ధి, కాంతి, బలము, రతిదార్ద్రము, ఇంద్రియ
పుష్టి, మొదలగునవి బలము కలుగును. నెలదినములకు సరిపడుచుండు
తషాలా ప్యాకింగు ఖర్చులతో రు 3-7-0.

పి.ఆర్. మెడికల్ హాల్, రామచంద్రపురం(గోదావరి)

ఆంధ్రనైషధ సారము

నెల రు 0-12-0

శ్రీనాథుని వైషధము ననుసరించి వదనరూపమున వ్రాయబడినది

సుగుణమణి

2301

మనోహరము చక్కని నవల నెల రు 0-8-0

పాండరిక మాహాత్మ్యము

హిందూరంగమాహాత్మ్యంతర్గతము నెల ,, 0-8-0

గ్రంథములోకెట్లు 1-8-0 పొట్టు చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అల్లపూరి సూర్యనారాయణ, ఈ.పన.(గుంటూరుజిల్లా)

మాచవులు వ్యాధితక మంచి ఆరోగ్యము పుష్టి కలిగియుండుటకు పూర్వకాలమందు చుములు
కాయసిద్ధి మూలకను నేవించెడివారు.

కాయ సిద్ధి మ క ర ధ్వ జ

రుషీశ్వరునిచే తెలుపబడిన కాయశుద్ధిమూలక అపట్టుమైన మకరధ్వజ మొదలగునవిచేర్చి తయారుచేయబడినది.
నరముల బలహీనత, చెడురక్తము, జ్ఞాపకశక్తి క్షీణించుట, మైకము, గుండెలకొట్టుకొనుట, విరేచనములు, రక్త
శేదనములు, ఆకలి మందగించుట, వీపునొప్పి, ప్రారంభదశలోనున్న కుష్ఠ 20 దినములకు
రోగము, నెగరోగము, నపుంసకత్వము, దుష్ట స్త్రీ సంబంధమైన వ్యాధులు నరిపోవు
మొదలగునవి బాగుగా కుదురును. 40 మాత్రలు
నిరపాయకరమైన, సమృద్ధమైన, శాశ్వతముగా వ్యాధినివదల్చు ధర రు 10
ట్రానిక్. మీకు శాశ్వతమైన ఆరోగ్యము నిచ్చును. ఒకసారి ఉపయో
గించి, గుణమును కనుగొనుదు.

The Tamil Nadu Ayurvedic Pharmacy
228, Govindappa Naick Street, Madras
(P. O. Box 278)

Grnd Clearance Sale for Xmas.
Original Price Rs. 30. Sale Price Rs. 12.
Only 64 Left in Stock.

The "Pigmy" Gramophone. (British Made). 280

This is fitted with a strong reliable and perfect Machanism. Workmans ip unrivalled will produce a beautiful and Melodious tune to any member of audience This Gramophone is ideal for the River, for garden parties and Alfresco Dances; But serves equally for the Salon and Drawing Rooms. Fast and show regulator sound box and metal horn Packed complete in handsome Metal Cabinet case as as illustration price complete with double sided Records well assorted Bands, Ballards. Dances, Musics and needle Box Rs. 12 (Twelve) only. Spare Records Rs. 2 (Two) each.

THE BRITISH TRADING Co., P. B. No. 1223. G. P. O. MADRAS.

"హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్" గ్రామోఫోనులు

ధర రు 75 అంతకు హెచ్చుగరలలో గలవు. తెలుగు, అరవము, సంస్కృతము, కన్నడము, హిందూస్తాని మొదలగు భాషలలోను, ఇతరభాషలలోను రికార్డులు ఎవ్వడును మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.

వ్రాసిన క్యాటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.

Homer & Co,
175, Broadway, Madras.

చలి! స్వదేశి కంబల్లు చలి!!

కల్తీనేని ఉన్నితో తయారుచేయబడినది. అనులేతు. అన్నిరంగులలోను గలవు. నెం 1 ధర రు, 10-0-0 నెం 2 ధర రు 7 నెం 3 రు 6.

2382 కె. ఎస్. ముత్తయ్య కంపెని, తపాలాపెట్టె నెం 99 మద్రాసు.

వై రెక్సు | మలేరియా, ఇతర జ్వరములను

ఒకటి-టియే తక్షణమే కుదుర్చును. దీనిని ఉపయోగించిన రోగులు ఆరోగ్యమును పుష్టిని గలిగియుండుటయే ఒక గొప్ప యోగ్యతావత్రిక. ఇందుచేతనే వైరెక్సుకి లెక్కపెట్టుట విలుకానంత మిక్కిలి అమితముగా విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండేమియు ర.హస్యములేదు
దయచేసి వ్రాసిన యోగముకూడ తెలుపబడును

బుడ్డి 1 కి రు 0-13-0 మాత్రమే
వి. పి. ఖర్చులతో సహా రు 1-4-0.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Co. Ltd.
1591

అబ్రక భస్మము

శ్రీ ముక్త్యలరాజావారి సంస్థానమున సుక్రముగా 800 పుటములు వేయబడినది. డెముబిటిస్ అనే బహు మాత్ర వ్యాధిని బోగొట్టిఅందుకు తీవ్రపదార్థమును మాయముచేయును. వేడిని, దగ్గును, క్షయను బోగొట్టి కఫమును తగ్గింపును. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును. సహజప్రభావమున కంటే హెచ్చుగుణమిచ్చును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.

2123 నెల రు 1 కి రు 5-0-0 లు. 2

మేనేజరు, ఆర్థరసాయనశాల,
ముక్త్యల.(కృష్ణాజిల్లా.

తేలు మండు
వెల సీసా 1-కి 0-8-0

తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధ గలదు. తేలుకాటువలన విషము కెత్తురులో ప్రవేశింపదు. బాధ సరముల వెంట పెద్దనరమునగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును బండపొరుగుట్టులు చేసిన బాధతగ్గును. ఈద్రావకము ననేమలు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుకలిగి నీటివలె నుండును. చెపెకుండుటకుగాను రబ్బరుబేరడా గల సీసాలో వండు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెముమందు పోసిన బాధ మాయమగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడ. నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియుంటు నుండదగినది అన్యుతాంజనం డిహో, మదరాసు - బొంబాయి

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

బెజవాడస్పిన్నింగు అండ్ పీవింగు మిల్సు, (లిమిటెడ్) బెజవాడ.

మిల్లు కట్టడములు కృష్ణా కెనాల్ స్టేషను సమీపము

అనుమతిని పొందిన మూలధనము రు 20,00,000 లు
షేరు 1-కి రు 20 ల చొ॥ 1,00,000 షేర్లు.

చందాఅయిన ధనము:—రు 2,75,560 లు (30-9-25) వసూలైనధనము రు 2,33,452-5-0 లు.

మిల్లు కట్టడములు చాల వరకు పూర్తి అయినవి. యంత్రములు స్థాపించుచున్నారు. 1925 సం॥ నవంబరు 1-వ తేదిన పని ప్రారంభించదలచితిమిగాని, తుఫాను, దరిమిల వల్లములు, ద్రవ్యముచాలకపోవుట, ప్రజలయొక్క నిరుత్సాహము మొదలగు అవాంతరములచేత పని 7-వృత్తి దిగా జరుగుటవలన రెండుమాసములకు గాని మిల్లు పనిచేయుట ప్రారంభింప లేక యున్నారము.

ధనవంతులు సామాన్యము ముఖ్యముగా గమనించవలసిన అంశములు.

1. మిల్లు ప్రదేశము విశాలమైన య 10-83 శెంట్లు.
2. రైలుస్టేషనుకు సమీపముగ రయిలురోడ్డుకు అనుకొనియున్నది.
3. ప్రతిపండ్ల ప్రదేశమునకు మధ్యగానున్నది.
4. పెద్దరయిలు, చిన్నరయిలుకు కూడలిగాయున్నది.
5. భూమిలో 10 అడుగుల లోతున తరుగని మంచినీరు యున్నది.
6. 100 మైళ్లదూరములో నున్న శింగరేణిబాగ్గు అతిచౌకగా దొరకును.
7. రాయి, సున్నము, యిసుక, వగైరా కట్టడపు సామానులు అతినమీపమున నున్నవి.
8. ఇంజనీర్లు, పనివాండ్లు దేశాభిమానులై స్వల్పవేతనములకు పనిచేయుచున్నారు.
9. నేర్పరులైన పనివాండ్లు సమీపముననున్న మంగళగిరి గ్రామములో అనేకులు గలరు.
10. ముందు అభివృద్ధికి అనుకూలముగా కట్టడములు, బాయిల్స్, 105 అ॥ యెత్తు చిమ్నీ, 400 గుట్టముల స్కార్పరు యింజను, అతిచౌకలో (రు 15000 లకు కొనబడినది). మగ్గములు వగయిరాలు అతిప్రయానమీద అమర్చబడియున్నవి.
11. ప్రస్తుతము అమర్చబడిన యింజను, 200 మగ్గములను, 7500 నూలు పడుకు కడుల్లను, పని చేయగలదు. ఇందుకు యింకను సుమారు 5 లక్షల రూప్యములు కావలయును.
12. ద్రవ్యము చాలని హేతువుచేత, 100 మగ్గములతోమాత్రము పని ప్రారంభించుచున్నాము.
13. నూలు పడుకు యంత్రములు త్వరలో స్థాపించినయెడల విశేషలాభము చేకూరును. మగ్గములతో మాత్రము 100-కి 15 వరకు తప్పక లాభము రాగలదు.
14. మేనేజింగ్ యేజంట్లు రు 1,20,000 లు షేర్లు కొనియున్నారు. మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగారు పని సాగువరకు వుచితముగా పని చేయుచున్నారు. ఈ కారణములచేత ద్రవ్యము అతిక్రమముగా వాడబడుచున్నది.
15. చేతితో వడకిన నూలు, ఖద్దరుబట్టయు మనదేశమునకు చాలినంతయు, చౌకగాను, దొరకుటలేదు. మన ఆంధ్రదేశమున కండిన ప్రత్తియావత్తు యెగుమతి చేయబడు చున్నదిగాని, నూలు, బట్టలు, తయారుచేయు చెప్పదగిన మిల్లు, (పందలపాకలోయున్న చిన్నమిల్లుతప్ప) ఒక్కటియు మన యాంధ్రదేశముననే కాదు గదా, చెన్నపట్నం - కలకత్తా మధ్యను యెక్కడను లేదు.
16. ఇట్టి అసమానమైన అవకాశములతో యీ మిల్లులో తయారుకాబడు నూలును, వస్త్రములను, హిందూదేశమందు స్థాపించబడియుండు యేమిల్లుకంటెను చౌకగా స్వల్పలాభమునకు విక్రయించి దేశసేవయు చేయగలము.

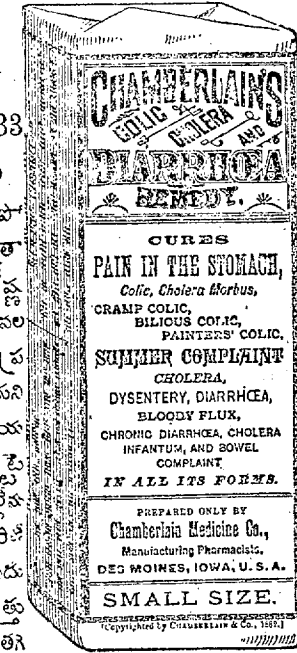
ఆంధ్రదేశాభిమానులారా! స్వరాజ్యాభిలాషులారా!!
ఈ దేశీయపరిశ్రమను నిర్విఘ్నముగ ఆంధ్రదేశమునకై అవ్వచుగదేయు భారము మీయది. మన దేశమున నిడివరలో సాగించిన ప్రతిపరిశ్రమకు యేదో యొకవిధమైన కళంకము కల్గియున్నది. అందు కనేక కారణములు యున్నవి:—పరిశ్రమ యేర్పరచిన ధనము అనుకూలమైనది కాకపోవుట, మేనేజింగ్ యేజంట్లు తమ ద్రవ్యము విశేషించి వేయకపోవుట, కార్యనిర్వాహకులలో అంతఃకలహములు—స్వార్థత్వాగము లేకపోవుట—వసూలైన ధనమునకు మించిన పనితలపెట్టుట—కార్యనిర్వాహక వైఖ్యత లేకపోవుట, దేశసామాన్య దారిద్ర్యము—దేశీయుల నిరర్థకమైన నిరుత్సాహములచేత, ప్రభుత్వపరగా లేకపోవుటచేతను, ముఖ్యము న్యాయప్రవర్తన నమృతములేకపోవుట, ద్రోహము, ఈమొదలగు కారణములచేత మనదేశములో స్థాపింపబడిన పరిశ్రమలు అభివృద్ధికి రాకయున్నవి. పైసంగతు లన్నియు కాంతచిత్తులై గమనించి, శక్తికొలదిని వాటాలను కొని యీ యవ్వమును సొంతము కొనసాగించి, ఆంధ్రదేశమునకు శిరోధామముగ నుండునట్లు చేయ వ్రాసించుచున్నారము. ప్రాప్త్యైక్యమ దరఖాస్తుఫారములు, ఇతర సంబంధీ వలయువారు, గూ డూ రి ల క్ష్య ణ రా వు గా రు, బి. ఏ., మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, బెజవాడ. అని వ్రాయవలయును.

The Madras Races 1925-26.

చెన్నై వారి పందెములు Notice.

విశేషపు వానపజలవ పందెపు తారీఖులను ఈదిగు తెలుపబడిన ప్రకారం స్థూపవ్దులుగారు నూచ్చిరి.
మద్రాసు మీటింగు
మూడవదినము 2452
2-1-1926 తేది శనివారము
మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము
2 గంటలకు

చేంబ్లరేను
శూలనొప్పి, అతిసార నివారిణి 133
ఇది చాల ముఖ్యము ఆహారము జీర్ణము కాకపోవుటవలనను, దురు నీరును ప్రాగుటచేతను లేక గాలి, శితోష్ణ సిలితటాలు మని మారుటవలనను పైవ్యాధులువచ్చును. ప్రతియింటను, ప్రతిప్రయాణికుని సంచినందును, సెలవులకు బయటి ప్రాంతానికిపోవువారి ప్రతిపెట్టెయందును తప్పక చేంబ్లరేను శూలనొప్పి, అతిసార నివారిణి యుండవలెను. గృహమునందు ప్రయాణములందు అకస్మాత్తుగా గలుగు వ్యాధులకు వాడెరిదివ్యవధము. ప్రతిచోటను విక్రయమునకు దొరకును.

మాన స్థోల్లాసి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వలసులభము! (పోస్టుఖర్చులుప్ర క్షేపము) నుగమధికము!
శరీరములో, ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగెడి వైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతీయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేళ్లు, ఆస్థులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పలను భోగోట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిమాచిన విజయ తెలియగలదు.
చిరునామా:— (1073)

ఆయుర్వేద వైద్యునియం,
పోస్టు నిమిషాలు, ఎలక్యుట్రు, కృష్ణాజిల్లా